

**S I Y A H
O T O M O B I L**

E R L E

S T A N L E Y

G A R D N E R

8 3

P O L I S Y E

Halkın

Sesi

Hakkın

Sesidir !..

Original adı:

The Case of the Cautious Coquette

Dizgi	:	Gül Matbaası
Baskı	:	Kardeş Matbaası
Ciltler	:	TABES Ciltevi
Kapak Baskısı	:	Vahdet Matbaası

SİYAH OTOMOBİL

Erle Stanley GARDNER

Çeviren:

Çiğdem BOZDOĞAN

- Paul DRAKE** : Mason'un sağ kolu olan hususî bir dedektif.
- Perry MASON** : Kurnaz, akıllı bir avukat. Cinâyet âletinin üzerindeki kendi parmak izleri onun için hiç bir şey ifâde etmiyordu.
- Della STREET** : Mason'un sekreteri. Kurnaz patronun bu sefer yaş tahtaya bastığını düşünüyordu.
- Lucille BARTON** : Genç, güzel bir kadın. Tek arzusu zengin is adamlarından Hollister'le evlenmekti.
- Bob FINCHLEY** : Mason'un müvekkili. Kazâda belkemiği kırılmıştı.
- Arthur COLSON** : Zayıf, zengin bir adam. Lucille'e yardım edebilmek istiyordu.
- Mr. ARGYLE** : Zengin, muhteris bir adam. Önceleri kazâdan haberi olmadığını söylediği halde sonradan tazminatı ödemisti.
- Dudley GATES** : Kendini akıllı sanan bir zengin. Argyle ve Hollister ile bir petrol şirketi kurmuşlardı.
- Ross HOLLISTER** : Firmanın en zengin ve kuvvetli adamı.
- Komisier TRAGG** : Açıkgöz bir cinâvet masası komiseri.

- PİTKİN** : Mr. Argyle'in şoförü. Bilinmeyen bir verden büyük miktarlarda para alıyordu.
- Jerry LONDO** : Drake'nin en güvendiği adamı.
- Hamilton BURGER** : Mason'a karşı haklı çıkmak isteyen bir Savcı.
- Villard BARTON** : Zengin bir adam. Lucille'in ikinci kocası. Onu hâlâ seviyor ve kiskanıyordu.
- Roscoe R. HANSOM** : Rushing Creek'te silâh mağazası sahibi.
- Carl Evert GOSHEN** : Katili gören tek şahıs. Mason'un kurduğu tuzaktan kurtulmamıştı.
- Charlotte BOONE** : Kazâvı yapan arabayı görmüştü. Plâka numarasını yazmak için tek gayesi santajdı.
- Sandie MİLFORT** : Lucille'in apartmanının idârecisi.
- Frank B. İNGLE** : Sigorta ajanı.
- Anita JÖRDAN** : Lucille'in arkadaşı.
- HOLCOMB** : Cinâvet masasından.
- OSDORN** : Hâkim.
- Daniell COFFEE** : Kazâvı kendisinin yaptığını söylüyordu.

AKBA

YAYINEVİ

Bu kitap 1971 yılında
Akba Yayınevi tara-
fından Modern Polis
Romanları serisinin
83. kitabı olarak İs-
tanbul'da yayınlan-
mıştır.

(AKBA) kelimesi,
(KEDİBAŞI) monog-
ramı ve PARALEL
ÇİZGİLER (Bu çiz-
gilerin kullandığımız
ve kullanacağımız sa-
ğa eğri sola eğri düz
ve dik şekilleri) Mar-
kalar Kanunu hü-
kümleri dairesinde
tescillidir. Aynen ve-
ya benzetilerek kulla-
nılamaz.

BİR

Perry Mason, Paul Drake'e birlikte kahvaltı etmek üzere söz verdiği pastahâneye girdiğinde saat tam dokuzdu.

Becerikli dedektif ve Drake Dedektif Ajansı sâhibi Paul Drake, avukatı görünce gülümsedi ve «Günaydın Parry, tam yarım saat geç kaldın,» dedi.

Mason başını salladı.

— Saatin yarım saat ileri olmalı. Neyse benim için de birşeyler ısrarladın mı?

— Tabii. Koskoca bir bardak ananas suyu, salamli yumurta, kaşarlı tost ve kahve. Şimdi getirirler... Gazetede ki ilânımı gördün mü?

Mason, «Hayır» diye cevap verdi. «Nasıl bir ilân?»

— Şu Finchley dâvâsıyla ilgili olan...

— O zaman bu ilânı bir kere görsem iyi olurdu.

Drake evrak çantasını açıp içinden gazeteyi çıkardı.

— Al işte şurası.

Mason, dedektifin gösterdiği büyük puntolarla basılı satırları okudu.

100 DÖLÖR MÜKÂFÖT

Ayın 3'ünde saat 5'e doğru Hickman Avenue ile Vermessilo Caddesinin kesiştiğı yerde durup, lâstik değıştiren ve Vermessilo caddesinden büyük bir hızla geçip, kuzeye giden Ford'a çarpan siyah Limousine'i görenler Drake Dedektif Ajansına kendilerini bildirdikleri takdirde 100 Dolar alacaklardır. Kazâyı gören şahitler o sırada tāmiri yapılan arabanın içinde olan bayanın bu kazâyı yapan siyah Limousine'in numarasını kaydettiğini söylemişlerdir. Bu hususta Drake Dedektif Ajansı posta kutusu 624'e yapılacak her türlü doğru müracaat 100 dolarla mükâfatlandırılacaktır.

Mason, gazeteyi tekrar katlayıp, masanın üzerine koydu.

— İnşallah tâlihiniz yâver gider, Paul. Genç Finchley ağır yaralı. Ah bu kazâyı yapan alçağı bir bulsam...

Drake, «Zannedersem kazâdan önce fazlaca içmiş, bu yüzden de polise müracaat edememiştir,» dedi. «Tabii duran arabadakilerin hiç bir şey görmemiş olmaları da mümkün.»

«Ben gördüklerinden eminim.» Perry Mason fikrini açıklamaya başladı: «Arabada yalnız bir kadınla bir erkek varmış ve kazâ olduğu sırada tāmiri henüz bitirmişler. Adam patlak lâstiğı bagaja koyduğu sırada, kadının not defterine birşeyler yazmış. Bence bu, ancak Finchley'in arabasını sürükleyip, hendeğe fırlatan arabanın plâka numarası olabilir.»

Drake, «Diyelim ki bu şahitlerin anlatacakları şeyler müvekkilin için elverişsiz oldu. O zaman ne yapacağız?» diye sordu.

— Eğer hakikati söylerlerse olamaz. Ama öyle bile olsa, onları yine de tanımak isterim. Günün birinde şahit olarak karşıma çıkarılmaları benim için çok acı bir sürpriz olur.»

Bu sırada bir garson, oturdukları locanın köse-

sinden başını uzatıp, «Affedersiniz Mister Drake, büro-
nuzdan aranıyorsunuz. Sekreteriniz ilânınıza cevap gel-
diğini söyledi,» dedi.

Drake heyecanlanmıştı.

— Hemen taksi ile mektubu buraya yollasın.
Birisi bunu sekreterime söyleyiversin, lütfen.

Mason gülümsedi:

— Bir ilânın neticelerine bak, Paul.

— Para her kapıyı açar.

Mason, «Genç Finchley'in kalça kemiği kırıl-
mış,» dedi.

— Tam üniversite imtihanları öncesi... Bu si-
yah Limousine'in sâhibine o kadar hınçlanıyorum ki...

— Ah bir yakalasam...

— Herşey yine kolay değil, Perry. Herif sarhoş-
muş. Kazâdan hemen sonra yakalasak belki sarhoşlu-
ğunu ispatlayabilirdin. Ama şimdi... Muhakkak kazâ-
da suçu olanın Finchley olduğunu söyleyecek, kendisi-
nin böyle davranmaya mecbur kaldığını anlatacaktır.
Belki de çarptığında Finchley'in arabasına bir şey ol-
madığından emin olduğunu, onun hendeğe sonradan
yuvarlanmış olabileceğini söyleyecektir.

Mason, Drake'nin sözlerine pek aldırmaşa ben-
zemiyordu.

— Onu kazâ yerinden kaçmakla ve fazla hız
yapmakla suçlayacağın Paul.

Drake gülümsedi.

— Bunu sen böyle düşünüyorsun. Kim bilir, bu
belki de çok arkası olan biridir. O zaman şehrin her ta-
rafından telefona sarılıp sana onun çok iyi bir kimse
olduğunu söyleyecek bir sürü insan olacaktır. Hattâ
savcıyı bile kandırmaları mümkün.

— Ne yaparlarsa yapsınlar, yüklü bir tazmi-
nattan kurtulamıyacaklar. Kim bilir belki de onu şâhit
iskemlesine oturturum.

Uzun bir zaman konuşmadan kahvaltı ettiler.
Garson tekrar görüldüğünde ikisi de kahvelerini yu-
dumluyorlardı.

— Büronuzdan bir mesaj geldi Mister Drake.

Getiren adam bu mektubu size vermemi ve bir einriniz olup olmadığını öğrenmemi istedi.

Drake, «Teşekkür ederim,» dedi. «Mektup yeter.» Hemen sonra posta ile Drake Dedektif Ajansına yollanan mektubun zarfını yırttı.

— İçinde ağır bir şey var, Perry.

Zarf masaya boşaltılınca içinden bir anahtar düştü. Drake şaşkın şaşkın anahtara bakıyordu.

Mason, «Mektupta ne yazılı?» diye sordu.

Drake zarfın içinden mektubu çıkarıp okumaya başladı:

— Üstündeki tarih dünün Perry. Benim ajansa yollanmış. Dinle bak okuyorum.

Sayın Baylar;

Bugün gazeteye verdiğiniz ilânla kendisini aradığınız şahıs size hiçbir zaman müracaat etmeyecektir. Ama ben öyle değilim. Bir hakikatın ortaya çıkmasında sizlere yardım etmeyi arzuluyorum.

Dün öğleden sonra kazâ olduğu sıralarda Lucille Barton ve adını bilmediğim bir adam tam Hickman Avenue ile Vermessilo Caddesinin kesiştiği noktada Misis Lucille'in açık kahverengi Limousine'inin lâstiğini değiştiriyorlardı. Vermessilo caddesinin sol kenarında. Hickman Avenue'nün tam doğusunda parketmişlerdi. Arabada oturan Misis Barton kazâ olduğu sırada o kadar heyecanlanmıştı ki, hemen not defterini çıkarıp, Vermessilo caddesinin sağ şeridinden doğuya doğru uzaklaşan siyah Limousine'in numarasını kaydediverdi.

Lucille daha sonra yanına gelen arkadaşına herşeyi anlattığında bu zat büyük bir korkuya kapıldı. Kimsenin o gün Misis Barton'la berâber olduğunu bilmemesi lâzımdı. Bu yüzden ikisi bu mevzuu herkesten gizlemeye karar verdiler (Adamın adını ve neden korktuğunu maalesef öğrenemedim). Ben Lucille'in en samimî arkadaşlarındayım. Bu yüzden onu sim-

di derin bir vicdan azâbının pençesinde kıvrandığını bilecek kadar tanırım. İsteğim yalnızca ona yardım etmek...

South Gondola Avenue 719'da bulunan evinin ikinci anahtarını temin etmem pek zor olmadı. Evi ufak bir apartmanın beşinci katındadır. Eğer ayın beşinde saat 14 ile 17 arasında bu anahtardan faydalanarak eve girerseniz kimseyle karşılaşmazsınız. Oturma odasında ufak bir yazı masası göreceksiniz.

Bunun ilk çekmesini açtığınızda göreceğiniz deri kaplı not defterinin son sahifesinde aradığınız araba numarasını bulacaksınız. Yazdığım herşeyin doğruluğu meydana çıkınca sizinle anahtarı ve vâdettiğiniz Yüz Doları almak üzere irtibat kurarım.

Saygılarımla
Bir Dost

Drake, Mason'u süzüp, «Saçma bir şey,» dedi. Mason, «Bir tek satır bile elle yazılmamış mı?» diye sordu.

— Hayır. İmzâ da bütün mektup gibi daktiloda yazılmış.

— Ama yazı çok bozuk (Mason fikrini söylemişti.) Harflerin arasındaki aralıklar çok farklı, başlıklar düzensiz ve bir çok kere yanlış basılmış. Bence bu, olsa olsa acerni işi olabilir.

Drake başını salladı.

— Tamâmen iki parmakla yazılmışa benziyor. Ama yine de çok çabuk yazılmış. Aralıklar ve düzensiz başlıklar bundan dolayı olmalı. Bunlardan ne çıkarabiliyorsun?

«Falcı değilim,» diyen Mason'un sesi oldukça ciddilesmiştir. «Ama ben bunda yine de tuzak kokusu alıyorum. Bence en iyisi bunu Della Street'e gösterip, onun kadınlık duygusundan faydalanmak!»

Perry Mason'un sekreteri Della Street, postadan çıkan mektupları avukatın masasının üzerine yerleştirmişti. Üç yığın meydana getirmişlerdi. Tam ortadaki yığının üstüne mühim diye bir not bırakmıştı.

Mason bürosuna girdi.

— Günaydın, Della!

— Günaydın.

Mason postaya bakıp, «Bana öyle geliyor ki bu mektuplara artık cevap vermemiz lâzım,» dedi.

Della gülümsedi. Mason elindeki mektubu uzatıp, «Bunu da mühimlerin en başına koyuver,» dedi.

— Bu mektup da ne?

— Paul Drake'e gelen bir mektup...

— Görgü şahidi için mi?

— Evet.

— Ne yazıyor.

— Okuyuver...

Della mektubu alıp bir göz gezdirdi. Sonradan dikkatle okumaya başladığında, hayretten gözleri büyümüştü. «Anahtar nerede?» diye sordu.

Mason anahtarı iç cebinden çıkarıp, «Bu sen-
ce ne ifâde edebilir?» diye sordu.

— Bilmiyorum.

— Bir tuzak...

— Kimin için.

— Ah, Della... Meselâ benim için...

— Bu kadar şüpheli olmayın patron. gazete-
deki ilânı okuyan birinin aklına sizin oraya gideceğiniz
değil, bu mevzu ile alâkadar olacağınız bile gelmemiş-
tir. Bu anahtarı yollayan bence Drake'in adamların-
dan birinin oraya gideceğini düşünmüştür.

Mason ona hak verdiğini belli eder şekilde başını salladı.

Della Street konuşmasına devâm etti: «Öyley-
se tuzak ihtimâli tamâmen ortadan kalkıyor. O za-
man...»

— Mektubu bu kadının kendisi yazmış olamaz mı?

— Niçin?

— Belki hem âşığının adını saklamak hem de yüz doları kazanmak istemiştir.

«İşte bu, olabilir,» diye Della fikrini söyledi. «Emin değilim, ama hakkınız olduğunu sanıyorum. Âşık bir kadın, parayı da seviyorsa bunu kolaylıkla yapmış olabilir. Böylelikle hakikat meydana çıksa bile sevgilisi ondan şüphelenmiyecek, hem de adı gizli kalacak, peki ama arabanın plâkasını öğrenirseniz, onun aradığınız araba olduğunu ispat edebilecek misiniz?»

«Sanırım evet,» diye Mason anlatınaya başladı. «Adam caddelerin kesiştiği yerden geçtikten sonra Mister Finchley'in otomobilini sollamak istemiş, bu sırada durmayı deneyen Misis Finchley, fren yapamayınca siyah Limousine'in arkasına takılmış. Böylelikle adam, Misis Finchley'in arabasını elektrik direğine kadar sürükleyip, orada ondan kurtulmuş. Müvekkilimin arabası ise elektrik direğine çarptıktan sonra hendeğe yuvarlanmış. Böylelikle yirmi iki yaşındaki oğlu arabadan fırlayarak bel kemiğiyle kalçasını kırmış.»

— Öyleyse kazâda suçu olan siyah Limousine değil, Misis Finchley...

— Zâten arabanın şoförü de mahkemede böyle söyleyecek. Ama çok büyük bir hızla gelmiş olması, kazâ yerinden kaçması bütün iddiasını çürüttüğü gibi benim için de büyük koz olacak.

— Çarpışmayı farketmediğini söyleyemez mi?

— Ona kimse inanmıyacaktır. Zirâ duruma göre çarpışmanın çok büyük hızla olmuş olması lâzım. Arabayı bulduğumda daha kat'î mâlûmat verebilirim.

— Bu esrarengiz Lucille Barton'la ne yapmayı düşünüyorsunuz?

— Ona gideceğim.

— Anahtarı kullanıp, evine hırsız gibi mi gireceksiniz? Yanınıza şahit alsanız...

Mason başını sallıyarak Della'nın sözünü yarıda kesti.

— Eve boş olduğu zaman girmek tamâmen lû-

zumsuz. Eğer o ihtiyâcımız olan görgü şâhidiyse onunla konuşmam daha faydalı olur. Gizli girmem niçin icâbetsin?

— İkiyle beş arasında evde olmazmış ki...

«Biliyorum,» diyen Mason gülümseyerek saatine baktı. «Zivâreti onla bir arasında yapmak niyetindeyim.»

— Mektuptan bahsedecek misiniz?

— Zannetmem. Ama sen yine de bu mektubun bir kopyasını çıkarıver. Her ihtimale karşı onu yanıma alıp, orijinalini burada bırakıyorum. Ona mektubu göstermek icâbedebilir, ama hakikisini göstermem şart değil...

Della Street daktiloya bir kâğıt yerleştirdi. Kopya bittiğinde Mason bir göz atıp, «Ama orijinalinden çok daha iyi, Della,» dedi.

— Orijinali mi? Onu iki parmakla fakat buna rağmen daktilo da epeyi eksersiz olan biri yazmış olmalı.

Mason, «Ben de öyle düşünmüştüm,» dedi.

— Bu ufak portatif tip bir daktilo olmalı.

Mason kopyayı katlayıp ceket cebine, anahtarı ise tekrar yelek cebine soktuktan sonra, «Allahısmarladık, Della ben artık çıkıyorum,» dedi.

— Güle güle. Eğer yakalanırsanız bâri haber verin de çek defteriyle gelip sizi kefâletle tahliye ettireyim.

— Beni düşündüğün için çok teşekkürler.

Della sert ve ciddi bir yüzle Mason'a döndü.

— Eğer evde yoksa, lütfen anahtarı kullanmayın!

— Niçin?

— Bilmiyorum. İçimde kötü bir his var.

Mason gülümsedi.

— Bu mesele başından beri hoşuma gitmiyor.

— Ne dersin, Della içerde bir cesetle karşılaşır mıyım?

— İnşallah hayır!

— Mektupla zarfını gizli evrak arasına koyuver, Della. Belki polisle başım derde girer.

— Evde yoksa da içeri girmeye kararlı mısınız?

Mason gülümsedi.

— Yoo, hayır. Ama kim bilir belki de girerim.

South Gondola'daki apartman oldukça küçük-tü. Kapıdaki zillerden anlaşıldığına göre burada 35 âile oturuyor olmalıydı. Kısa bir aramadan sonra Mason istediğini bulmuştu: «Lucille Barton» isminin yanında 2 - 08 yazılıydı. Bu daire numarası olmalıydı.

Mason, kapının önüne geldiğinde kapının yanında asılı duran anahtarı gördü. Zili çalmaya tereddüt ediyordu. Anahtar ona garip bir mâcerâ hevesi veriyordu. Kilide sokarak çevirdi. Kapı hemen açılmıştı.

Mason içeri girdiğinde kendini dar bir koridor-da buldu. 2 - 08 numaralı dâire arka cephede idi.

Mason'un dâirenin önüne gelmesi için bir çok kapıların önünden geçmesi icâbetmişti. Zile basıp, beklemeye başladı. Ama uzunca bir zaman geçtiği halde kapı açılmamıştı. Perry Mason'un bugün hiç şansı yok benziyordu. Anahtarı tekrar kilide sokup çevirdi. Kapı sessizce açılmıştı.

Mason olduğu yerden açık yatak odasında gece lâmbasının yandığını görebiliyordu. Yatak hâlâ düzeltilmemişti. Üzerine bir kadın geceliği atılmıştı. Banyodan su sesleri geliyordu.

Avukat dikkatle tekrar kapıyı kapayıp, kordorda iki dakika kadar bekledi. Sonra tekrar zile bastı.

Bu sefer kapıya yaklaşan ayak seslerini duymuştu. Genç bir kadın kapının ardından «Kim o?» diye seslendi.

— Misis Barton?

— Evet.

— Sizinle konuşmak istiyordum. Adım Mason, Avukatım!

Kapı aralanmıştı. Mason, kadının pırıl pırıl parlayan mâvi gözlerini, altın sarısı saçlarını ve bor-nozunu tutan beyaz elini farkettiler. Aralanmış dudakları arasından beyaz dişleri görünüyordu.

— Affedersiniz Mister Mason sizi hemen kar-

şılayacak durumda değilim. Ama siz buyurun oturun veya başka bir sefer gelin. Yeni kalktım da.

Mason, «Beklemem daha iyi olur,» dedi. Kadın onu tepeden tırnağa kadar süzdükten sonra, hayretten ufak bir çığlık koparıverdi.

— Sizi tanımadığımı sanıyorum, Mister Mason. Aaa! Yoksa siz şu meşhur Perry Mason musunuz?

— Ben bayağı bir Perry Mason'um.

Şaşkınlıkla, «İmkânsız» diye bağırان genç kadın, kısa bir sessizlikten sonra, «Buyurun Mister Mason, ben hemen giyinirim. Siz de bu arada istirahat ediverin. Dağınıklık için çok özür dilerim,» dedi.

Ardından kapıyı sonuna kadar açtı. Mason karanlık oturma odasına girdi.

— Kendi evinizdeymiş gibi davranabilirsiniz, Mister Mason...

— Teşekkür ederim.

Kız hemen yatak odasına doğru ilerleyip kapıyı arkasından kapadı. Mason ise bu arada pencereye gidip pancurları açmıştı. Artık güzel sabah güneşi odayı aydınlatıyordu.

Mason gün ışığı altında şaşkınlıkla odanın çok değerli ve çok basit eşyâlarla dolu olduğunu gördü. Yerdeki Acem halısı, saray stili mobilyalar büyük zevkle seçilmişlerdi. Ama bunların aksine çok basit ve değersiz eşyâlar da odada büyük kalabalık meydana getiriyordu.

Masanın üstünde ağzına kadar izmaritle dolu bir sigara tablası duruyordu. Izmaritlerin bazılarında ruj izleri vardı. Mutfak olarak kullanılan köşedeki lâvabonun içinde ise boş bir viski şişesi, iki bardak ve iki boş soda şişesi vardı. Odanın başka bir köşesinde ceviz yazı masası duruyordu. Mason kısa bir tereddütten sonra ona doğru ilerledi. En üst çekmeceyi açmak istediğinde hayretle bu gözün kilitli olduğunu farkettil.

Daha sonra tekrar odanın ortasındaki rahat koltuğa çökerek, eski bir mecmuayı karıştırmaya başladı.

Genç kadının odadan çıkmasına kadar bes dakika geçmişti. Vücudunun bütün hatlarını meydana çı-

karan açık mâvi ketenden oldukça güzel bir şort elbise giymişti.

— Sabahları kahvemi içmeden bir türlü kendime gelemem. Affedersiniz, hemen kahve cezvesini prize sokuvereceğim. Kahvaltı ettiniz mi?

— Evet, teşekkür ederim. Ama mümkünse memnuniyetle bir fincan kahve içebilirim.

Mutfak olarak kullanılan köşeye giderek, kahve makinesiyle oynamaya başladı. Mason ayağa kalkıp, odada dolaşarak «Cici bir eviniz var Misis Barton,» dedi. «Ah bir de portatif daktilonuz var? Yazı yazabiliyor musunuz?»

Kadın güldü.

— Kırk yılda bir kere yazarlığım tutar. Bir ara Amerika'nın en büyük yazarı olabileceğimi sanmıştım. Ama bunun için hem kabiliyetsizim, hem de fazlasıyla tembel.

Mason daktilonun kapağını çıkardı.

— Hemen bir şeyler yazıvermeme müsaade edersiniz, değil mi? Bu işi tamâmen unutmuşum. Halbuki çok da mühimdi.

— Kendinizi hiç üzmeysin Mister Mason. Masanın en üst gözünde kâğıt da bulacaksınız.

Mason çekmeceyi açtığı anda Paul Drake'e yollanan kâğıtların aynalarıyla karşılaşmıştı.

Hemen daktiloya bir kâğıt yerleştirip, her hangi bir müvekkili hakkında bir kaç cümle yazdı. Daha sonra makinayı tekrar kapadı.

Mutfak olarak kullanılan köşeden kahve kokuları geliyordu.

Bir dakika sonra Lucille Barton elinde iki kahve fincanı ve üstü mükellef kahvaltıyla donatılmış bir tepsiyle odaya girdi.

— Yalnız kahve içmek istediğinizden emin misiniz?

— Evet! Teşekkür ederim!

Kız hemen kahve fincanını doldurup üstüne kaymak ve şeker de koyduktan sonra Mason'a uzattı. Kısa bir aradan sonra, «Eee, Mister Mason anlatınız

bakalım, bu ziyâretinizi neye borçluyum? Ağır bir suçum mu var?» diye sordu.

Mason, «Sanıyorum,» diye cevap verdi. «Kahveniz çok iyi!»

— İltifatınıza teşekkürler!

Lucille Barton hareketleri çok tabii bir kadındı. Mason onun yirmi yaşlarında olduğunu düşündü. Kısacık ömründe çok şey görmüş, çok şey yaşamış olmalıydı. Saf bir kadındı. Güven verici bir yüz ifâdesi vardı. Dünyâ üzerindeki her insanla arkadaşlık yapabilecek biriydi. Onun için hayat neş'e demekti.

— Eee, anlatın bakalım.

Mason kadının samimiyetinden hoşlanmıştı.

— Ayın üçünde öğleden sonra, yâni evvelki gün neredeydiniz??

Kız, «Aman Allahım,» diye bağırıp, kahkahalarla güldü. «Sorduğunuza bakın,» dedi.

— Neredeydiniz?

— Bu şaka mı? Yoksa bunu ciddi olarak mı soruyorsunuz?

— Evet.

— Üçü... Bir düşüneyim... Hatırlıyamıyorum, Mister Mason.

— Hâtıra defteriniz var mı?

— Fakat Mister Mason! Bu derece çocuksu mu görünüyorum?

— Neyse, bir defâ da söyle sorayım. O gün Verinessilo caddesiyle Hickman Avenue'nun kesiştiği köşeye gittiniz mi?

Kız alnını kırıştırdı. Düşünmeye çalışır gibiydi.

— Üçünde ini?

— Evet üçünde.

Lucille yavaş yavaş başını salladı.

— Bilmeni, ama sanmıyorum.

— Meseleyi bir de başka yönden alalım. O gün açık renk bir Limousine'de bir erkekle berâber olduğunuza dâir elimde deliller var. Arabanızın lâstiği patlayınca da yolun kenarına çekilip, tâmir etmişsiniz. Tam tâmiratın bittiği sırada orada bir siyah Limousine ile bir Ford çarpışmış...

Kız hırsla başını salladı.

— Yanılıyorsunuz Mister Mason! Belki evvelsi gün nerede olduğumu kat'iyetle söyleyemem ama son günlerde hiç bir kazâya şahit olmadığımından eminim. Bir ay kadardır hiç lâstiği patlayan bir otomobile binmedim. Böyle bir şeyin öyle hemen unutulmayacağını bilirsiniz sanırım!

— Öyle olmasını isterdim.

— Ben unutmadığımdan eminim. Neyse... Mister Mason bu mevzu ile neden bu kadar alâkadar oluyorsunuz?

— Kazada belkemiğini kıran Bob Finchley dâimî müvekkillerimdenidir. Şimdilik ağır yaralı. Onun kısa zamanda iyileşeceğini umuyorum. Ama kaybettiği zamanın tazminatını...

“Oh bu, çok feci bir şey,” diye ufak bir çığlık koparan Lucille, Mason'un sözünü yarısında kesmişti. “Bence genç bir adamın böyle ağır yaralanmasından feci bir şey olamaz. İnşallah kazânın izi kalmaz.”

— Biz de öyle olmasını ümit ediyoruz.

— Mister Mason sizin en hararetli hayranlarınızdan olduğumu biliyor musunuz?

— Sâhi mi?

— Tabii. Duruşmalarınızdan çoğunu tâkibettim. Hârika bir avukatsınız. Zayıf tarafı müdafaa etmeniz, dâimâ hakikatin meydana çıkmasına uğraşmanızdan dolayı size hayranım.

— Çok çok teşekkür! Sâdece vazifemi yapıyorum. Neyse... Ayın üçünde öğleden sonra nerede olduğunuzu söyleyemiyecek misiniz?

Lucille Barton kendisine ehemmiyet verilmesinden hoşlanmışa benziyordu.

— Bu o kadar zor bir şeyki Mister Mason, daha dün ne yaptığını bile hatırlamıyorum. Ama kendimi zorlarsam, belki birşeyler bulurum. Durun bakayım. Evvelsi gün, ayın üçü...

— Devanılı bir işiniz olmadığını sanıyorum.

— Ama gelirim var.

Mason, onu şaşkın şaşkın süzdü.

— Emlâk geliri mi?

Lucille başını geriye çekip neden sonra kızgın gözlerle onu süzdü.

— Niçin olmasın, Mister Mason? Hem bunun kazayla ne alâkası var?

Mason kendisini izahat vermeye mecbur hissetti.

— Sizinle yalnızca bu kazânın sâhidini bulmak için ilgilendiğimi söylemiştim sanırım. Arabanız var mı, Misis Barton?

— Evet, pek iyi değil ama yine de kullanılabilir.

— Ne renk?

— Açık kahverengi bir Limousine.

Mason «Ah, işte bu çok enteresan» diye fikrini belirtti «Ama artık o gün nerede olduğunuzu bilmem şart.»

— Benim bu işle ilgim olduğu nereden aklınıza geldi?

— Haber kaynaklarımı size açıklamam imkânsız. Ama sizden şüphelenmek için yeter sebep bulunduğundan emin olabilirsiniz. Târif tam olarak uyuyor.

— Kadere ve şansa inanır mısınız Mister Mason?

Mason kadına kaçamaklı bir bakış atıp «Niçin inanmıyayım?» diye sordu.

— Şansa bakın ki, ben de tam bu sırada iyi bir avukat arıyordum.

Mason hemen sözü kesti.

— Yeni bir iş almama imkân yok. Boğazıma kadar doluyum. Üstelik masanın üzeri de gelen mektuplarla dolu.

— Ama bu meseleyi iki gün önce olduğu halde almışsınız.

— Bu başka bahis. Meseleye karışmam şarttı. Heni bu vak'ayı çok enteresan buldum.

— Mister Mason bırakın ben de bir kere derdimi anlatayım. Sizi ilgilendireceğinden eminim.

— Size işinizi kabul etmiyeceğimi baştan söyleyeyim de...

— Peki, peki. Bırakın da anlatayım. İki kere

evlendim. Birincisi tam mânâsıyla bir trajedi idi. İkinci ise... İşte bu sefer daha akıllıca davrandım.

— İyi ya... Mesut musunuz?

— Hayır. İkinci kocamın durumu çok iyiydi. İlk ayrıldığımızda bir daha evlenmemeye kararlıyım, ama sonra karşıma o çıktı. Parası vardı. Ben de evlendim.

— Ve sonra izdivacınızın hatâlı olduğunu anladınız.

— Evet ama ondan devamlı ve yüklü bir nafaka koparabildim.

— Ne kadar?

— Haftada 200 dolar.

Mason hafif bir ıslık çaldı.

— Bunu fazla mı buldunuz? Ne kadar kazandığını bilseydiniz... Zannederim o zaman böyle düşünmezsiniz.

— Onunla pek uzun evli kalmadığınızı düşünüyorum.

— Bes yıl, zâten esas servetini de bu sırada yaptı.

Mason «O zaman durum başka tabii» diye kadına hak verdi.

— Şimdi de mahkemede nafakamı indirmeye çalışıyor.

— Ona mâni olamazsınız ki.

— Belki onunla konuşabileceğinizi...

Mason, enerjik bir tavırla başını salladı.

— Bir kere benim onunla konuşmam doğru olmaz. Kocanızın nasıl olsa kendini temsil eden bir avukatı...

— Hayır, yok Mister Mason.

— Dâvâyı mahkemede kendinin tâkip edeceğini mi söylemek istiyorsunuz?

— Yoo, hayır... Neyse size her şeyi açıklamam icâbediyor. Altı ay önce bu dâvâ için tuttuğu bir avukatı vardı. Ama mahkeme dâvâyı reddetti. Hâkim onun parayı kazanmâsında benim de rolüm olduğunu, servetinin bir kısmında benim de hakkım olduğunu söyledi. Hakikaten de bes yıl mağazamızda onun için ücretsiz

olarak çalıştın. Kocam avukatının beceriksizliğine o kadar kızdı ki, ikinci bir duruşmada asla avukat tutmayacağına yemin etti.

Mason «En sonunda bir avukat tutmaya mecbur kalacaktır.» diye fikrini söyledi.

— Zannetmem! Villard Allison Barton her söylediğini yapan, enerjik bir adamdır. Böyle bir durumda bence her avukattan daha beceriklidir. Siz hariç tabii Mister Mason .

— Mesleğe başladığımdan beri âile dâvâlarıyla kat'iyen uğraşmadım.

— Lütfen beni dinleyin Mister Mason.

Mason arkasına yaslanıp, dikkatle kadını süzmeye başladı.

Kadın «Yeniden evlenmek üzereyim» diye konuşmaya başladı. «Ve bu sefer her şeyin iyi gideceğinden eminim. Bu seferki benden oldukça yaşlı ve olgun. O kadar ki, Ona karşı benim hislerim de bambaşka...»

— İyi ya. O zaman nafaka nasıl olsa kesileceğine göre heyecanlanmanıza hiç lüzum yok.

Mason'un bu sözleri üzerine kadın onu hırsla süzdü. «Ona beş kuruş bile bağışlamam» diyen sesi nefret doluydu. «İnanın şu an ona gidip 25.000 dolara anlayabileceğimizi söylesem, elimi bile öper ama... Ben kim olursa olsun, birine para kaptıracak insan değilim Mister Mason. Düşünün bir kere bu durumda haftada iki yüz dolardan vaz geçmem ne kadar büyük aptallık olur.»

— Nafakanızın ömür boyu devâm edeceğinden emin olursanız tabii.

— Mister Hollister, kendisiyle evlenmekle maddi yönden hiç bir zararım olmamasını istiyor. Korkarım yalnız para peşinde olan bir kadın olduğumu sanıyorsunuz. Bunda tamâmen yanıldığınızı söyleyebilirim.

— Paraya hiç ehemmiyet vermediğinizi söyleyecek değilsinizdir, İnşallah!

— Haklısınız Mister Mason. Ah bir düşündüklerimi anlayabilseniz. Hollister daha evlenmeden önce servetinin yarısını ölünce bana devredilmek üzere bir işe yatırdı. Bunun dışında bana 20.000 dolarlık bir ha-

yat sigortası yaptırdı. Sonra bana her ay 750 dolar giyim ve cep harçlığı vereceğine de söz verdi. Düğün he-diyeiniz olan ufak spor yarış arabamı ise çoktan ismar-lamış durumda.

Mason, «İyi ya» dedi. «Daha ne istiyorsunuz?»

— Onu tanısaydınız, şimdi içine düştüğüm durumu katiyetle anlardınız. Eğer Hollister eski koca-nın nafakasını azalttığı için kendisiyle evlendiğim fik-rine saplanırsa.. Kendinizi bir defâ benim yerime koyun.

— Yâni kocanız **evlenmeden** nafakanızı azaltır-sa Hollister'ın kendisiyle yalnız parası için evlendiğini-zi, onu hiç sevmediğinizi sanacağından korkuyorsunuz.

— Tam üstüne bastınız.

Mason «Ne zaman evleneceksiniz?» diye sordu. «Düğünü biraz öne almanız olmuyor mu?»

— İşte bu çok zor. Mister Hollister, hâlen evli. Ayrılması için halledilmesi gereken bir kaç pürüz var. Bu da tabii bizim meseleyi geciktiriyor.

— Anlıyorum.

— Mister Mason lûtfen, Villard Barton'a gidip onunla konuşmayı bir deneyin. Bu hakikaten imkân-sız mı? Onu Brodvay-Spor Kulübünde görebilirsiniz. Orada kalır. Sakın ona evleneceğim adamdan balıset-meyin.

— Niçin? Tanışırılar mı?

— Tabii Mister Hollister de Santa del Berra'da oturduğu halde aynı kulübün âzâsıdır. Ciddî söylüy-cum. Onunla çok dikkatli konuşmalısınız. Mesele benim-le ilgili olunca bütün kıskançlık damarları birden kaba-rır. Zâten ayrılmanızın başlıca sebebi de bu. Dâima ilk kocamı kıskarır, onunla hâlâ bir bağım olup olmadı-ğını öğrenmek isterdi.

Mason «İlk kocanız hayatta mı?» diye sordu.

— Evet.

— Onunla son zamanlarda hiç buluştunuz mu?

— Bunu niçin soruyorsunuz Mister Mason?

— Belli başlı bir sebebi yok. Yalnızca merâk etmişim.

— Sizi anlıyamıyorum Mister Mason!

Ünlü avukat arkasına yaslanıp kahkahalarla güldü.

— Çok cici ve tatlı kadınsınız Misis Lucille. Üzüntüyle bildirmem gerekiyor ki, meseleniz hakikaten çok enteresan olduğu halde, beni hiç ilgilendirmiyor. Çok kurnaz ve zekisiniz, ama beni faka bastıramazsınız.

— Ne demek istiyorsunuz?

Mason, «Gazetede ilânı okudunuz değil mi, Misis Barton?» diye sordu «Hemen bunun benim müvekkillerimden Finchley'lerle ilgili olduğunu anlayıp, beni buraya çekebilmek için elinizden geleni yaptınız. Güzel bir plân kurmuşsunuz ama sökmedi.»

Genç kadın, hıristan parıldayan gözlerle ayağa fırladı.

— Mister Mason. Söylediklerinizden hiç birşey anlayamıyorum, hepsi çok saçma! Hangi ilândan bahsettiğinizden bile haberim yok. Sizi kir tuzağa düşürmek aklıma bile gelmedi. Siz beni ne zannediyorsunuz, Allah-aşkına?

— Ne zannetmemi isterdiniz?

— Yalnızca bir kadın. Ben de herkes gibi insanım, sevmeyi ve sevilmeyi arzuluyorum, Mister Mason. Aşkda bir çok tâlihsizliklerle karşılaştım, ama artık bunlara bir son vermek istiyorum. Bana yardım edebileceğinizden eminim, Mister Mason. Onun, benim sizi tanıdığımı ve sizin bu mevzu ile ilgileneceğinizi bilmesi bile kâfi.

Mason, ayağa kalkmış, ufak bir reverans yapmıştı.

— Affedersiniz ama, size ne inanıyorum, ne de sizinle uğraşabilecek kadar vaktim var. Bana kötü bir oyun oynadınız Lucille. Size yardım edemediğim için üzgünüm. Kim bilir, belki de böylesi daha hayırlı oldu. Saat ikiyle beş arasında gelsem beni dâvânızı almaya mecbur edecek bir plânınız da vardı, muhakkak. Neyse kahveniz için çok teşekkürler.

Şapkasını alıp kapıya doğru yöneldi.

— Bana biraz önce size evvelsi gün nerede olduğunuzu sorduğumda oynamak istediğiniz rolde olduk-

ça başarılıydınız Madam. Ama bir daha sefere plânınızı başka bir avukatta deneyin, Misis Lucille!

Kapıyı hırsla ardından çarptığında arkasında tepesinden tırnağına kadar kıpkırmızı bir kadın bıraktığından emindi.

ÜÇ

Mason, büroya girdiğinde Dellâ Street heyecanla «Haydi neler olduğunu anlatın» dedi.

Mason gülümsedi.

— Harikulâde güzel, altın sarısı saçlı, parlak mâvi gözlü, kırmızı ufak dudaklı ve bembeyaz dişli bir kadınla karşılaştım.

«Aman Allahın» diye Della Street bağırdı. «Siz âşık olmuştunuz.»

Konuşmayı merakla dinliyen Paul Drake «Kaç yaşında, Perry» diye sordu.

— Yirminibeşle otuz arası. Doğrusunu isterseniz kadın tam bir şen duldu. Gazetedeki ilânı okur okumaz burıda bir avukatın parmağı olacağını anlayabilecek kadar da zeki.

Drake, «Hadi teferruatı bırak da esasa geç» dedi.

— Herhalde girdiğinde banyodaydı.

— O... Çok şanslısın Perry.

Mason, bunun üzerine başından geçenleri en ufak noktasına kadar anlattı.

Drake «Bunun bir plân olduğundan emin misin?» diye sordu.

— Kendin karar ver Paul!

Mason, daha sonra çantasından çıkardığı pembe parşömeni Della'ya uzattı.

— Al Della, sana kadının evinde bulduğum kâğıtlardan getirdim. Üstünde de bana gelen mektubun vazısıyla karşılaştırabileceğin bir kac satır vazi var. Bak bakalım, benim mektup da aynı daktiloyla mı yazılmış?

Della Street, hemen klâsörden orijinal mektubu çıkardı. İki mektubu yanyana koyduğunda «Kâğıt aynı kâğıt» diye bağırdı.

Drake «Peki yazı hakkında fikrin ne?» diye sordu.

Daha sonra her üçü de masanın üzerine eğilip, yazıları tetkik etmeye başladılar.

Biraz sonra Mason «İki mektup da aynı makine ile yazılmış» dedi. «Bakın, her ikisinde de G dik değil V ise biraz aşağı basmış ve sağa eğilmiş.»

— Haklısın Perry. Ben de doğru iz üzerinde olduğumuzu sanmıştım. Yüz dolarlık mükâfatın çekici olacağını umuyordum.

Mason «Beklememiz lâzım Paul» dedi. «Unutma ki kadın bu çılgınca fikre saplandığında ilân henüz çok yeniydi. Her an yeni bir haber alabiliriz.»

Della Street «İyi ya» dedi. «Bütün sabahı romantik bir mâcerâ peşinde geçirdiğinize göre artık masanın üzerinde duran mühim mektuplara bir göz atıversiniz.»

Mason yüzünü eksitiş, Paul Drake'den uzaklaştı :

— Bu kadından neler çektiğimi bir bilsen Paul... Neyse ilâna yeni bir cevap alırsan hemen bana gel.

Drake câresiz başını eğdi.

O çıkar çıkmaz Della Street'le Perry Mason işe koyuldular. Saat 12 de gelen tereyağlı ekmeği yiyip kahvelerini içtikten sonra bir buçuğa doğru postanın büyük bir kısmını gözden geçirmişlerdi. Tam o sırada santral kız Gertie odaya girerek «Size bir mektup var, Mister Mason» dedi. «Bir çocuk getirdi. Onu hemen görmek isteyeceğinizi düşündüm.»

Della Street zarf açacağını alarak, mektubu açtı «Acayip bir zarf sef, içinde de ağır bir şey var.» dedi.

— Yine bir anahtardır.

Della saskınlıkla «Kâğıt, sef» diye bağırdı. «Aynı pembe kâğıt Hakikaten yine bir anahtar var.»

Zarfı masaya bosalttığı anda içinden bir anahtar düştü. Ufak ve bas kısmı zarif işlemelerle süslüydü.

Mason, hemen mektubu açtı.

Sayın Mr. Mason;

Bugün eve geldiğinizde yazıhânenin kapalı oluşundan dolayı aradığınız mâlûmatı alamadığınıza çok üzüldüm. Bu sefer yazıhânenin anahtarını da yolluyorum. Sağ taraftaki üst gözde aradığınızı bulacaksınız. Mâlûmat deri kaplı bir not defterinin içinde... Bulacağınız Finchley'in arabasına çarpan siyah Limousine'nin plâka numarası olacak. Siz öğrenmek istediklerinizi öğrenir öğrenmez ben de 100 doları almak için sizinle irtibat kurmaya çalışacağım.

Saygılarımla
Bir dost

Mason, yazı masasının çekmecesinden lûpu çıkardı ve «Emin olmak için harfleri bir daha kontrol edebiliriz» dedi.

Della Street'in keskin gözleri hemen yazıyı tanıdı. «Bu da aynı inakinede yazılmış» dedi.

Mason evet der gibi başını salladı.

— Bana bu durumda ne yapmak icâbettiğini söyleyebilir misin?

Mason «Allah kahretsin, ben de bilmiyorum» dedi. «Bana öyle geliyor ki, beni deli yerine koymak istiyorlar.»

Gertie tekrar kafasını kapıdan içeri uzatıp «Lucille Barton adında biri sizinle görüşmek istiyor,» dedi. «Sizin de onunla konuşmak istediğinizden emin olduğunu söylüyor.»

Mason hemen mektup ve zarfına atılıp her ikisini de çekmeceye kapattı. Yazı masasının anahtarını ise evin anahtarlarını koyduğu yelek cebine veriletti. Sonra, «Onu beklediğimi söyleyebilirsin. Gertie,» dedi.

— Kadının yanında bir de adam var.

— Adı ne?

— Mister Arthur Colson.

— İkisini de içeri yollayabilirsin Gertie!

Gertie bir reverans yapıp, kavboldu.

Mason ise hemen Della Street'e dönüp «Eğer birseyler vazmanı söylersen, bu onları ben dönünceye

kadar burada tutman icâbediyor demektir. Ne yaparsan yap sakın onları buradan kaçırma» dedi.

Della şaşırmıştı.

— Bana öyle geliyor ki, sizi hiç anlıyamıyacağım.

— Zannan kazanmak istiyorum, Della. Sen onları burada oyalarken ben de hemen eve gidip, yazı masasına bakacağım.

Kapı açıldı. Gertie asık suratla, «Misis Lucille Barton ve Mister Arthur Colson» dedi.

Lucille Barton kırta kırta bütün büroyu geçip, Mason'un masasına yaklaştı.

— Mister Mason, bu sabah bana söylediklerinizden bir tek kelime anlıyamamıştım. Zannederim evvelsi gün nerede olduğumu hatırlamadığımı söyleyince, benini büyük bir yalancı olduğumu düşündünüz. Sizi oyalamaya çalıştığımı veya o tip birşeyler söylemişsiniz. Ha, bir de gazete ilânından bahsetmişsiniz. Bunun üzerine bütün gazeteleri karıştırıp neden bahsetmiş olabileceğinizi buldum. Size yanıldığınızı ispat etmek istiyorum, Mister Mason. Sizi Mister Colson'la tanıştırmama müsaade edersiniz, değil mi?

Arthur Colson zayıf, çelimsiz, düşük omuzlu biriydi.

Yüzünden aklının bambaşka bir yerde olduğu anlaşılıyordu.

Kemikli elini bir robot gibi uzatıp «Mister Mason» dedi. «Buraya niçin geldiğimi her halde merâk ediyorsunuzdur. Buna ben de şaşıyorum. Ama Lucille o kadar ısrar etti ki, her zamanki gibi yine inatçılığı tuttu. Zannederim bir mevzuda şahitlik edeceğim.»

«Miss Street sekreterim» diye Mason, Della'yı diğerlerine tanıştırdı.

Lucille ile Colson hafifçe eğilerek tanıştıklarına memnun olduklarını belirttiler.

Della Street ise hemen bir bloknotla kalem alıp, not tutmaya hazırlandı. Lucille anlatmaya başladı :

— Bana öyle geliyor ki, bu meselede kabahat yalnız bende. Evvelki gün ne yaptığımı hatırlamadığım

tamamiyle yalandı. O gün Arthür'la berâberdik. Onun adının söylenmesinden hoşlanmıyacağını sanıyordum. Böylece onunla konuşma fırsatı buluncaya kadar bekledim. O ise size hakikatı anlatmamı istedi. Ben Arthür'la berâber çalışıyorum. İşimiz her gün saat ikiden beşe kadar sürüyor. Ayın üçü tatil günümüzdü. Biz de berâberce sinemaya gittik.

Mason, «Sinemadan sonra» dedi. «Hickinan Avenue ile Vermessilo caddesinin kesiştiği yerden geçmediniz mi?»

Bu soru Lucille'i güldürmüştü.

— Aman Allahım, neler söylüyorsunuz! Size oradan geçmediğimizi daha önce de anlatmıştım. Elhamra sinemasının şehrin dışında olduğunu bilirsiniz, sanırım. Film zâten beşe kadar sürdü. Ondan sonra da...

Colson «Sonra da sinemanın yakınındaki bir otelin barında bir şeyler içtik.» diye ekledi.

Dalgın bir adamdı. Bir rüyâ âleminde yaşar gibiydi.

Lucille, Mason'un Colson'u süzmesi üzerine izâhat vermek lûzumunu hissetti.

— Arthur büyük bir kimyagerdir Mister Mason. Şu anda infraruj ışıklarından zarar görmeyecek bir film cinsi keşfetmeye çalışıyor.

Dalgın Profesör mesleğinden bahsedildiğini duyunca uyandı. Kaba bir tavırla «Bundan bahsetmenin sırası değil Lucille,» diye kızın sözünü yarıda kesti.

Mason «Sizin meslekî sırlarınızı öğrenmek gibi bir niyetim yok Mister Colson» dedi. «Benim tek ilgilendiğim ayın üçünde öğleden sonra ne yaptığınız... Duyduğum kadarıyla bir barda imişsiniz.»

— Herşey aynen söylediğimiz gibi.

— Orada ne kadar kaldınız?

— Bir saat kadar. Berâberce kokteyl içip film-den bahsettik.

Lucille, «Daha sonra da Murphy'ye akşam yemeğine gittik,» diye ekledi.

Mason «Daha sonra» diye sordu.

— Daha sonra da evime gittik. Arthur bir kaç kadeh viski daha içmek istiyordu. Oturup sohbet ettik.

— Ne zamana kadar?

İkisi birbirlerini mânâlı şekilde süzdüler. Hiç biri cevap vermeye teşebbüs etmiyordu. Mason tam kızdığını belirtir şekilde kaşlarını kaldırıyordu ki Lucille atıldı.

— Onbire kadar, sanırım.

Colson ise «Yarına kadar» diye Lucille'in cevâbını yalanladı.

Lucille yaptığı hatâdan pişman olmuşa benziyordu.

— Ah ne aptalım, tabii geçen hafta onbire kadar kalıydın. Bu Çarşamba ayrıldığında saat yarımdaydı. Biliyor musunuz Mister Mason, Arthur'un haftada ancak bir tek boş günü var. Bütün diğer günleri sıkı bir plâna göre dolu...

Mason «Sizleri rahatsız ettiğim için özür dilerim» diye açıkladı. «Ama inanın bu nokta çok mühimdi. Acaba sekreterime şimdi anlattığınız herşeyi yazdırmanız ve imzâliyabilmek için ifâdenizin daktiloya çekilmesini beklemeniz mümkün mü? Tabii bu yalnızca formalite icâbı. Sizi kimse buna mecbur edemez. Eğer istemezseniz veya bir mâniniz varsa...»

Arthur Colson «Hiç bir mânimiz yok» diye Mason'un lâfını ağzına tıkadı. «Zâten uzun zamandır şimdi sizin kütüphânenizde gördüğüm bir kitabın peşindeyim, sekreteriniz ifâdeleri daktilo ederken ben de ona bir göz gezdiriveririm.»

— Hangi kitabı demek istiyorsunuz?

— Wellmonn'ın konuşma sanatı üzerine yazmış olduğu...

— Ah evet bu var. Buyurun kütüphâneme geçin! Ya siz Misis Barton?

Misis Barton isteksiz bir tavırla «Mâdem ki Arthur öyle istiyor,» dedi. «Benim de hiç bir söyleyeceğim yok. Acaba bana da bekleme odasındaki mecmualardan bir kaçını vermeniz mümkün mü? Arthur kitap okurken ben de onlara bakarım. Bu daktilo işinin ne kadar süreceğini tahmin ediyorsunuz?

Mason «Bence yarım saat» dedi. «Ziyâretiniz beni çok sevindirdi. Ama şimdilik sizden ayrılmak zo-

rundayım. Çok evvelden verilmiş bir sözüm var da... Siz-
ze zorluklar çıkardığım için çok çok üzgünüm.»

Arthur Colson yine lâfa karışmıştı. «Üzülme-
niz için hiç sebep yok Mister Mason. Bu kitabı çoktan-
dır okumayı arzuluyordum. Onu bulduğuma çok sevi-
niyorum.»

— İfâdenizi yazdırdıktan sonra... Rahatlıkla
kütüphânede beklileyebilirsiniz, Della elinizi biraz çabuk
tutarsınız değil mi?

Bakışları karşılaşmıştı, Della hafif bir göz kırp-
masıyla Mason'un dediklerini anladığını belirtti. Sonra
da «Tabîî şef» dedi.

**Mason, South Gondula'daki apartmanın tam
önüne parketmişti. Bulunduğu yer telefon kulübesine
uzak sayılmazdı.**

Hemen bürosunun numarasını çevirdi. Telefo-
nu Gertie açtı.

— Avukat Perry Mason'un yazıhânesi,

— Merhaba Gertie! Ben Mason. Hadi hemen
telefonu dinlenmeyecek bir kanaldan Della Street'e bağ-
la.

Gertie «Derhal» dedi.

Bir dakika sonra Mason telefonda Della Street'-
in kısık fakat tatlı sesini duymuştu.

— Merhaba, Nasılsın?

— Ben iyiyim, işler nasıl?

— Gayet iyi.

— Sıkılmadılar mı?

— Pek değil. Daha ne kadar zamana ihtiyâcın
var?

— Diyelim ki... On dakika!

— Rahat rahat bir çeyrek saat sürebilir.

Mason, bunun üzerine «İyi öyleyse, yalnızca
durunı öğrenmek istemiştin» dedi.

— Dikkatli olun olur mu?

Della yine her zamanki nasihatlerine başla-
mıştı.

— Çalışacağın Della. Aina mesleğimizde atık olmayanın dâimâ kaybettiğini unutma.

Hemen karşıya geçip apartmana girdi. Giriş kapısı sabahın aksine açık bırakılmıştı.

Mason dâire kapısına geldiğinde her ihtimali göz önüne alarak kapıyı çaldı. Evde kimsenin olmadığını emin olunca da kapıyı açarak içeri daldı.

Ev, sabahki gibi değildi. Toplanmış ve temizlenmişti. Sigara tablaları ter temizdi. Yatak yapılmış, bulaşıklar ise yıkanmıştı.

Mason «Hey!» diye bağırdı. «Kimse yok mu!»

Sesi boş evde akisler yapmıştı. Cebinden anahtarını çıkarıp doğruca sağ köşedeki ceviz yazıhâneye ilerledi. Çekmeceyi açtığında deri kaplı defteri bulmuştu. Yanında bir de tabanca... Defterin son sahifesinde de bir plâka numarası vardı. Acele olarak kurşun kalemle yazılmışa benziyordu.

Hemen numarayı kendi defterine çekip, defteri tekrar çekmeceye koydu. Bu arada çekmecedен çıkardığı tabancaya da bir göz atınayı ihmal etmemişti.

Tahmin ettiği gibi 38 kalibrelik Smith Wesson marka bir tabancaydı. Kabzasında 5— 65088 numarası yazılı idi. Mason, bunu da kaydettikten sonra parmak izleri bırakmış olabileceği her yeri mendili ile temizleyip evden ayrıldı.

Kısa bir müddet sonra arabasına atlamış, yakınlarıdaki bir kafeteryanın önünde durmuştu bile. Hemen telefon kulübesine yönelip, Paul Drake'in telefonunu çevirdi.

«Paul» dedi «Bir araba numarası buldum. Bu numaralı otomobilin kime âit olduğunu bilmek istiyorum. Hemen bir detektifine bu vazifeyi ver!»

— Numara ne?

— 9,9,6370

— Şimdi sen neredesin?

— Buranın numarası Hillerest 67492 ufak bir telefon kulübesinde bekliyorum. Hadi Paul, elini çabuk tut. Beni buradan arıyabilirsin.

Mason kafeteryada oturup koka kola içerken bir de sigara tüttürdü. Nihâyet telefon çaldı, hemen telefona koştu. Ariyan Paul'dü.

— Arabanın sahibi Stephan Argyle adında biri. West Casino Boulevard 938 numarada oturuyor. Orası yalnız zenginlerin oturduğu bir muhit, Perry.

«Mason «Okey» dedi. «Artık polis rolü oynamanın zamanı geldi.»

Drake «Araba Buick Limousine» diye ekledi. «Rengini öğrenemedim. Numarayı nereden öğrendin Allahışına Perry?»

— Bu sabah bulduğumuz tipten. Şimdi sana bütün olanları anlatmam imkânsız. Ama istersen beş on dakika sonra Della'dan her şeyi öğrenebilirsin. Tipler hâlâ büromda olmalılar.

Drake «Okey» dedi. «Burada hazır bekliyorum. Eğer yardıma ihtiyâcın olursa hemen ara.»

Avukat bundan sonra doğruca Casino Boulevard'daki eve gitti. Kırmızı dainlı, beyaz boyalı, son derece lüks ve modern bir villâ idi. Evin dört tarafı yemyeşil çimenlerle çevrili idi. Çakıllarla örtülü bir yol üç bölmeli bir garağa gidiyordu. Ve evin girişine siyah bir Buick Limousine parkedilmişti.

Mason, arabasını bahçenin girişinde bırakıp Buick'i tetkik etmeye başladı.

Tamponunun sağ kısmı ezilmişti. Arkâ karoserde boyanmış bir kaç yer hemen dikkati çekiyordu. Sağ lâstik de yeni takılmıştı. Mason, tam eğilmiş arabanın alt kısmına bakarken arkasındaki kapı açıldı, ortaya bir insan azmanı çıktı. Adanın geniş omuzları, fazlasıyla iri gövdesi vardı. Hırslı ve kaba bir sesle bağırdı :

— Burada ne yapıyorsunuz?

Mason, sükûnetini hiç bozmadan arkasına dönüp, «Mister Argyle?» dedi.

— Hayır!

— Bu âileden misiniz?

— Hayır. Burada çalışıyorum.

— Öyle mi? Ne iş yaparsınız?

— Soförlük ve kâhyalık.

Mason cebinden kartını çıkarıp uzattı.

— Bu durumda bana karşı biraz daha kibarca davranmanızı tavsiye edecektim. Lûtfen bu kartı Mister Argyle'e veriri ve onunla çok mühim bir hususta görüşmek istediğimi söyleyin.

Soför kartviziti alıp, bir gözattıktan sonra «Nasıl isterseniz...» deyip yürüdü. Mason hemen onu tâkip etmeye yeltenince «Bir dakika burada bekler misiniz?» dedikten sonra içeri girip kapıyı aralından kapadı. Epey zaman sonra tekrar göründü.

— Buyurun, Mister Argyle sizi bekliyor.

Villâ fevkalâde lükstü. Sağdaki odadan sigara dumanları geliyordu. Soför o istikameti göstererek «Mister Argyle sizi orada bekliyor» dedi.

Oda çalışma odasıyla kütüphâne karışımı bir yerdi. Kösedeki portatif bar açılmıştı. Raflarında her türlü içkiye rastlamak mümkündü. Yaşlı bir adamın oturduğu büyük deri koltuğun yanındaki sehpa viski ve soda şişeleri duruyordu.

Mason içeri girdiğinde aklam hafifce kalkıp «Mister Mason, su meşhur avukat» dedi.

— Evet!.

Adam hemen Mason'a elini uzattı.

— Bendeniz Stephan Argyle. Sizinle tanıştıgıma çok memnun olcım. Hakkınızda o kadar çok şey duymuştum ki... Benimle bir bardak viski içmez misiniz?

Saçları ağarmıştı. Zayıf, sinirli bir tipti. Gözleri devamlı yaşlı gibiydiler. Minik yüzünün tam aksine büyük olan burnunun üstünde kalın siyah çerçeveli bir gözlük vardı. Bu da zâten çok sert olan yüz ifâdesine daha da ciâdî bir hava veriyordu. Enerjik davranışları gözden kaçınmaktaydı.

Mason «Teşekkür ederim» dedi. «Viskiyi sodayla içmeyi tercih ederim.»

Argyle'nin işâreti üzerine bara giden bir uşak avukata içkisini vermişti.

Uşağı da soförün de odayı terketmedikleri Mason'un dikkatini çekmişti. Argyle de misâfirlerini onların önünde ağırlamaya alışmışa benziyordu. Mason, Argyle'in müstahdeme odadan çıkmaları için hiç bir

işâret vermediğini farkedince tereddüt dolu bir sesle konuşmaya başladı.

— Ayın üçünde öğleden sonra beşe doğru dışarıda duran araba Hickman Avenue ile Verinessilo caddesinin kesiştiği yerde bir kazâya karışmış. Direksiyonda oturan siz miydiniz? Yoksa şoförünüz mü idi?

Argyle kaşlarını havaya kaldırıp «Suâlinizden hiç bir şey anlıyamadım Mister Mason» dedi.

— Söylediğim gibi yalnızca o gün kimin direksiyonda olduğunu öğrenmek istiyorum. Kazâyı yapanın sizin arabanız olduğu muhakkak...

— Mister Mason, beni o kadar şaşırttınız ki... Hakikaten ne söyleyeceğimi bilemiyorum.

— O gün arabayı sizin kullanmadığınızı mı söylemek istiyorsunuz?

Argyle kısa bir tereddüt devresinden sonra «Hayır kullanan ben değildim» dedi.

Mason şimdi, birden bire bakışları kızgın bir havaya bürünen şoförü süzüyordu.

Argyle «Bana bütün şüphelerimi doğrulayan bir haber verdiniz» diye ekledi. «Umarım çok kötü bir kazâ değildir.»

Mason, «Tam aksine dedi, fakat siz hangi şüphelerinizden bahsediyorsunuz?»

— Arabam ayın üçünde öğleden sonra çalınmıştı. Polis onu ancak akşamı şehrin içindeki itfaiyenin önünde bulabildi. Benzin deposu yarı yarıya boşalmıştı. Çalan adam onunla yüzelli kilometre yapmış olmalı.

— Fazlasıyla sür'atli kullanmış.

— Trafik kaidelerinden bahsetmenin sırası değil sanırım.

Mason gülümsedi.

— Ben yalnızca hâdisenin müvekkilim Bob Finchley'i ilgilendiren taraflarından bahsediyorum. Annesi direksiyonda oturuyormuş. Şiddetli bir şok geçiriyor. Bob Finchley belkemiğini ve kalçasını ağır şekilde kırmış. Araba ise tamânen harâbolmuş halde. Hâlâ da kat'î bir zarar ziyan tesbiti yapılamıyor.

Argyle «Sâhi mi? Ama bu fecî bir şey» diye ba-

ğirdi. «Avukatımla konuşmam şart. Yanılmıyorsam eğer araba iznimle kullanılmış olsa yarı yarıya suçlu sayılırım. Ama bu mesele hırsızlık...»

Mason «Bu mevzuda daha fazla konuşmamamız iyi olacak,» dedi. «Araba çalınması hikâyesi ise çok duyulmuş bir şey.»

Soför, Mason'a doğru bir adım yaklaşıncı Argyle bir eliyle onu durdurdu.

— Elinizde kat'i bir delil olmadan bizi suçlamaya kalkmanızı tavsiye edecektim, Mister Mason.

Mason, «Peki öyleyse» dedi. «Size başka bir soru sorayım. Arabanız ne zaman çalındı?»

— Öğleden sonra üçe doğru.

Mason gülümsedi.

— Peki polise hırsızlığı ne zaman haber verdiniz?

Argyle «Arabamın kaybolduğunu ancak saat yedide farkedebildim,» dedi. «Tam kulüpten avrılmak için dışarı çıkmıştım. Saat 2 de oraya parkettiğim arabamı bulamadım.»

— Sonra da hırsızlığı polise haber verdiniz.

— Evet!

— Kulübün telefonunu mu kullandınız?

— Evet!

— Arabanızın bulunduğu yer kulüpten ne kadar uzakta?

— Dokuz on cadde ötede sanırım.

Mason «Genç Finchley kazâyı yapan adama çok kızgın» dedi. «Uzun zaman yatmak zorunda kalacak. Annesi ise kuvvetli bir sinir şoku geçiriyor. Bütün bunlara bir de arabanın hasarı eklânınca...»

— Bütün bunlar için tazminat ödemek zorunda olduğumu söylemek istemiyorsunuzdur İnşallah Mister Mason!

— Belki de tam ondan bahsediyorumdur.

— Size arabamın çalındığını söylemiştim.

Mason gülümsedi.

— Daha önce de söylediğiniz gibi sizi direkt olarak suçlamayacak kadar akıllı bir avukatım, Mister Argyle. Hele bir şahidin önünde asla... Zannederim

mahkemede bildiklerimi söylediğinde bu kadar rahat olmayacaksınız.

— Mister Mason, benim yalan söylediğini mi sanıyorsunuz? Ben tanı mânâsiyle vergisini vaktinde ödeyen bir vatandaşıım. Arabamın da bütün sigortası tamamdır. Eğer gerçekten benim suçum olan bir kazâ mevzubahisse, tazminâtı hemen ödemeye hazırım. Zâten sigorta şirketini de bununla alâkadar olacaktır.

Mason «İyi» dedi. «Mâdem ki öyle istiyorsunuz ben de ineseleyi sigorta şirketinizle hallederim.»

— İnşallah bu işin sonunda bir de beni hapset-tirecek sebep bulmazsınız. Zâten suçsuz yere tazminat ödüyorum!

Mason bu sözlere hiç aldırmadan «Bunu sonra düşünürüz» dedi. «Hergün gittiğiniz kulübün adı neydi?»

— Brodway Spor Kulübü.

Mason ayağa kalktı. Daha sonra «Sizi tanıdığım çok sevindim Mister Argyle» deyip kapıya doğru yürüdü.

Hemen ardından Argyle ayağa kalkmıştı. Fakat kısa bir tereddüitten sonra tekrar koltuğuna gömüldü.

Soför ise Mason'u kapıya kadar gecirdi. Ünlü avukat tam ayrılırken de gülümseyerek. «İyi geceler Sir» dedi.

Daha Mason merdivenleri inerken arkasından kapının hızla çarpıldığını duydu.

DÖRT

DRAKE Detektif Ajansı, Perry Mason'un yazı-hânesiyle aynı kattaydı. Mason, Drake ile konuşmak üzere yazıhânesine uğramadan doğruca oraya girdi. Bütün olanları anlattığında Drake «Aman Allahım Perry» diye bağırdı. «Amma insanlarmış haa, neyse aradığımızı bulduk ya.»

— Hemen bir kaç kişiyi bu işin peşine koy, Pa-

ul. Ama bunların becerikli kimseiler olmaları şart. Stephan Argyle'in ayın üçünde öğleden sonra ne yaptığını öğrenirsen çok memnun olacağım. Büyük ihtimalle Broadway Spor Kulübündeymiş. Bana ne kadar içmiş olduğunu orada ne kadar kaldığını, kimlerle arkadaşlık ettiğini öğrenmenizi istiyorum. Haa sonra oradan arada ayrılıp ayrılmadığını da soruverin. Mister Argyle ile yarışabilecek kadar rüşvet verebileceğimizi sanmıyorum. Bunun için herifi korkutmaliyiz. Adamı hakikaten zor duruma düşürecek birini bulmamız lâzım. Haa sonra bir de polis raporlarına bakın bakalım Stephan Argyle'in arabası ne zaman çalınmış. Ne zaman bulunduğunu kısaca araba hakkındaki her şeyi bilmem lâzım! Her şeyden önce Stephan Argyle'in saat dörtle beş arasında Broadway Spor Kulübünden ayrılıp ayrılmadığını öğrenmelisiniz. Bu saatler kulüp âzâsının kokteyl içmeye geldikleri zamandır. Eğer oradan ayrılmışsa muhakkak biri görmüştür. Neyse, kendini epeyi sıkıyan gerekecek.

Drake «İyi» dedi. «Doğruca iş başına geçiyorum. Kaç adam yollayayın?»

— Yeteri kadar! Bir ip ucu bulur bulmaz, Argyle'e tazminat listesini göndeririz. O zaman ister isternez ödemek zorunda kalacaktır.

— O olduğundan emin misin?

— Her hâlükârda araba onunki ve zannederim ki kullanan da o. Ayrıca onun hususî hayâtı hakkında da bilgi toplamak istiyorum. Bana öyle geliyor ki, karısı ya ölmüş, yahut da kısa bir süre önce evi terketmiş.

— Neye böyle düşünüyorsun?

— Evde bir uşakla şoför var. Bunların evde kadın olsa beş dakika durmayacaklarından eminim. Üstelik Stephan Argyle bütün gününü sigara dumanları içindeki odasında geçirdiği halde, Casino Boulevard'daki villâ fazlasıyla büyük.

Drake «Okey Perry» dedi. «Hemen adamlarımı yollarım. Senin sarışın da biraz önce yüz doları almak üzere bir arkadaşını yollamıştı.»

— Sahi mi? Aman Allahım... Ne kadınınsı! Beni bu sefer hakikaten aptal yerine koydular. Bu ikinci kadın ne zaman geldi?

— Hemen hemen beş dakika önce. Onu hemen senin büroya yollayıp derdini sekreterin Della Street'e anlatması icâbettiğini söyledim.

— Adı neydi?

— Charlotta Boone! Enerjik bir kadın. Öyle bir tavır takınmıştı ki olanları bilmese rahatlıkla Lucille Barton'u tanımadığına inanırdım. Yalnız yüz dolarlık mükâfatı almaya geldiğini söyledi.

Mason, «Onunla konuşsam iyi olacak» dedi. «Charlotta Boone'nun Lucille'in adını açıklanmadan işi nasıl anlatabileceğini hakikaten merâk ediyorum.»

Mason bürosuna giderken hafif hafif ısıklık çalıyordu. Ufak bir itmeyle kapıyı açıp, Della Street'e gülümsedikten sonra şapkasını gardrobun üzerine koydu.

— Nasılsın, Della? Duyduğuma göre Lucille vâdedilen parayı almak üzere birini yollamış.

— Onu bir kere de siz dinleyin!

— Nasıl bir tip?

— Kumrâl, zayıf, soğuk tipli biri. Bana öyle geliyor ki, kafasında paradan başka bir şey yok. Bana hiç bir şey anlatmıyor. Sizinle konuşmak istiyormuş. Çok mühim bir haberi varmış. Parayı hemen elden almak istiyor.

Mason gülümsedi.

— İyi ya, gelsin de konuşalım Della!

Charlotta Boone'nin rimelli kirpikleri koyu mavi gözleri ilk bakışta dikkati çekiyordu. Bakışları mânâsız fakat uyanıktılar. İpek kadar yumuşak, uzun siyah saçları vardı. Oldukça uzun boylu ve inceydi. Daha içeri girer girmez Mason «İyi akşamlar Miss Boone» dedi. «Burava yüz dolar kazanmak üzere geldiğinizi duydum.»

— Evet.

— Bu mâlûmatı nereden aldınız, Allah aşkınıza? Numaranın nerede yazılı olduğunu nasıl bilebildiğinizi bir türlü anlıyamıyorum.

— Plâka numarasını mı demek istiyorsunuz?

— Evet.

— Kendi yazdığım şeyi nasıl bilmem.

Mason «Anlıyorum» dedi. «Sonra da yazı masasının çekmecesine koydunuz.»

Charlotta Boone «Hayır, çantama koydum» diye ekledi. «Şimdi bana parayı nasıl ödeyeceğinizi söyleyiverin. Tabii buraya elinde bir plâka numarasıyla gelen her kıza inanmamanızı normal görürüm. Doğru olmayan bir habere de yüz dolar ödeyemezsiniz ya.»

Mason yumuşak bir ifâdeyle gülümsedi ve «Haklısınız» dedi. «Ama biz bu meselede zannettiğinizden de ileri durumdayız.»

Kız, Mason'u dikkatlice süzüyordu.

— Beni kandırmayacağınızı nereden bilebilirim?

Mason «Küçük hanım» dedi. «Benim kariyerim temsilcisi olduğumu unutmuşa benziyorsunuz. Ama tabii para verince karşılığını istemek de hakkım...»

— İyi ya buyurun plâka numarasını.

Mason numaraya bakıp, alını kırıştırdı.

— Size üzülerek bildiririm ki Miss Boone bu aradığımız numara değil.

— Bunu nasıl biliyorsunuz?

— Gerekli olan mâlûmatı çoktan toplamış olduğum için... Arabanın plâka numarasının haricinde otomobili görüp sâhibiyle de konuştum. Onun için buradaki numaranın yanlış olduğundan eminim.

Kız «Değil» diye bağırdı. «Ne yapmak istiyorsunuz? Yoksa 100 dolarımı içetmek mi? Beni kandırabileceğinizi mi sanıyorsunuz?»

Mason sıkıldığını ifâde eder tarzda gülümsedi.

Kızsa kızgın ve inatçı bir sesle «Arkadaşınla berâberdim,» diye ekledi. «Bir diskotekte içip dansettik. Beni eve bırakmaya götürürken yolda lâstiğimiz patladı. Ona yardım etmeye çalışıyordum. Tam lâstiğin tâmirini bitirmiştik ki, büyük bir hızla gelen siyah Limousine o sırada geçmekte olan Ford'a çarpıp onu kısa bir müddet sürükledi. Ford sonunda bir elektrik direğine çarpıp hendeğe yuvarlandı. İçinde yaşlı bir kadınla genç bir erkek vardı. Kadın direksiyona yığılmıştı. Adam ise arabadan fırlayıp arabanın arka lâstiği ile elektrik direği arasına sıkışmıştı. Böylelikle arabanın

numarasını kaydettim. Bundan para kazanacağımı umuyordum. Polise haber vermedim. Mükâfatlı bir ilân bekliyor, her gün gazeteleri karıştırıyordum.

Mason onu kırışmış alnıyla süzüyordu.

— Belki böyle düşünmem bir hatâ idi ama ne yapayım ki paraya çok ihtiyâcım var Mister Mason.

Mason Della Street'e doğru eğilip «Beni Paul Drake'ye bağlar mısın?» diye sordu.

Bir dakika sonra Paul Drake karşısındaydı. Mason hemen konuşmaya başladı.

— Paul ikinci bir plâka numarası daha buldum. Bak dinle yazdırıyorum, 49 X 176 .

Drake «Bunu ne yapacağız?» diye sordu.

— Hemen arabanın cinsini sâhibini ve evini tesbit et...

Mason âhizeyi yerine koyup Charlotta Boone'e döndü.

— Meseleye yepyeni bir şekil verdiniz. Bunu hiç hesâba katmamıştım. Doğru numarayı bulduğumuza sanıyordum.

Charlotta samimi bir davranışla «Sizi anlıyorum» dedi. «Tabii ki böyle bir ilânın ardından elinde bir plâka numarasıyla gelen bir sürü kız olmuştur. Verdiğiniz mükâfat o kadar câzip ki... Ama inanın bu seferki hakiki... Onu satın alacak mısınız, almayacak mısınız?»

— Affedersiniz ne sorduğunuzu anlıyamadım.

— Beni aptal yerine koyamazsınız. Limousine'in şoförü şu anda çok zor durumda. Kazâ yerinden kaçmış. Eğer kanunsuzca hareket etmek istesem zâten ona giderdim. Bana sizin verdiğinizin 10 misli fazlasını vereceğinden emin olabilirsiniz!

— Niçin bunu yapmadınız?

— Alçakça bir şey olurdu. Tam mânâsı ile şantaj. Belki siz avukat olarak bunu yapabilirsiniz ama ben asla!

— Peki şimdi ne yapacağız?

— Bunu size bırakıyorum. Numarayı bir kere kontrol etmeniz şart. Emin olduğunuz zaman bana yüz doları ödersiniz.

Mason «O zaman iyi» dedi. «Sizi bulabileceğim bir adres verebilir misiniz?»

— Hayır. (Bu cevabın diğerleri üzerinde yaptığı şaşırtıcı tesiri biliyordu.) Buna ihtiyâcınız yok. Ben sizi yine ararım. Tabîî ismimi de kimseye açıklamaya hakkınız yok. Ayın üçünde öğleden sonra beraber olduğum arkadaşım evlidir ve size geldiğini duyarsa çok üzülür.

— Peki buraya tekrar ne zaman gelirsiniz?

— Yarın sabah. O zamana kadar siz de numaranın doğruluğundan emin olmuş olursunuz.

Kendinden emin bir tavırla ayağa kalkıp, kırılarak kapıya doğru ilerledi. Bir dakika sonra gözden kaybolmuştu bile...

Mason ise Della Street'e bakıp başını kaşdı.

— Meselenin şimdi daha da zorlaştığını söylememe lüzum yok değil mi Della?

— Kazâvı yapan adamın bu kızı sizi şaşırtmak için buraya yollamış olabileceği ihtimâlini hiç düşündünüz mü?

— Tabîî bu da mümkün, ama böylelikle benizinden uzaklaştıramaz ki... Paul Drake verdiğim vazifeleri yaptırır yaptırmaz ona bu işi tahkik etmesinin de gerektiğini söyleyeceğim.

Telefon çalıyordu.

Paul Drake «Arabanın sahibinin adı Daniell Coffee siyah bir Packard Limousine. Adresi de Beec-hunt caddesi 1017. Bu mâlûmatı niçin istedin?» dedi.

Mason'un cevabı da bir sualdı.

— Argyle hakkında mâlûmat toplamak üzere adam yolladın mı?

— İki adamım bu işle meşguller. Şimdi iki tane daha yolladım.

Mason Della Street'e işâret ederek «Bir not defteri alıp hazırlan Deila» dedi. «Paul Drake bu izi tâkip etmeye devâm etmeli! Biz ikimiz ise aynen bir tuzağa düsmüs gibi davranacağız. (Sonra telefona doğru konuştu): Harikasın Paul. Hep böyle ol. Ben de şimdi Daniel Coffee'ye gidivorum» dedi.

— Okey Perry. Argyle'i gözümünden kaçırmaya-

cağımdan emin olabilirsin. Kendisini tâkip ettiğimizi öğrenmesine mâni olmamız inkânsız. Adamlarımın konuştığı kulüp âzâsı muhakkak ona hakkında açtığımız soruşturmadan bahsedeceklerdir.

«Bunu öğrenmesi lâzım da» diyen Mason bir zafer edâsı içinde gülümsüyordu. «Benim istediğimi de bu! İşe koyulmuş olduğumu anlamalı.»

Mason âhizeyi yerine koyduktan sonra «Haydi Della» dedi. «Gidiyoruz.»

Beechunt Street boyunca Della oldukça düşünceliydi. Nihâyet «Kızın böyle bir şeye teşebbüs ettiğine niçin inanıyorsunuz?» diye sordu.

— Yüz dolar kazanmak için olmalı Della. Bu işte beni rahatsız eden bir şey var. Kız bana acayip şekilde tesir etti.

— Bence kafasında paradan başka bir şey yok.

— Haklısın. Araba numarasını sırf şantaj yapmak için yazmış. Ama bilinmeyen bir sebepten dolayı sonradan bu işten vazgeçmiş. Belki de gazetedeki ilânı görünce namuslu yoldan para kazanmak istemistir. İçimde kızın doğru söylediğine dâir bir his var. Ama buna rağmen kazâyı yapan arabanın da Argyle'inki olduğundan eminim! Arabanın arka kısmında yeni boyanmış yerler var. Ayrıca sağ arka lâstik de yeni takılmış.

Della «Tabii Mister Argyle'in de hırsızlık hakkında anlattıkları doğru olabilir,» diye söze karıştı.

— Ufak bir ihtimalle. Neyse bunu da anlayacağız. Bak 1017 numaraya geldik.

Mason lüks dâireleri bulunan büyük bir apartmanın önünde durdu. Della Street ise «Şimdi ne yapacağız Perry?» diye sordu. «Doğruca yukarı mı çıkıyoruz?»

— Hayır, önce biraz etrâfa bakınacağız. Bodrumda büyük bir garaj var. Arabayı burada parkedip oraya bir göz atalım. Garaj bekçisi bize yardım edecektir.

Garaj bekçisi o sırada arabaları temizlemekle meşguldü. Bu yüzden Mason'la Della'nun içeri girdiğini farketmemişti bile...

— Della şimdi koskoca siyah bir Limousine Packard aramalıyız. Hadi sen hemen sola bak, ben de sağ tarafa bakayım.

Bu sırada garaj bekçisi de işini bitirmişti. Sesi garajın boşluğunda akisler yaptı.

— Hey kim var orada?

Mason arkasına dönerek adama eliyle selâm verdi.

Della, «Burada siyah bir Packard var,» dedi.

Mason hernen plâkaya göz atıp Della'ya «Ardığınız bu Della! Hernen tetkik edelim.» diye fısıldadı.

Bu arada oraya yaklaşan garaj bekçisi bağırıyordu.

— Burada ne arıyorsunuz?

Mason Packard'ın arkasından biraz çıkıp Della'ya «Onunla sen meşgul ol. İstersen arabayı satın almak istediğini de söyleyebilirsin» dedi.

Arabayı gözden geçiren Mason, şaşkınlıkla çamurluğun değiştirilmiş, sol arka lâstiğin yeni takılmış olduğunu farketti. Bulunduğu yerden Della'nun garaj bekçisini atlatmak için yaptığı numaraları duyabiliyordu. Adamsa arabanın satılışı için ancak Mister Coffee ile görüşebileceğini söylüyordu.

Mason işini bitirince diğer ikisinin yanına gelerek garaj bekçisine on dolar uzattı.

— Mister Coffee arabayı bir arkadaşıma hararetle tavsiye etmiş. Onu almayı düşünüyor. Bu yüzden onun hakkında bazı şeyleri öğrenmem iyi olur.

On doları hemen cebine indiren garaj bekçisi «Ya demek öyle!» dedi.

«Size ufak bir سوالım var,» diye Mason ekledi. «Arabanın kısa bir zaman evvel büyük bir kazâ geçirdiğini duydum.»

— O, hayır Sir! Araba tamâmen kusursuzdur. O kazâ dediğiniz ufak bir çarpışma..

— Ah, anlıyorum. Peki bu kazâ ne zaman oldu?

— Kısa bir zaman önce, iki üç gün olmalı. Mister Coffee de arabasını daha yeni geri aldı. Zâten fazla tâmiire ihtiyaç gösterecek bir durum da yoktu.

Yalnız arka çamurluklarla lâstik değişmiş. Karoser de sapasağlam...

Mason, «İyi öyleyse» dedi. «Çok teşekkür ederim. Mister Coffee evde mi acaba?»

— Muhakkak Sir! Arabası burada olduğu zaman evdedir. Yürüyerek bir adımlık mesâfeye bile gitmez.

— Evli mi?

— Evet. Karısının da ufak iki kişilik bir sporu var. Büyük arabalardan hiç hoşlanmıyor. Mister Coffee ise büyük ağır arabalardan, sür'at yapmaya bayılanlardan!

«Ya» diye Mason şaşkınlığını belirtti. «Peki dâiresinin numarası kaç?»

— 22 B.

Mason «Bana onun hakkında biraz mâlûmat verebilir misiniz?» diye sordu. «Dâimâ haklarında biraz bilgi sahibi olduğum kimselerle görüşmek isterim.»

— Tabii haklısınız! Mister Coffee ellibeş yaşlarında, oldukça zayıf ve sessiz bir adamdır. Dâimâ sık giyimlidir. Ekseriyetle elbiseleri gri renkle ve kruvazedir. Onu başka renk bir elbiseyle gördüğümü hatırlamıyorum. Ha, bir de çok sigara içer.

— Verdiğiniz bilgilere çok çok teşekkürler. Onu hemen ziyâret edeceğim. Bana öyle geliyor ki bu arabayı satın alacağım.

— Onun arabasını niçin satmak istediğini bir türlü anlıyamıyorum. Daha bir hafta öncesine kadar arabadan fazlasıyla memnundu.

— 22 B numaralı dâire kaçınca katta?

— Beşinci...

Mason, Della Street'e dönerek «Geliniz Della. Mister Coffee ile hiç değilse arabanın fiyatını konuşalım,» dedi.

Garaj bekçisi düğmeye basarak asansörü bodrum katına çağırdı. Mason asansöre girdi, kapısını kapatarak beşinci katın düğmesine bastı. Olanlardan hiç birsey anlıyamıyan Della «Ee, şimdi ne yapıyoruz?» diye sordu.

Mason başını salladı.

— Bilmiyorum. Bu meselede anlayamadığım bir sürü çürük taraf var.

Asansör gıcırdayarak beşinci katta durdu. Mason 22 B numaralı dâirenin kapısını çaldı. Elli yaşlarında ağarmış saçlı bir adam kapıyı açtı. Üstünde gri kruvaze bir elbise vardı.

Mason, «Mister Coffee ile mi görüşüyorum?» diye sordu.

— Evet!

Mason ona kartvizitini uzatarak «Avukat Mason» dedi. «Sizinle arabanız hakkında görüşmek istiyorum.»

— Arabama ne olmuş?

Mason kapıyı iterek içeri daldı. Coffee geri çekilip yol vermek zorunda kalmıştı. Tekrar «Arabamla niçin ilgileniyorsunuz?» diye sordu.

— Ayın üçünde yaptığınız kazânın detaylarını öğrenmek istiyordum.

Coffee dona kalmıştı. Neden sonra dudakları titremeye başladı.

— Ne demek istediğinizi anlayamadım.

Mason ısrarlı bir sesle «Bunu sizin benden iyi bilmeniz lâzım» dedi. «Arabanızla Hickman Avenue ve Vermessilo caddesinin kesiştiği noktada iki kişilik bir Ford'u hendeğe yuvarladınız, içkili olduğunuz için kan tahlilinden ve neticelerinden korkup kaçtınız. Tanınmayacağınızı sanıyordunuz. Değil mi?»

Coffee inlercesine «Aman Allahım!» diye ufak bir çığlık kopardı. Birdenbire bembeyaz kesilmişti. Dudakları titriyordu.

Mason «Ne oldu?» diye sordu.

Coffee kısık bir sesle «Çok pişmanım» dedi. «Bunu niçin yaptığınızı bir türlü anlayamıyorum.»

Della Street hemen bir sandalyeye çöküp adamın söylediği her şeyi stenoyla kaydetmeye başladı.

— Yâni her şeyi itiraf mı ediyorsunuz?

— Beni yakaladınız. İyi de oldu. Arabanın zarara uğradığına eminim. Ama Mister Mason, lûtfen söyleyin varalanan da var mı?

— Evet. İki kişi. Dinleyin, direksiyonda oturan

kadın sinir şoku geçirdi, oğlu ise ağır bir bel karniği kırığı...

Daniel Coffee yüzünü iki eli arasına alıp hafifçe inledi.

Mason, «Eee» dedi. «Şimdi ne yapacağız?»

Coffee teslim olmuş bir suçlu edâsı içinde «Şimdi elinizdeyim. Bütün yaptığım işleri temizlemek zorundayım. İnanın ki Mister Mason, kazâda birinin yaralandığından haberim yoktu. Devamlı olarak zararın yalnız mala olmasını istedim. Her şeyi nasıl tazmin edebileceğime dâir kafamı yordum. Yaptığımı kalleslikti. Birkaç bardak fazla içmiştim. Eski bir arkadaşına rastlamış, berâberce bara gidince epeyi geç kalmıştım. Kaybettiğim vakti biraz olsun telâfi etmek ve karımı kızdırmamak için oldukça hızlı gidiyordum. Arabayı ancak son anda farkedebilirdim. Biraz daha gazlarsam onu geçebileceğimi umuyordum. Gaz pedalına bastım. Arabayı kayarcasına ilerliyordu. Kıl payı farkla kazâyâ mâni olabiliirdim. Ama herhalde Ford'un sâhibi durumun kritikliğini anlıyamamıştı ki durmadı ve aynı hızla ilerlemeye devânı etti. Tam onu geçmiştim ki arabamın arkasına takıldı. Tamponum onun ön lâstiğine takılmıştı. Ardımdan sürükleniyordu. Böylelikle elektrik direğine çarptı ve benim arabamdan ayrıldı. Önce-leri durmak istedim. Ama sonradan dikiz aynasında bir sürü adamın Ford'a doğru koştuğunu farkettim ve önümde uzak yakın bir tek araba göremeyince aynı hızla kaçtım. Korkuyordum. Kimsenin plâkamı kaydedecek kadar arabayı görmediğine emindim. Nasıl olsa böyle bir kazâda adam ancak hafif yaralanmış olabilir-di. Eminim ki içkili olmasam böyle bir düşünce aklıma bile gelmezdi.

— Kazâ saat kaçta oldu?

— Zannederim saat beşte Mister Mason...

— Nerede?

— Vermessilo caddesiyle Hickman Avenue'nun kesiştiği yerde. Ben de söylediğim gibi Vermessilo caddesinden büyük bir hızla geliyordum.

Mason bütün söylenenleri yazan Della Street'e bir göz attı.

— Peki bu kazâyı ayın kaçında yaptınız?

— Üçünde Mister Mason! Kötü bir durumda olduğumu biliyorum ama herşeyi tekrar düzene koymak için elimden gelen gayreti sarfedeceğimden emiri olabilirsiniz. Sigorta şirketimle hemen temnas kuracağım. Onların herşeyi düzenliyeceklerinden eminim. Ayrıca Mister Mason müvekkilinize hemen onbin dolarlık bir çek de imzâlayacağım. Sanırım beni kazâ mahallinden kaçmakla suçlamayı düşünüyorsunuz. Bu iste hapi yutacağımı biliyorum. Şimdilik tek ümidim karımın bu işten haberi olmadan herşeyi tekrar düzene sokmak.

— Karınız şu anda evde mi?

— Hayır ama yarım saate kadar gelecek.

Mason alnını kırıştırıp düşünmeye başladı. Nihâyet «Size bir şartla yardım edebilirim o da hemen çeki yazıp sekreterimin yazdığı ifâdenizin altına imzânızı atarsanız.» dedi. «Bizim dâvâ açmayacağımızdan emin olabilirsiniz, ama polisten pek kolay kurtulacağınızı sanmam. Bu şartlar altında belki ehliyetinizi elinizden alırlar. Numarayı yazan kızın sizi ihbar etmesi de uzak bir ihtimal değil! Siz şartlarımı yerine getirirken benim de telefon etmeme müsaade eder misiniz?»

— Tabîî. Ahize ilerdeki masanın üzerinde...

Mason telefona doğru gidip Drake'nin numarasını çevirdi.

— Paul, Argyle'den boşu boşuna şüphelenmişiz. Sizinkileri geri çek!

Drake sinirle «Neler saçmalıyorsun?» diye sordu. «Adamlarımdan biri Brodway Spor Kulübünün bir âzâsından Mister Argyle'in saat yediye doğru oldukça şaşkın bir halde kulübe taksiyle geldiğine dâir bir itiraf-nâme almış. Adam kulüpte oldukça şaşkın. ve dalgın olduğu tesirini bırakmış. Kapıcıya arabasının çalındığını polise bildirmesini söylemiş, öğleden beri kulüpte olduğunu söylemesi için de yüz dolar vermiş. Adamımın bütün bunları öğrenmesinin pek kolay olmadığına emin olabilirsiniz.»

Mason susuyordu. Drake «Alô» dedi. «Hâlâ orada mısın?»

— Evet!

— Misis Argyle kocasını altı ay önce terk et-

miş. Petrol kuyuları olan bir şirketin üç ortağından biri. Diğer ortaklar Dudley Gates ve Ross P. Hollister. Hollister Santa del Barra'da oturuyor ve içlerinden en zengini. Karısı onut erkettiğinden beri villâsında yalnız soförüyle oturuyor. Gündüzleri temizliğe bir kadın geliyor. Argyle kulüpte çok nüfuzlu... Kuzeyde yeni bulunan petrol kuyularından büyük servet kazandığı söyleniyor. Aradığın adam bu, Perry.

— Olamaz!

— Orada biri seni mi dinliyor?

— Evet!

— Her kimse onu pek sıkıştırma. Argyle aradığın adam. Seni oynatabileceğini sanmış...

«Buradaki de bana onbin dolarlık bir çekle yazılı bir itirafnâme verdi.» diyen Mason'un sesi çok kısık çıkmıştı. Paul Drake şaşkınlıktan donakalmıştı. Mason bir tek kelime söylemeden âhizeyi kapattı.

BES

Beechnut caddesi boyunca giderken Mason Della'ya dönüp «Şimdi beni iyi dinle Della» dedi. «Seni Ketterling oteline bırakacağım. Hemen bir taksi çağırıp büroya git ve Paul Drake'e bu arada olanları bütün teferruatıyla anlat. Sonra da burada benim telefonumu bekle... Bir kere daha Mister Argyle'le konuşmayı deneyeceğim. Sonra da South Gondula Avenue'deki apartmana gideceğim.»

— Dikkatli olun şef! Bütün bu işlerde bir tuzak kokusu alıyorum.

Mason «Biliyorum» dedi. «Birisi saklanbaç oynuyor ve ben de bunu meydana çıkarmak istiyorum.»

İkisi de susmuşlardı. Mason arabayı hemen Ketterling oteline sürdü. Oraya vardıklarında Della «Bol şanslar» dedi.

Mason gülümsedi.

— Şans zâten başından beri bize gülüyor. Hem

de fazlasıyla. Kazâdan kaçan iki adamımız buna mukabil yalnız bir tek kazâmız var!

Bundan sonra doğruca Casino Boulevard 938' deki villâya gitti. Siyah Buick kapının önünde değildi. Mason uzun zaman çaldığı halde kapıyı kimse açmadı.

Bunun üzerine büyük hızla South Gondula Avenue'deki apartmana gidip, arabayı Lucille Barton'un evinin hemen yakınına park etti. Arka taraftaki garajlara bakmak için evin etrâfını dolaştı.

Kısa zamanda 2 - 08 numaralı garaja varmıştı. Garaj kapıları kapanmış fakat kilitlenmemişti. İçerisi karanlıktı. Mason garajda araba olmadığından emin olabilmek için kapıyı sonuna kadar açtı ve kapadı.

Daha sonra yakındaki bir telefon kulübesinden bürosunun gizli telefon numarasını çevirerek Della açincaya kadar bekledi.

— Merhaba Della. İkisi de evde yok. Not defterini aramak üzere eve giriyorum.

Della sesini kısıp «Mister Argyle burada bekleme odasında» dedi.

— Ne zamandan beri?

— Sizinle konuştuktan sonra hemen evden ayrılmış. Acayip bir hâli var. Bana villâsında sizinle açık olarak konuşamadığını şimdi herseyi telâfi etmek istediğini söyledi.

Mason, «Okey Della,» dedi. «Mümkün olduğu kadar çabuk gelmeye çalışacağımı. Sen de Argyle'i orada cyalamaya çalış. Sakın oradan ayrılmasın...

Mason apartmana giderek koridorda kimsenin olmadığından emin olunca doğruca 2 - 08 numaralı dâireye çıktı.

Kapıya birkaç kere vurduğu halde kimse açmamıştı.

Tekrar koridora bakıp kimseyi göremeyince anahtarla kapıyı açıp eve daldı. Lâmbalar yanıyordu. Yazı masası açıktı. Sağdaki en üst çekmece ise boştu. Not defteri ile tabanca kavgbolmustu.

Mason hırsla mırıldandı. Sonra da doğruca yatak odasına ilerledi. Birden donakalmıştı.

Bulunduğu yerden banyoyu görebiliyordu.

Banyo perdesinin arkasında bir kız vardı. Duşu yeni kapamıştı. Küvetin yanındaki taburenin üzerinde ise mâdeni parlayan ağır bir tabanca duruyordu.

Mason perdedeki silüete bakarken perdeden uzanan yaş bir kol tabancayı almıştı. Mason hemen perdenin arkasında kayboldu ve bağırdı:

— Hey... Evde kimse yok mu?

— Kim... Kim var orada?

— Benini, Perry Mason.

— Oh... Yalnız mısınız?

— Evet!

— Bende duş yapıyordum. Peki ama içeri nasıl girdiniz?

— Zile kimse cevap vermeyince kapıyı ittim ve kapı kendiliğinden açıldı.

— Oh, evet. Bâzen kilit tam yerine oturmuyor. Mister Mason kapıyı kapamanız mümkün mü acaba? Ama bu sefer iyice kapanmış olmasına dikkat edin. Ben de hemen bornozumu giyip arkanızdan geliyorum.

Mason kapıyı sıkıca kapadı. Sonra da yazı masasına ilerledi. Kısa zaman içinde bütün çekmeceleri aramış not defterinin izine rastlanamamıştı.

Sonunda ilerdeki sandalyeye giderek oturdu. Beş dakika sonra yatak odasının kapısı açıldı. Lucille Barton bir kedi kadar hafif hareketlerle dışarı çıktı.

Mason hemen ayağa kalkıp ona doğru ilerledi. Kız kısa bir tereddüitten sonra gülünseyip elini uzattı. Mason onu ellerinden tutup kendine doğru çekti.

— Ama Mister Mason! Sizden böyle bir şeyi beklemezdim.

Mason'un elleri onun bütün vücudunda dolaştı.

— Birşey mi arıyorsunuz, Mister Mason?

— Şu anda bir tabancanın peşindeyim.

— Beni gözetlediniz değil mi? Beni duş perdesinin arkasından gördünüz!

Mason, «Tabancayı sehpanın üzerinde gördüm,» dedi. «Simdi nerede?»

— Yatak odamda el çantamın içinde...

— Onu oradan alayım.

— Ne oldu Mister Mason bana güvenmiyor musunuz?

— Hayır!

— Niçini? Yine ne oldu Allah aşkına Mister Mason?

— Yalnızca daha tedbirli olmayı öğrendim.

Kız gülümsedi.

— Biliyor musunuz Mister Mason Arthur da dâimâ benim karşırında çok dikkatli olmanın gerektiğini söyler.

— Peki bu fikre nereden saplandı?

Kadın cevap vereceği yerde yalnız hafifçe güldü. Daha sonra yatak odasına giderek yatağına oturdu. Birden çantasına atılıp, «Doğrusunu isterseniz Mister Mason bana bunu sormaya hakkınız yok,» dedi.

Ama Mason ondan daha atik davranmıştı.

Kız cırlak bir sesle, «Mister Mason,» diye bağırdı. «Tabancamı elimden alamazsınız. Sakın buna teşebbüs...»

— Tabancaya niçin ihtiyâcınız var?

— Korunmak için.

Mason çantadan tabancayı çıkarıp mermilerini boşalttı ve tekrar yerine koydu. Sonra Lucille Barton'a dönüp, «Şimdi sizinle konuşabiliriz,» dedi.

— Zâten yaptığımız da bu değil mi? Yoksa beni dinlemiyor musunuz?

— Tabancayı nereden aldınız?

— Bana verildi.

— Kimin tarafından?

— Mister Hollister... Hayır size bu hususta birşey söylememeliyim söyleyemem. Lûtfen bana bunu sormayın.

— Ne zamandan beri bu tabanca sizde?

— İki veya üç haftadır.

— Nicin Mister Hollister sizin tabancaya ihtiyâcınız olduğunu düşündü?

— Bunu... İşte bunu size söyleyemem Mister Mason!

— Bâzı seyleri açığa çıkarmamız sart Lucille. Aptal yerine konulmaktan hiç hoşlanmam.

— Zâten benim de böyle bir şey istediğim yok.
— Ama bana Mister Hollister'le nişanlı olduğunuzu söylemişsiniz.

— Evet, onunla kısa zamanda evleneceğiz.

— Peki o şimdi nerede?

— Su anda mı?

— Evet.

— Bunu bilemem. Kuzeyde bir yerde olmalı.

— Nerede olduğunu kat'i olarak bilmiyorsunuz. Sizi sık sık aramaz mı?

— Hayır. Biliyor musunuz Mister Mason esâsında telefonum da yok. Böyle eski apartmanların en kötü tarafı da bu zâten. Benimle hiç telefonla konuşmaz, ama muntazaman yazar. Herhalde bugün ondan bir mektup alırım.

— Ve o burada olmadığı zamanlar Arthur Colson'la vakit geçiriyorsunuz.

— Ama Mister Mason! Rica ederim.

— Onu ne zamandan beri tanıyorsunuz?

— Pek eskiden beri değil... O... o tam bir ilim adamıdır. Bir nevi dalgın âlim...

— Lucille ne zaman yalan söylemekten vaz geçip bana size bu tabancayı kimin satın aldığını söyleyeceksiniz?

— Bu tabancaya biraz fazla değer veriyorsa benziyorsunuz Mister Mason.

— Eğer bir kadın banyoya girerken bile yanında tabanca bulundurursa pek tabii...

— Beni öldürmeye kararlı biri var. Arthur ve ben bu yüzden her an tetikte bulunmaya çalışıyoruz.

— Sizi öldürmeye çalışan da kim?

— Onu tanımıyorsunuz Mister Mason!

— İşte bunu bilemezsiniz. Ben hemen, hemen bu şehrin yarısını tanırım. Adı ne?

— Adı Pitkin. Hartvell L. Pitkin. İnsafsız vahşi, kötü ve çok hırslı bir adamdır. Genç bir kız olarak onunla evlenmek gibi kötü bir hatâyâ düşünüstüm. O zamanlar on sekiz yaşında idim ve erkekler hakkında karar verebilmek için çok toydum. Kendini o kadar iyi gösterdi ki, bana biran için dünyâda sevebileceğim, tek

erkekmiş gibi geldi. Ufak bir şehirde oldukça mütevâzi bir hayat sürmüştüm ve...

— Onunla ne kadar zaman berâber kaldınız?

— Üç yıl kadar...

— Peki sonra ne oldu?

— Sonra ondan kaçtım.

— Ne demek istiyorsunuz?

— Bayağı kaçtım.

— Ayrılmadınız mı?

— Sonradan. O zamanlar yalnızca kaçmıştım.

— Yalnız mı?

— Fazlasıyla meraklısınız Mister Mason.

Mason gülümseyerek, «Onu kimseyle aldatmış mıydınız?» diye sordu.

«Evet» diyen kız, gözlerini Mason'un gözlerine dikmişti.

Mason tekrar, «Eee sonra ne oldu?» diye sordu.

— Hardwell ikinizi de yakalayıp öldüreceğine yemin etti. Ama beni yakalamayı başaramadı. Ben de Reno'da ondan ayrılıp adımlı değiştirdim.

— Peki beraber kaçtığınız adam ne oldu?

— Harpte öldü. Onu çok sevmiştim.

— Sonra ne yaptınız?

— Tekait maaşını bana bıraktı. Sonra da Willard Barton'la evlendim.

— Güzel! Şimdi bana Hartvell Pitkin'in ne olduğunu anlatın.

— O... bu şehirde yaşadığımı öğrenmiş. Ama adresimi daha bulamadığından eminim.

— Şu sıralarda burada mı kalıyor?

— Evet.

— Nerede? Burada ne yapıyor?

— Stephan Argyle adında birinin yanında çalışıyor. Batı Casino Boulevard 938 de kalıyor. İzini bulduğumdan haberi yok. Bunu zorla öğrendim. En kötüsü ne biliyor musunuz Mister Mason? Hollister'le Mister Argyle aynı kulüpte âzâlar devamlı aynı masada oyun oynarlar ve birbirlerini hergün görece kadar samimiler. Durumun kötülüğünü anlıyorsunuz değil mi? Ross Hollister gibi bir adam evleneceği kadının en

samini arkadaşının şoförünün eski karısı olduğunu öğrenirse yıkılır. Arkadaşları da onunla alay ederler... Ve bunun dışında Hartvell Pitkin de korkunç şekilde kıskançtır. Evet Mister Mason, bütün bu işlerin içinde neredeyse çıldıracağım.

Mason, «Şimdi herşeyi anlayabiliyorum,» dedi.

— Ne demek istiyorsunuz?

Mason hızla kızı yatak odasına itti.

— Hemen giyinin Lucille. Benimle berâber gelmeniz lâzım...

— Mister Mason, niçin birden böyle... Bana karşı bu kadar sert davranıyorsunuz?

— Beni kandırmaya çalıştığınız için...

— Ama bu, doğru değil!

— Bütün bu möbleleri son evliliğinizden mi berâberinizde getirdiniz?

— Bu kadar çiy olmayın Mister Mason! Evinin bütün möbleleri demirbaş.

— İran halılarından antika masalardan meydana gelmiş möbleli kira dâiresi.

— İyi ya mâdem ki bununla bu kadar alâkadaysınız, size eşyâların nereden geldiğini söyleyeyim. Bu sabah herşeye nasıl dikkatle baktığınızı gördüm. Ross Hollister güzel olan herşeyi sever. Evlendikten sonra Santa del Barra'daki evini elimizde bulunduracağız. Bu yüzden kendi evine yenilerini veya daha güzellerini aldı. Oradaki bütün möbleleri de buraya yolladı. Meselâ İran halısı Pazar günü geldi. Evindeki kâhyaya kadın da bu sabah beni arayıp halının elime geçip geçmediğini sordu. Onu hakikaten bana hediye edip etmediğini öğrenmek istiyordu. Sanki onu alâkadar edermiş gibi! Sabahları erken bir saatte gelip akşam beşte ayrılıyor. Hollister hiç evinde yemek yemez ama ona ücretini, yermişcesine fazlasıyla veriyor. Şundan eminim ki biz evlenir evlenmez, bu kadın kovulacak, hem de hemen!

— Sizi neden aradı? Niçin bu mevzuu Hollister'e sormadı acaba?

— Hollister Pazartesi günü saat sekizde tamâ-

men gizli bir kuyu açmak üzere oradan ayrılmış. Bir jeologla berâber gitmişler. Bu işlerde çok şanslıdır.

Mason «iyi» diye söze karıştı. «Sonra bana onun hakkında daha bir sürü şey anlatabilirsiniz. Ama şimdi giyinin. Benimle berâber gelmelisiniz.»

ALTI

Mason evin kapısını kapadıktan sonra ikisi berâberce caddeye çıktılar.

— Bana hiç değilse nereye...

Birden susmuştu, neden sonra, «Ama oradaki benim arabam!» diye bağırdı.

— Nerede?

— Oradaki Limousine!

— Sâhi mi?

— Emin değilim ama benimkine benziyor.

— Hangi arabayı demek istiyorsunuz?

— Orada caddenin ucunda köşede duranı, hani şu açık kahverengi renkli olanı...

Mason, «Güzel» dedi. «Bir kere sizin arabanız olup olmadığına bakalım.»

Berâberce karşı tarafa geçtiler. Lucille arabanın kapısını açıp, «Aman Allahım,» diye bağırdı. «Bu, hakikaten benim arabam. Anahtar da kontağa takılı.»

— Anahtarı hep böyle takılı mı bırakırsınız?

— Garajla evet. Çoğunlukla garajı kilitler, arabanın anahtarlarını içinde bırakırım. Ama caddeye bırakınca vanıma almayı âdet edinmişimdir.

— Arabanızı bugün kullanmadınız mı?

— Hayır!

— Peki büronuza neyle gittiniz?

— Arthur'un arabasıyla.

— İyi. Peki şimdi ne yapacaksınız? Anahtarları yanınıza alıp arabayı burada mı bırakacaksınız?

— Geri garaja götürmeyi düşünüyorum.

Arabaya binip kontağı açtı. Gaz pedalına bastığında araba gürültüyle çalışmaya başladı. Mason da

eve doğru ilerleyip, «Ben önden gidip size kapıyı açayım, Lucille,» dedi. «Motörde bir bozukluk var. Acıp bir bakalım.»

Karşıya geçip, garaja gitti. Arkasından arabanın bozuk motor gürültülerini duyabiliyordu. Nihâyet farlar garaj kapılarını aydınlatmıştı. Mason sağ kapıyı açıp sol kapının sürgüsüne uzandığı sırada kalakaldı. Şaşırmıştı. Farların ışığında garajda yerde yatan bir adamın açılmış bacaklarını görmüştü. Gövdesi karanlık kısımda kapının henüz kapalı yerindeydi. Bu sırada motor sesleri de yavaşlamış ve nihâyet durmuştu.

Lucille hemen arabadan atlayıp Mason'un yanına geldi. Yüksek sesle, «Ne oldu?» diye sordu. «Bu içerdeki de kim?»

— Ya uyuyan, ya sarhoş, yahut da ölü biri. Hemen bakalım...

Mason sürgüyü geri çekip dikkatle kapıyı açtı. Farların ışığında adamın başından sızan kanlar meydana çıkmıştı.

Mason, «Ölü» dedi.

Kız tereddütle bir adım geri atıp, neden sonra durdu. Mason onun heyecanla nefes aldığını duyabiliyordu.

Mason, «Eee» dedi.

Kız, «Plânınız ne Allah aşkına? Beni nasıl bir işe buluşturmak istediğinizi bir türlü anlıyamıyorum?» diye sordu.

Mason hırsla kıza döndü. Yüzü bir ölününkü kadar durgundu. «Lucille» dedi. «Bana öyle geliyor ki bu suali benim size sormam lâzım! Başından beri siz beni pis işlerinize âlet etmeye çalışıyorsunuz!»

Daha sonra alnını kırıştırıp yerde yatan ölüye Lucille'in de doğruladığı gibi Hartvell L. Pitkin'e, Lucille'in ilk kocasına döndü.

Lucille onun bakışlarını tâkip ediyordu. Birden gözleri cesedin donuk gözleriyle karşılaştı ve, «Aman Allahım!» diye ufak bir çığlık koparıverdi.

Sonra da korunmak istermişcesine Mason'un boynuna sarıldı.

Mason, «Lucille» dedi. «Polise haber vermeniz gerekecek. Ama polise hikâyenizi anlatırken bana karşı olduğunuzdan daha dikkatli davranmaya çalışın.»

— Ne demek istiyorsunuz?

— Meseleye bir defâ polis gözü ile bakın. Bu ölü sizin bütün yollarınızı tıkayabilecek bir kişiydi. Şimdi Ross Hollister'le her an evlenebilirsiniz. Halbuki Pitkin yaşadığı müddetçe bu mümkün değildi. Evlenebilmeniz için onun ölmesi şarttı. Herkesi kandırmanız pek kolay olmayacak!

— Yâni bu işte benim suçlu olduğumu mu söylemek istiyorsunuz?

— Bu hususta benim fikirlerim hiç mühim değil. Mühim olan yalnızca polis...

Kız bunun üzerine, «Ah Mister Mason,» deyip Mason'un kollarına atıldı. «Niçin böyle birşey oldu?»

Mason, «Size birşey olmadı ki,» dedi. «Zavallı Pitkin kazınaya çalıştığı kuyuya kendi düştü. Şimdi arabayı burada bırakıp yukarı çıkın ve polisi arayın. Herşeyi böyle olduğu gibi bırakmalısınız. Haydi gelin! Yukarı gazinoya gidip polisi arayacağız.»

Bunun üzerine Mason, Lucille'i kolundan tutarak cesedin bulunduğu yerden uzaklaştırdı.

— Anahtar yanınızda mı?

— Evet!

Mason, «Telefon orada,» dedi. «Buyurun bu en senti ve hemen polis merkezini arayın. Garajınızda bir ceset bulduğunuzu ve bunu haber vermek istediğinizi söyleyin.»

— Yanımda kalmıyor musunuz?

— Hayır, maalesef gitmem lâzım!

— Ama polise telefon edince cesedin bulunduğu sırada sizin de yanımda olduğunuzu söylemek zorunda kalacağım.

— Biliyorum, ama yalnız bulunduğu zaman! Haydi telefon edin.

Kız telefona doğru birkaç adım attıktan sonra yavaşladı. Neden sonra Mason'un dikkatli bakışlarını farkedince hızla telefona doğru ilerledi. Parayı atıp nu-

maraları çevirinceye kadar bekleyen Mason, koşarak merdivenlerden inip arabasına atladı.

Biraz sonra daha önce gitmiş olduğu kafeteryaya girip bürosunun gizli numarasını çevirdi.

Della Street hemen, «Evet şef!» diye telefonu açtı.

Mason, «Argyle hâlâ orada mı?» diye sordu.

— Aşağı telefon etmeye gitti ve bir daha gelmedi.

— Ne zaman gitmişti?

— Beş dakika kadar önce.

— Taksi ile geldiğinde aşağıda soförünün beklediğini gördü mü? Buick'le mi gelmişti?

— Evet.

— Ne kadar zaman önce?

— Hemen hemen bir saat oluyor, beşten biraz önceydi.

— Argyle'in arabası olduğunu nereden tanıdın?

Della Street güldü.

— Plâka numarasından! Son zamanlarda plâka numaralarına bakmayı âdet edindim.

— Argyle beş dakika öncesine kadar büroda yanında mıydı?

— Evet. Geldiğimde merdivenlerden aşağı şöförü geri yöllamaya gidiyordu. Hemen sonra da geri büroya geldi.

— Ne kadar zaman aşağıda kaldı?

— En fazlasından birkaç dakika! Niçin sordunuz?

— Bunu telefonda anlatamam Della! Argyle geri dönerse onu başınızdan savmaya çalışın. Ona akşama kadar gelmeme imkân olmadığını söyleyin.

— Onunla konuşmak istediğinizi sanıyordum.

— Evet haklısınız! Öyleydi, ama artık lüzum kalmadı. Sebeplerini şu anda anlatacım. Herşey yepyeni bir şekil aldı. Hemen geliyorum. Oracla olun Della!

Mason büroya girdiğinde Della, «Aman Allahım,» diye bağırdı. «Bu ne acele şef?»

— Argy nerede? Onu yolladın mı?

— Buna lüzum kalmadı. Söylediğim gibi aşağı telefona indi ve bir daha geri dönmedi. Ama niçin bu kadar heyecanlısınız şef?

Mason, «Soförün adı Hartwell Pitkin,» dedi. «Lucille Barton'un ilk kocasıymış. Tahminince Argyle'den izin alınca doğruca Lucille Barton'un evinin önüne gitmiş. Şimdi de cesedi orada garajın içinde... Herşey onun orada tam garaja girdiği sırada vurulduğunu belirtiyor.»

— Ve siz... Lucille Barton'un avukatlığını üzerinize alıyorsunuz, değil mi?

Mason gülümsedi.

— Hayır, asla, Della! Bana hemen ilân dolayısıyla aldığımız mektupları buluverin. Alın bunlar da anahtarlar, Della! Mektuplarla berâber bunları da bir zarfa koyun. Zannımca bugün öğleden sonra polise ifâde vermemiz gerekecek. Bu Allahın belâsı ilân yüzünden berbat bir işe bulaştık, Della! Çıkabilecek zorlukları başından yok etmeye çalışmalıyız. Zarfı hazırladıktan sonra içeri gelin de berâberce yemeğe gidelim. Sonra hemin buraya döner polisin bizi aramasını bekleriz. Ama bu arada Paul Drake'i de iş peşine volliyeceğim.

Âhizeyi kaldırıp, Drake'in telefon numarasını çevirdi. Drake telefonu açtığında Mason, «Bak dinle Paul,» dedi. «Benim için hemen işe çıkmalısın. Smith Wesson - Kalibre 38 fabrika numarası 5 - 65088 olan tabancanın kime âit olduğunu, nereden satın alındığını kısaca herşeyi öğrenmek istiyorum. Bundan başka Argyle'in şoförü Hartwell Pitkin hakkında da bilgi toplamaya çalış.»

— Bu tabancayla niçin alâkadar oluyorsun?

Mason gülerek, «İcâbettği için...» dedi. «Çok pis bir işe bulaştım. Paul!»

— Daha fazlasını anlatmak istemiyor musun?

— Hayır! Bu meseleden ne kadar uzak kalırsan o kadar iyi!

Mason âhizeyi kapayıp, «Haydi gelin, Della,» dedi. «Yemeğe gidiyoruz. Polise karşı hiç değilse aç olmayalım.»

Ve berâberce Mason'un bürosundan epeyce uzakta sessiz bir restorana gittiler. Lokanta ufak localardan meydana gelmiş, sessiz aristokrat görünümlü bir yerdi. Bir saat kadar oturup yemek yedikten sonra; Mason kahvesini içerken Della Street'e dönüp, «Şimdi» dedi. «Polisle karşılaşmaya hazırız değil mi?»

— Kendimi o kadar iyi hissediyorum ki şu anda hiç bir şey moralimi bozamaz.

— İyi ya, hadi gidelim.

Hemen bir taksi çağırıp Mason'un büyük bürosunun bulunduğu binâya geldiler. Asansörde çıkarken Mason ufak asansörcü çocuşa, «Bana kimse geldi mi?» diye sordu.

— Hayır kimse gelmedi Sir!

Mason ve Della Street birbirlerine baktılar. Mason bunun üzerine, «Bana öyle geliyor ki önce Paul Drake'e bir uğramamız iyi olacak,» dedi.

İçeri girdiklerinde Paul Drake ufak bürosundaki yazı masasına oturmuş çalışıyordu. Masasının üzeri telefon âhizeleriyle doluydu.

Mason, «İşler nasıl, Paul?» diye sordu.

Drake, «İyi» dedi. «Sorduğun tabanca hakkında gerekli bilgileri topladım. Tabancayı fabrikadan bu şehirdeki bir komisyoncu alıp dağ kasabası Rushing Creek'te bir mağazaya satmış.

— Peki tabancayı o dükkândan kim satın almış?

— İşte bunu bilmiyorum. Rushing Creek mini-mini bir kasaba. Kaldırımlarında iki kişi bile yanyana gidemiyor. Dükkânla telefon bağlantısı kurmak mümkün olmadı.

— Araştırmaya devâm et, Paul! Birşeyler öğrenmeye çalış. Argyle veya şoförü hakkında bir şey öğrenebildin mi?

Drake, «Argyle'in evinde kimse yok,» dedi. «Arkalarından bir sürü adam yolladım. Şoförün geçmişini öğrenmeye çalışıyorum.»

— Okey Paul! Böyle çalışmaya devâmet. Birşey öğrenir öğrenmez beni ara.

Mason daha sonra sekreteriyle bürosuna gitti.

— Durum çok kötü Della! Polisler kızcağızı iyice sıkıştırıyor olınalılar.

— Sizin hakkınızda birşey söyler mi?

— Ona herşeyi olduğu gibi anlatmasını söylemiştim.

— Sözüünüzü tutacağını sanıyor musunuz?

— Başka ne yapabilir ki? Cesedi bulduğunda yanındaydım.

Mason kendi odasına girip ışığı açtı. Kapıyı kapayıp masaya oturduğunda parmaklarıyla masanın üzerine hafifçe vurarak. «Sana birşey söylemek istiyorum Della,» dedi. «Sen şimdi burada kalıp nöbet tutacaksın. Ben de bu arada hemen hastahâneye koşup Bob Finchley'e meselesini hallettiğimi söyleyeceğim. Eğer polis gelirse beni burada beklemelerini söylersin ve kazâ ile uğraştığımı anlatırsın. İstersen ilân üzerine aldığımız mektupları, anahtarları verip bütün olanları anlat.

— Argyle'den de bahsedeyim mi?

— Tabii. Hiç bir şeyi gizleme!

Della, «İyi» dedi. «Demek oluyor ki burada bekleyip polisle karşılaşacağını. Cinâyet masasının adamları mı olacak bu gelenler?

— Evet. Muhakkak. Belki komiser Tragg da berâberlerinde olur. Peki Della. ben artık gideyim.

YEDİ

Mason hastahânenin muşamba kaplı koridorunda ilerliyordu. Hemşireler hastaları gece istirahatine hazırlanmış, yavaş yavaş çekiliyorlardı. Her taraf loştu. Yanan birkaç lâmbanın altında hastahâne tam bir sessizlik vardı. Bu sessizlik ancak arada sırada dolaşan rahibelerin başlıklarının hışırtılarıyla bozuluyordu.

Mason koridorda ilerlediği esnada neredeyse kendi sıhhatinden utandı. Onun hastahâne de dolaştığını gören hemşire «Hastahanemiz ziyâretçilere...» dedikten hemen sonra Mason'u tanıdı ve sözlerine gülerek

devâm etti. «Oh, buyurun Mister Mason! Hastanız bu gece son derece iyi.»

Mason «Neden?» diye sordu.

Hemşire gülümsedi.

— Kazâyı yapan adam gelip bütün zarar ziyânı ödeyeceğini, yaptığı hareketten pişman olduğunu söylemiş.

Mason düşünceli bir tavırla «Adamın adı Coffee mi? diye sordu.

— Adını bilerniyeceğim, Mister Mason!

— Zayıf yüzlü, gri saçlı, gri kruvaze kostümlü biri değil miydi?

Hemşire «Haklısınız» dedi. «Adam tam târifinize uyuyor.»

Mason ise «Hmın» diye mırıldandı. «Umarım Bob Finchley herşeyi berbat etmemiştir. Ona kırk kere bu işe karışmamasını... Neyse göreceğiz.»

Bob Finchley yatağında yastıksız yatıyordu. Yatağın yukarısına asılan kum torbaları ve kalçasına yapılan alçı, kemiğinin düzgün olarak durmasını sağlıyorlardı.

Mason'u görünce sevinçle doğrulmaya çalıştı.

— Merhaba, Mister Mason!

— Merhaba Bob, nasılsın?

— Hârika sevgili avukatım! Allaha şükür şimdi bütün dertlerimden kurtuldum. Neler olduğunu biliyor musunuz?

— Anlat bakalım.

— Kazâyı yapan adam bana geldi. Gerçekten çok kibar bir insan! Yanında da sigorta şirketinden benim yaşlarımda biri vardı.

— Böyle bir durumda beni aramalıydınız.

— Bunu denedim, Mister Mason! Hakikaten. Ama maalesef büronuzda kimse yoktu.

Mason alnını kırıştırdı.

— Peki sonra ne oldu?

— Adam benden kendisini mahkemeye vermemi ricâ etti. Bütün zarar ziyânı tazmin edeceğini söyledi. Ama önce bir zarar tesbiti yaptırmak istiyor. Benden tahminen ne kadar tazminat istediğimi öğrenmek

istedi. Sonra ne yaptıklarını biliyor musunuz Mister Mason?

Mason bir sandalye alıp, yatağın başucuna çöktü ve «İnşallah imzâ filân vermemişsinizdir Bob» dedi.

— Tabii ki imzâladım. Parayı alabilmek için buna mecburdum.

Mason'un yüzü iyice ciddilemişti.

— Benim sözlerimin dışına çıktığının farkında mısınız Bob?

— Hayır, hayır Mister Mason. Herşeyi sizin kızmayacağınız gibi düzenledim. Tazminat hakikaten ödenecek.

— Neyse, sonra olanları anlatın.

— Sigortanın adamı bütün hastahâne masraflarını karşılayacaklarını, bana beşbin dolar tazminat ödeyeceklerini ve size de lüzumlu olan ücreti vekâleti vereceklerini söyledi.

Mason alaylı bir sesle «Lüzumlu olan meblâğ» dedi.

— Ama buna söz verdiler.

— Adam bir tilki kadar kurnaz. Durumu kendi lehine çevirmeyi gayet iyi biliyor. Lüzumlu olan meblâğı onların değil bizim kararlaştırmamız lâzımdı.

Bob Finchley «Hepsi bu değil ki Mister Mason» diye ekledi. «Bütün bunların dışında adam bir de bana on bin dolarlık bir çek imzâladı.»

— Adamın adı Coffee'ydi değil mi?

— Hayır, Stephan Argyle!

Mason bunun üzerine «Ne!» diye bağırdı.

— Evet. Niye şaşırdınız?

— Şimdi bana herşeyi tekrar en başından anlatın, Bob! En ufak teferruatına kadar. Ha, bir de imzaladığınız kâğıdın bir kopyasını size bıraktılar mı?

— Evet Mister Mason!

— Bana gösterebilir misiniz?

Mason kâğıda göz atıp gülümsedi.

— Güzel! Haydi herşeyi anlatın Bob.

— Evet. İkisi bana bir buçuk saat kadar önce geldiler. Mister Mason, Argyle'in yıkılmış bir ifâdesi vardı. Bana kazâ hakkında konuşmak istemediğini söy-

ledi. Sigorta şirketi de bunu yasaklamış. O çok namuslu bir adam, Perry! Herşeyi olmamışa çevirmeyi arzuluyor. Sizi büronuzda uzun zaman beklemiş. Konuşmamız sırasında burada olmanızı arzuluyormuş. Yazıhânenizde sekreterinize rastlamış ve sizin bu akşam gelip gelmiyeceğinizin belli olmadığını öğrenmiş. İki üç defâ buradan sizi telefonla aradı ama bulamadı. Oh Mister Mason, yanlış bir adım atmamışım değil mi?

Mason gülerek başını salladı.

— Tam aksine Bob! Çok güzel hareket etmişsiniz. Başınız nasıl? Hâlâ ağrıyor mu?

— Yoo hayır... Aman Allahım yoksa yanlış...

Mason gülümseyerek «Hayır, hayır» dedi. «İmzâladığınız kâğıda göre sakat kalın veya kalmayın Argyle'den şikâyet etmediğiniz takdirde tazminatı alacaksınız.»

— Bu anlaşmada hatâlı taraf yok değil mi?

— Yok, hayır anlaşma gayet iyi. Ama dikkat edin, Bob. Bundan sonra size gelen kim olursa olsun, sakın böyle kâğıtları imzalamayın. Anladınız mı?

— Tam olarak değil Mister Mason.

— Hem sigorta hem de Mister Argyle size birer çek verdiler değil mi?

— Evet, Mister Mason.

— Peki anneniz ne oldu?

— İkisi de onunla konuşmak istediler. Onu aramam için bana ricâ ettiler. Acılarının tesellisi olarak bin doların yetip yetmiyeceğini öğrenmek istiyorlardı. Anneme bu meblâğın yeterli olduğundan eminim. Buna rağmen yüzümü astım. Bunun üzerine Mister Argyle «Şahsî hesabımdan beşyüz dolar daha ekliyorum» dedi. Annemle anlaşmış olduklarından eminim.

Mason «Güzel» dedi. «Şimdi sizden ricâm, çekleri bana vermeniz. Hemen yarın sabah onları sizin banka hesabınıza geçirtirim. Bankada hesabınız var, değil mi?»

— Evet ama henüz çok düşük. Hepsi geçen yaz Farmers ve Mechanics National Bankta mektep masraflarım için yatırdığım birkaç dolardan ibâret.

— İyi. Lütfen çeklerin altına avukatım tarafın-

dan hesâbıma geçirilecektir, yazıp imzâlayın. Yarın bu işleri yoluna koyması için sekreterimi bankaya yollarım.

— Ah Mister Mason, hakikaten çok iyisiniz! Lütfen bana doğruyu söyleyin yanlış bir hareket yapmış mıyım?

Mason «Size zarar verebilecek bir şeyi, hayır» dedi. «Ama bir daha böyle şeyleri sormadan yapmayın! Eğer tekrar biri size gelirse kim olursa olsun, ne için isterse istesin, imzâ veremiyeceğinizi söylersiniz. Size güvenebilir miyim?»

— Zannederim! Peki ama, Mister Mason. Sizin ücreti vekâletiniz ne olacak? Yoksa paranızı...

— Zâten istedikleri bu. Dâimâ böyle bir avukatta komik sayılabilecek kadar az bir ücret vererek kurulabileceklerini sanan birkaç enâyi olur. Bunlar kendilerini kurnaz sanırlar.

Finchley telâşla «Aman Allahım!» diye bağırdı. «İnşallah böyle birşeyi size karşı yapmayı denemezler!»

Mason gülümseyerek, «Tabii ki yapamazlar,» dedi. «Beni aldatmak pek kolay iş değil. Görmüyor musunuz, Bob sigortanın adamları nasıl bir telâş içindeler. Hiç açık kapı bırakmamaya çalışıyorlar. Tabii, hepsi beni iyi tanır da ondan...»

— Peki ama bunun neresi hatâlı?

Mason gülümseyerek «Sana başından beri söylediğim gibi bu işte yanlış taraf yok,» dedi. «Bilhassa açlam kazâda hiç suçu olmadığı için tamâmen korkusunun esiri olmuş birisi... Sigorta şirketi boşu bosuna tazminat ödediklerini öğrenince bir avukatın arkasından dolap cevirmenin cezâsını anlar, herhalde! Neyse Bob! Şimdi yatın ve renkli renkli rüyâlar görerek uyun.» dedi.

Sonra da kapıyı hafifçe çekerek hastahânedan ayrıldı.

Mason şapkasını gözlerine kadar indirmiş, hafifçe ıslık çalarak bürosuna girdi. Della Street daktiloda yazı yazmakla meşguldü.

Mason «Aman Allahım, o da ne Della» dedi.

«Sanki büro saatlerinde çalışmalarını yetmiyormuş gibi bir de mesai saatleri dışında çalışman çok fazla... Eğer bununla sinirlerini yatıştırmayı umuyorsan, çok yanlış hareket ettiğini rahatlıkla söyleyebilirim.»

— Mühim olan bir konu...

— Sıhhatiniz her şeyden mühim Della! Polis-ten ne haber?

— Bilmeni, henüz bir haber çıkmadı.

Mason alnını kırıştırdı.

— İşte bunu arıyamıyorum. Polisin saatlerce önce buraya gelmesi gerekirdi.

— Yeni bir haber de almadınız mı şef?

— Hayır, hastanânedeydim.

— Bob Finchley nasıldı?

Mason gülümseyip masanın bir köşesine iliş-verdi ve «Della» dedi. «Avukatlık hayatımın en büyük başarısına onun sâyesinde eriştim.»

— Beni meraklandırmayı bırakın da anlatın.

— Şans eseri büyük bir işe koruduk.

— Ne demek istiyorsunuz?

— Büyük ihtimalle Argyle'in şoförü ayın üçün-de bir kazâ vapıp patronuna detaylarına inmeden geçirdiği kazâyı anlatmış. Bunun üzerine Argyle'in aklına büyük bir kurnazlık gelmiş. Arabasına oturup otomobili itfaiyenin önüne parkettikten sonra taksiyle kulübe dönüp polise arabasının çalındığını haber vermiş. Mese-leye inandırıcı bir şekil vermek için de kapıcıya verdiğ-i rüşvetle kendisinin bütün öğleden sonrayı kulüpte geçirdiğini söyletmiş.

— Öyleyse Misis Finchley'in arabasına çarpan Mister Argyle'in şoförü...

Mason gülümsedi.

— Ama Della! Bu kadar toy olma, canım! Kazâyı yapan Coffee... Argyle şoförünün kazada rolü olduğunu zannetti.

— Neyse siz olanları anlatın.

— Bak iyi dinle! Argyle buradan ayrıldıktan sonra sigorta şirketine giderek oradan fazlasıyla vazifesinas genç bir memur almış. İkisi kazayla alâkalı olan

herşeyi üstünkörü bir gözden geçirmişler ve hastanın hangi hastahânele olduğunu öğrenip oraya gitmişler.

— Bütün bunlar ne zaman olmuş?

— Anladığıma göre bunu hesaplamanız gayet basit. Ben Argyle'i terkettikten sonra o hemen arabasına atlayıp buraya gelmiş. Sen buraya geldiğinde beni bekliyormuş. Sonra da aşağı inerek şoförünü yollamış. Fakat tâlihsiz şoför öldürülmüş.

Mason'un alnını kırıştırarak susması üzerine Della merakla «Sonra...» diye sordu.

— Aman Allahım. Sigorta meselesi bana neredeyse cinâyeti unutturacaktı.

— Bunu hiç düşünmeyin şef! Cinâyetin bizimle hiçbir alâkası yok. Şu anda bizim için tek mühim olan şey sigorta...

— Bu mesele iyice karıştı, Della. Delirecek gibiyim. Polis niçin hâlâ beni aramadı, dersin?

— Bilmiyorum.

Mason «İyi öyleyse» diyip, ayağa kalktı. «Bu meseleyi aydınlatmamız şart. Haydi berâberce South Gondula Avenue'ye gidip oradaki polis faaliyetlerine bir göz atalım. Eğer polis arabaları hâlâ oradaysalar Lucille Barton'u sorguya çekmekle meşgul olduklarını anlarız. Eğer polis arabaları ayrılmışlarsa, oralarda meraklıların meydana getirdiği topluluklar vardır. Duyduklarımızdan bütün olup biteni anlayabileceğimizi umuyorum.»

Della «Haydi öyleyse» dedi.

Gitmeden önce Drake'e uğradılar. Mason «İyi dinle Paul» dedi. «Della ve ben şimdilik biraz buradan ayrılıyoruz. Yeni bir haber aldın mı?

— Evet!

— Ne o?

— Şoför Hartwell Pitkin'in şantajcı olduğu gibi birşey...

— Haydi çabuk anlatın.

Drake «Tabii bu bir ihtimal» diye ekledi. «Yüzde yüz emin değilim. Ama adamlarımdan biri Pitkin'in bir arkadaşıyla konuşmuş. Fazlasıyla samimî biri ile... Adamın söylediğine göre Pitkin bilinmeyen bir yerden

yüksek miktarda para alıyormuş. Bunlar kâğıt para olarak ödeniyormuş. Esâsında şoförlük etmesine hiç lüzum olmadığı halde işini göstermelik olarak elinde tutuyormuş.

Mason hafifce ıslık çaldı.

— Adamım bunun üzerine adamı daha çok sıkıştırmış ve bildiği bütün mâlûmatı örgenmiş. Fazla birsey değil ama. Pitkin'in devamlı olarak birine şantaj yaptığını meydana çıkarmaya yetiyor.

Mason hemen Della'ya göz kırpıp «Acaba kadın meselesi mi?» diye sordu.

— Bunu kat'i olarak söyleyemem, Perry! Eğer bir kadınsa bile fazlasıyla zengin olmalı. Zira Pitkin hiç para sıkıntısı çekmezmiş. Bu tabiî para içinde yüzdüğü demek değil, ama yine de her zaman çantasında birkaç tâne yüz dolarlık bulunurmuş. Argyle'den ne haber? Onun hakkında araştırma yapmaya devâm edelim mi?

Mason «Hayır» dedi. «Argyle için başka bir metod düşündüm. Adamlarını geri çekip onu istediğini yapmaya bırakabilirsin. Nasılsa iki üç güne kadar bal-
yoz gibi başına ineceğim.»

— Bugün pek neşelisin, Perry!

Mason gülümsedi.

— Bundan başka Paul! Belki Pitkin hakkında başka şeyler de öğrenirsin. Bu işin arkasında birşeyler gizli ama bu meseleyi şimdilik bırakmalıyız. Sen neler olduğunu biliyor musun, Allah aşkına, Paul?

— Anlatmana lüzum yok. Bilmek istemiyorum.

— İyi nasıl istersen Paul. Beni bir saat geçmeden sakın arama. Kulaklarını dinlendirmek istiyorum. İyi geceler!

— İyi geceler Perry!

Mason Della'yla arabasına doğru gitti.

— Haydi Della. Hemen South Gondula Avenue'ye gidip orada olanları bir görelim.

Mason gecenin sıkışık trafiğinde arabasını ustaca kullanarak South Gondula Avenue'ye döndü.

— Simdi gözlerini dört aç Della. Çok yavaş gideceğini. Polis arabalarına dikkat et.

— Buralarda bir sürü araba var. Ama hepsi hususiye benziyorlar.

— Öyleyse Lucille Barton'u polis merkezine götürdüler. Ama o zaman da komşuların bu kadar çabuk sakinleşmemesi lâzım. Şimdi garaja gidip oradaki duruma bir göz atalım.

Mason arabayı neredeyse durdurmuştu. İkisi de heyecanla garajın girişine bakıyorlardı. Garaj karanlık ve ölüm sessizliğindeydi. Yalnızca caddeden gelen soluk bir ışık onları hafifçe aydınlatıyordu.

Mason birden «Bir dakika!» diye fısıldadı. «Bu durumu bir türlü anlıyamıyorum.»

— Neyi anlıyamıyorsunuz, şef! Yine ne buldunu?

— Bu işte çürük bir taraf var. Bu mesele çok canımı sıkıyor.

— Bu işin dışında kalmanız daha iyi olur.

Mason «Bu meselenin ardında olanları anlamam şart!» dedi. Sonra da caddede kimsenin olmadığını anlayınca 2-08 numaralı garajın tam girişine parketti.

— Sen arabada kal, Della! Bana cep lâmbasını verir misin?

Cep fenerini alıp garaja doğru ilerledi. Kapılar hafifçe kapatılmıştı. Mason sağ kanadı açıp, garajı aydınlattı. Bir an sonra arabaya geri dönmüş, son hızla oradan ayrılmıştı bile...

Della merakla «Ne oldu?» diye sordu.

Mason son derece ciddi bir ifadeye bürünmüştü.

— Boğazıma kadar çamura battım, Della.

SEKİZ

Della Street, Mason tekrar caddeye çıkınca ya kadar sustu. Neden sonra «Ne oldu?» diye sordu.

— Ah bu küçük şeytan. Her işi gizli!

— Polise daha haber vermediğini mi söylemek istiyorsunuz?

— Tam anladığın gibi, Della! Ceset hâlâ garajda. Sabahleyin bulduğun vaziyette yatıyor. Ama şimdi cesedin yanında bir tabanca var.

— İntihar süsü vermek için değil mi?

— Kim bilir?

Della Street «Peki şimdi ne yapacağız?» diye sordu.

— Düşüneceğim, Della. Şimdi ilk iş olarak park edebilecek bir yer bulalım.

Mason doğruca park yerine gidip, boş bir yerde durdu. Sonra da farları ve motörü durdurdu. Uzun zaman ses çıkarmadan oturdular.

Nihâyet Della «Ama Lucille Barton'dan başka kimse sizin cinâyeti gördüğünüzü bilmiyor. Onun da bunu söylemeyeceğini sanırım.»

— Bu meselenin ardında bir şey var. Birisi Lucille'e nasıl hareket etmesi gerektiğini söylüyor.

— Tabii, bunu siz de yapmadınız mı?

— Evet ona ne yapması icâbet ettiğini söyledim ama o dediğimi yapmamış. Bu iste benim de mes'ul olduğumu unutma. Neticede cesedi bulan benim. Ve onu bulduğumda yanında tabanca yoktu.

Tekrar birkaç dakika sustular. Birden Mason «Bana birkaç şey daha sor» dedi.

— Ne üzerine?

— Bu karışık durum üzerine. Belki böylelikle bu meselenin çözümünü buluruz.

Della «İyi öyleyse» dedi. «Diyelim ki polise bunu hiç haber vermiyeceğiz. O zaman ne olur dersiniz?»

— O zaman polis nasılsa cesedi bulur veya başka biri bulup haber verir.

— Bununla kinî söylemek istiyorsunuz!

— Büyük ihtimalle bu Lucille Barton'ın kendisi olur.

— Sizi anlıyorum.

— Şimdi muhakkak bir kız arkadaşıyla meselâ Anita Jordan'la eve geri dönecektir.

— Niçin bir erkek arkadaşıyla değil?

— Nisanlı olduğu için! Eğer adı gazetelere duserse geceyi bir kız arkadaşı ile gecirmiş olmayı ister.

— Anlıyorum. Peki sonra ne olabilir?

— Sonra Lucille Barton Anita'ya garajı açmasını söyleyecektir. Farların ışığında Anita cesedi görünce bağırarak, arkasından da Lucille. Sonra da polisi çağırıp herkese tam bir komedi oynayacaklar.

— Bunda başarı kazanacaklarını umuyor musunuz?

Mason «İşte bunu bilmiyorum» dedi. «Bu tamâmen plânın hazırlanışına bağlı.»

— Anita ve Lucille tarafından mı?

— Hayır! Lucille ve ona akıl veren biri tarafından. Tahminimce Arthur Colson...

— Polisin Lucille'e ölüyü tanıyıp tanımadığını sormıyacağını sanıyor musunuz?

Mason düşündü.

— Yo hayır. Bunu muhakkak yapacaklardır. Ve Lucille bu suale evet dernek zorunda kalacaktır. Onun ilk kocası olduğunu söylemekten başka çâresi yok. Sonra polis Pitkin'in niçin intihar etmek için onun garajını seçtiğini öğrenmek isteyecektir. Zâten polisler ceset bulunduğu andan itibaren bunun hakikaten bir intihar olduğunda şüpheyeye düşecek ve cinâyet delilleri arıyacaklardır. Tabii daha sonra da tabancanın kurşunu- nu cesedin üzerindekiyle karşılaştıracaklardır. Tabii ölüde kurşun bulabilirlerse... Ve böylece garajda olan tabancanın oraya sonradan atıldığını anlayacaklardır. İşte o zaman Lucille'in durumu çok kötü olur.

Della «İyi» dedi. «Şimdi de başka bir bakımdan düşünelim. Meselâ diyelim ki polise ihbarı siz yaptınız. O zaman ne olur?»

— İşte o zaman benim başım belâya girer.

— Nicin?

— İhbarı yapmayı Lucille'e bırakıp bu kadar zaman bir cinâyeti sakladığım için. Belki de Lucille bu işle hiç alâkası olmadığını söyler.

— Polis ona inanmaz ki...

— Ama va inanırsa... O zaman benim başım belâya girer. Belki de hakikati tam olarak anlatır.

— Niçin hemen polise koşmayıp da bu işi ona bıraktınız?

— Şu Allahın belâsı sigorta işi yüzünden. Bu işe o kadar dalmıştım ki, bu berbat cinâyete lüzumu kadar ehemmiyet vermek aklıma bile gelmedi. Benim için tek mühim olan şey Argyle'i faka bastırıp, para almaktı. Zâten Coffee'in meydana çıkmasıyla aklım iyice karışmıştı. Kim bilir, Della, belki şans meslekî bakımdan açılmayıp da iyilik melekleri yanımda kalsalardı, başıma bu felâket gelmezdi. Şimdi bir avukat ve vatandaş olarak tek yapabileceğim şey cesedi bulduğumu polise haber vermek.

— Peki ama bunu niçin hâlâ yapmıyorsunuz?

— Bura polisinin gözünde zararlı bir insan olduğum için. Benim kuyumunu kazabilmek için fırsat bekliyorlar. Ve bu sefer içinde öyle bir his var ki, eğer cinâyeti haber verirsem bu fırsatı ellerine geçiririz olacaklar.

Bir zaman sustular. Sonra Mason motörü çalıştırdı. Della Street tekrar «Eee, şef şimdi ne yapıyoruz?» diye sordu.

— Gerçi bu meseleye bulaştım ama kurtulmak için sâhâne bir fikrim var. Tabii ki bu oyunu hazırlayan ve kendini kurnaz sanan adamın kötü bir plânı var. Ve bunun karşısında yapılabilecek tek şey var.

— O da ne?

— Yeni bir müvekkilimiz olacak, Della.

— Kim?

— Lucille Barton!..

— Bu da nereden icâbetti?

— Bana bir avukat olarak anlattığı şeyler daha polisin eline geçmedi. Bunları ya benden yahut da Lucille'den öğrenebilirler.

— Peki berâberce gördükleriniz ne olacak?

— Lucille Barton bunları polise anlatsa bile tamâmen benim tavsiyelerime uvacaktır. Eğer söylenmezse de kimse benim cesedi gördüğümü iddia edemez.

Della Street «Bütün bunlar hic hoşuma gitmiyor» dedi.

— Benim hoşuma mı gidiyor, sanıyorsun? Ama kız şimdi ister istemez müvekkilim oluyor. Dosyayı Miss Lucille Barton'u ayrıldığı kocası Villiard Barton'la

arasında çıkan bir nafaka dâvâsından dolayı aç. Şimdi de seni evine götüreyim.

Mason ertesi sabah yazılıhâneye geldiğinde Paul Drake onu bürosunda bekliyordu.

— Dünden beri seni telefonda yakalamaya çalışıyorum, Perry. Sebebi de Hartwell Pitkin. Hani şu göz altında bulundurmanı istediğin adam...

Mason «Evet, evet, biliyorum» dedi. «Gazetelerde okudum. Herhalde Lucille Barton'un evinin garajında intihar etmiş.»

— Gazeteler böyle yazıyor, Perry!

— Komik bir durum, değil mi Paul?

— Muhakkak! Lucille Barton onunla evliymiş.

— Argyle'in şoförü ile mi, Paul? Aman Allahım! Ciddî söylemiyorsun değil mi?

— Son derece ciddiylim!

— Daha baska neler öğrendin, Paul?

Drake düşünceli «Bâzan insan senin karşında deliriyor» dedi.

— Ne demek istiyorsun, Paul?

Drake bu sual üzerinde hiç durmayıp, «Perry» dedi. «Bu meselenin her yanı çürük. Polisi Lucille Barton çağırması. Fazlasıyla isterik davranıyormuş. Akşamleyin arabasını bırakmak üzere garaj kapısını açınca cesedi bulmuş. Yanında geceyi onda geçirecek bir kız arkadaşı varmış. Herşeyi olduğu gibi bırakıp, doğrudan telefona kosmuş ve polise haber vermişler. Motör bile hâlâ çalışıyormuş.»

Mason «Ya, demek öyle» dedi.

— Hartwell Pitkin 38 kalibrelik bir tabancayla öldürülmüş. Silâhı, duyduğuma göre, sağ elinin yanında bulmuşlar.

— Bunları gazetede de okumuştum, Paul! Ama benim öğrenmek istediğim bunun hakikaten intihar olup olmadığı...

— Polisin tahkikatı henüz bitmemiş.

— Cinâyet masasının kanaati ne?

— Bilmem, henüz birsev duymadım.

— Artık eskisi gibi değilsin, Paul!

«Neyse» diyen Drake «Sana söyleyecek birkaç şey daha vardı,» diye ekledi.

— Ne?

— Cinâyetin işlendiği 38 kalibrelik Smith Wesson marka bir tabanca. Numarası da 5-65088. Hani şu senin alâkadar olduğun silâh!

— Ah evet Paul! Onun hakkında başka şeyler öğrenebildin mi?

— Sana anlattığım gibi tabanca Rushing Greek'te Roscoe R. Hansom adında bir dükkân sahibine satılmış. Hemen hemen bir ay önce Ross. P. Hollister adında biri silâhı almış.

— İşte bu çok enteresan!

— Dahası var!

Mason sandalyesinin arkasına yaslanıp, «Sâhi mi?» dedi. «Haydi, hikâyenin devâmını anlat.»

«Herşeyi bu gece haber aldım.» diyen Drake fazlasıyla ciddiydi. «Acelen olunca adamlarımdan birini hemen Santa del Barra'dan Rushing Greek'e yolladım. Adamını zorlukla Hansom'u bulup, onu dükkânına götürmüş ve silâh listesine baktırmış. Senin acelen olduğunu biliyor, bu yüzden mümkün olduğu kadar çabuk hareket etmeye çalışıyordu. Ama maalesef herşey her zaman senin istediğin kadar çabuk olmuyor.»

Mason gülümseyerek «Maalesef» dedi. «Boşuna vakit kaybı çok fenâ! Neyse mühim olan doğru ize varmak. Bunu da çok iyi başardın. Yaptığın hakikaten çok iyi bir işti!»

— Tabii ki Mister Hansom bizim tabancanın sahibini bulmakta acele etmemizden şüphelenmiştir.

— Muhakkak. Ama benim görüşüme göre bu birkaç şey değiştirmez.

— Değiştirmez tabii... Ama yine de bu ihtimali göz önünde bulundurmaya çalıştım.

— Niçin Allah aşkına, Paul?

— Pitkin'in vanında bulunan tabancanın aynı tabanca olması yüzünden... Cesedin sağında duruyormuş. Duyduğuma göre birisi tabancanın üstündeki bütün numaraları kazınmış. Böylelikle tabanca numarasız hâle gelmiş.

Mason'un «Bak şuraya!» diyen sesinde bir rahatlama seziliyordu. «O zaman tabancanın nereden geldiğini bilemezler, Paul.»

Drake Mason'u şaşkınlıkla süzüyordu.

— Evet ama bütün numaraları kazıyan herif tabancaıan pek bir şey anlamıyormuş. Bu Smith Wesson tabancaların içlerinde de numara yazılıdır. Bir vi-dayla kabzayı açıp, bu damga rahatlıkla okunabilir.

— Eee, Paul. Haydi, anlatmaya devâmet!

— Bu elbette polisin gözünden kaçmadı ve numarayı buldular. Tabii hemen faaliyete geçip, gece yarısı Hansom'u da ele geçirdiler. Son zamanlarda cinâyet masası gerçekten çok iyi çalışmaya başladı.

«Aman Allahın!» diyen Mason sandalyesinde doğrulup alnını kırıştırdı. Paul bunun üzerine ekledi :

— Tabii Hanson hemen benim adamımı anlatmış. Gerçi adını bilmiyormuş ama oldukça teferruatlı bir târifini vermiş. Onu bulmakta pek zorluk çekmezler sanırım. O zaman senin bir sürü sualle karşılaşman pekâlâ da mümkün; sonra bu meselede seni alâkadar eden birkaç şey daha var.

Mason bayağı telâşa kapılmıştı.

— Haydi Paul, anlat! Çabuk ol. Buradan hemen ayrılmam lâzım.

— Polis tabii hemen silâh sesini duyan birisini aramaya başladı. Garajın içinde ateş edildiğinden hiç şüphe yok. Kan ve cesedin durumunu adamın hemen orada öldüğünü belirtiyor.

— Eee sonra!

— Bütün komşulara sorup, cinâyetin işlendiğini tahmin ettikleri garajın önünde bozuk bir otomobilin çalıştığını öğrenmişler. Komşulardan biri bu seslere sinirlenip, pencereden bakmış. Güneşin batışından hemen sonraymış. Söylediğine göre 2.08 numaralı garajın önünde bir kadınla bir erkek görmüş. Kadının üzerinde kareli Skoc tipi bir mantoyla koyu renk bir sapka varmış. Berâberce garaj kapısını açıp, bir müddet konuşmuşlar. Neticede arabaya binip uzaklaşmışlar. Polisler otomobil çalışırken ateş edildiği kanaatinde. Tabii bu da cinâvet demek. İki sâhit önünde intihar etmiş

olması imkânsız. Bu durumda polis hemen bu ikisini aramaya başlamış.

— Sonra!

— Sonra da Lucille Barton, cesedi bulduğunu ihbar etmiş. Ama maalesef polise gittiğinde üstünde kareli bir mantoyla, koyu renk bir şapka varmış. Kıyâfeti yüzünden polis ondan şüphelenip, cinâyet zanlısı olarak nezarete almış. Ama Lucille o saatlerde garajın yakınına hiç gelmediğini iddia ediyormuş...

— Hangi saatlerde?

— Altıya doğru. Şâhit saati tam olarak söyliyemiyor.

— Peki Lucille'in yanında olan adama ne olmuş?

— Polis onun hakkında çok az bilgi toplayabilmiş. Fakat tabancanın üzerinde parmak izleri bulunmuş. Zannımca tabancanın numaralarını kazıyan kimse parmak izi bırakmış. Tabîî izler kursunlar boşaltılırken de bırakılmış olabilir. Sağ işaret parmağının izi olduğunu sanıyorlar. Oldukça bâriz halde...

Mason, «Ya, demek öyle» dedi.

— Binbir zorlukla parmak izinin bir kopya fotoğrafını bulabildim. Hem de üç defâ büyütülmüş halde.

Yelek cebinden ufak bir fotoğraf çıkartıp, Mason'a uzattı.

— Başka iz bulamamışlar mı Paul?

— Hayır, tabancanın dışındaki bütün parmak izleri dikkatle temizlenmiş. Herhalde katil iç taraftaki izi temizlemeyi unutmuş olacak...

— Anlıyorum. Duyduğun başka bir şey var mı?

— Evet, ama henüz kat'i değil! Mesele polise çok karışık geliyor. Cinâyet masasının bütün şüpheleri Lucille Barton'un üstünde toplanmış. Anlattığına göre cinâyet saatlerinde arkadaşı Anita Jordan'la yoldaymış. Fakat Anita hem Lucille'i hem de Pitkin'i tanıyor. Gerçi Lucille'in lehinde şâhitlik etmiş, ama ifâdesinde çürük taraf var. Polis bu yüzden onun sözlerine hiç inanmıyor.

— Ve bütün bu uğraşma daha cinâyet olduğu-
bile belli olmayan bir ölüm yüzünden...

— Ha, bir mesele daha var, Perry! Cesedin
ceplerini aradıklarında gıcır gıcır beşbin dolarlık bank-
notlar bulmuşlar. Banka bantları bile üzerinde olan yüz
dolarlık paketlermiş... Polis tabii hemen paranın nere-
den geldiğini aramaya koyulmuş. Duyduğuma göre ban-
kadan parayı çeken Dudley Gates adında biri. Dudley
Gates Stephan Argyle'in ortağı. Aynı zamanda tabarıca-
nın sahibi Ross Hollister'in de en samimi arkadaşı. Kı-
sa bir müddet önce kimseye haber vermeden seyahate
çıkılmış. Hollister de onunla beraber gitmiş olmalı.

Mason sigarasını kül tablasına bastırıp, par-
maklarını sinirli sinirli masaya vurmaya başladı.

«Hersey gayet entresan, Paul.» dedi. «Tesâdü-
fe bak ki Hollister hakkında epeyi bilgim var. Adam ba-
tıda büyük petrol kuyuları olan bir şirketin en büyük
hissedarı. Şu anda bir iş seyahatine çıkmış. Maalesef
kız arkadaşının telefonu yok. Bu yüzden ona devamlı
yazıyor veya vardığı her yerden bir telgraf çekiyor.»

— Benim de Hollister hakkında biraz bilgi top-
lamam mümkün oldu. Santa del Barra'da oturuyor.
Birkaç ay önce karısından ayrılmış. Komsularından
duyduğuma göre misanli. Fazlasıyla lüks bir evi var, bir
de her gün temizliğe gelen bir kadını. Kahvaltıdan ön-
ce geliyor ve öğleden sonra dört buçukta gidiyor. Kadın
Pazartesi günü evden ayrıldığında Hollister henüz ev-
deymiş, ama altıda ayrılacakmış. Hizmetçi kadın o za-
mandan beri onu görmemiş. İş seyahatleri umumiyetle
on gün sürermiş. Uzakta olduğu zamanlar hiçbir haber
yollamazmış. Petrol şirketi vaktinin çoğunu alıyormuş.

— Acaba Dudley Gates, Hollister'le berâber mi
gitti?

— Muhakkak! Argyle, Gates ve Hollister aynı
şirketin ortakları. Ama Hollister içlerinde en kuvvetli-
si.

— Ve hepsinin de uzak yakın Lucille'le alâka-
ları var.

— İşte vaziyet bu merkezde, Perry. Tabii bir
cesette bu kadar büyük miktarda para bulunursa heye-

can yaratır. Şimdi polisin en çok meşgul olduğu mevzu tabii ki, Dudley Gates'ın bu parayı niçin ödemiş olduğudur.

— Polis Stephan Argyle'i sorguya çekti mi?

— Evet. Bu sabah yataktan kaldırıp, polis merkezine götürmüşler. Argyle şoförü son defâ senin büronun önünde gördüğünü söylemiş. Seninle konuşmak üzere buraya gelmiş. Şoförü de aşağıda bekliyormuş. Seni bekleveceğini öğrenince arabayı geri garaja yollamış ve şoföre bu sabaha kadar istediğini yapabileceğini söylemiş.

— Eee, sonra...

— Herhalde Pitkin de bu sözlere uymuş. Arabayı Argyle'in garajına bırakmış. Bu sabah polisler oraya gittiklerinde otomobil garajdaymış. Polisin fikrine göre Pitkin tam motör seslerinin duyulduğu sırada Lucille'in garajına gelmiş... Onu garaja çeken birşey varmış. Ve tam oraya varır varmaz öldürülmüş. (Drake ayağa kalktı ve anlatmaya devâm etti:) İstersen parmak izlerinin fotokopisi sende kalsın, Perry! Yeni bir şey olur olmaz sana haber veririm.

— Teşekkürler Paul!

Detektif daha sonra yazıhânedan ayrıldı. Mason, Della Street'e dönüp «Bana istampayı verebilir misin, Della?» dedi.

Kız ses çıkarmadan herşeyi masanın üzerine sıraladı. Mason hemen işâret parmağını istampaya bastırıp kâğıdın üzerine izini aldı. Della Street şaşkınlıkla onun parmak izlerini birbiriyle karşılaştırmasını seyreliyordu.

Birden «Aman Allahım!» diye bağırdı.

Mason «Telâşlanma Della» dedi ve lâvaboya gidip, dikkatle ellerinden mürekkep izlerini temizledi. Sonra «Bu cinâyeti işleyen herifin bu kadar kurnaz olabileceğini hiç ummamıştım.» diye ekledi.

— Bütün bunların sonu ne olacak, şef?

— Çok kötü durumdayım, Della! Ama her karanlık gecenin bir sabahı vardır.

Gertie, Mister Coffee ve sigorta ajanı Frank P. Ingle'in Mason'la görüşmek istediklerini bildirmek üzere telefon ettiğinde, Mason'un elleri henüz kurumuştu.

Mason biran için tereddüt etti, sonra Della Street'e döndü.

— Gertie'ye ikisini içeri yollamasını söyle, Della!

İngle, ufak tefek, arkaya taralı saçlı bir adamdı. İçeri girer girmez Coffee'ye «Meseleyi Mister Mason'a benim anlatmama müsaade edersiniz, değil mi?» diye sordu.

— Ben de sizden bunu ricâ edecektim.

İngle gayet sevimli bir tebessümle «Gayemiz sâdece herşeyi düzene sokmak» dedi. «Anlayışlı davranacağınızdan eminim, Mister Mason.»

— Tabii! Siz yeter ki yapacaklarınızı söyleyin.

— Belki de önce sizin istediklerinizi söylemeniz daha iyi olur, Mister Mason.

— Sayın baylar! Hepsi yalnız maddî bir meseleden ibâret!

İngle heyecanla «Evet, evet biliyorum» dedi. «Ama ödemenin şeklini ve miktarını kararlaştırmamız lâzım.»

— Delikanlı ağır yaralı. Doktor ve hastahâne masrafı olarak üçbin, mânevi tazminat olarak beşbin ve avukat ücreti vekâleti olarak da ikibin dolar talep ediyorum. Bunlar genç Finchley için. Annesi için de ikibin dolar, araba tâmirine binbeşyüz ve bin dolar da bu işlerden ücreti vekâlet istiyorum. Hepsi ondörtbinbeşyüz dolar ediyor. Şimdilik Mister Coffee'den onbin dolarlık bir çek almış olduğuma göre gerisini karşılamak sigortaya düşer.

İngle gülümsedi.

— Evet, Mister Mason. Talep etmek hakkınız ama unutmayın ki bizim de seflerimize karşı hesap vermemiz ve kendi kanunlarımıza göre hareket etmemiz lâzım. Gerçi kazâ çok acıklı ama ticâret adamları ola-

rak bu mesele de diğer kazâlar gibi realist bir gözle görülmeli. Gencin işine mâni olabilecek bir zararı var mı? Eğer kazâya uğrayan siz olsaydınız, tabii ki size ödeyeceğimiz iş zarar tazminatı yüksek geliriniz yüzünden çok fazla olurdu. Mister Mason. Bu durumda realist bir avukat olarak bize hak vermeniz şart. Gence mâli kuvvetimizin dışında bir tazminat ödememiz imkânsız. Böyle sıhhatli bir delikanlıya binbeşyüz dolar yeter, hattâ fazla bile. Hastahânedен duyduğuma göre bâriz bir kusur kalmadan üç ay sonra işe başlayabilecekmiş. Hastahâne ve doktor masraflarını da eklerseniz... Diye-
lim ki...

Mason «Bütün bunları bir defâ daha duymuş-tum» diye adamın sözünü yarıda kesti.

— Muhakkak anlıyacaksınız ki...

— Bunları söylemenize hakikaten lüzum yok.

— Ama Mister Mason! Çok ricâ ederim! Bura-ya sizinle kavga etmeye gelmedim.

Mason Mister Coffee'ye döndü.

— Bu tamâmen size bağlı!

Coffee yerinde kıpırdandı ve nihâyet «Mister Ingle, unutmayın ki bu kazâda düşünülmesi gereken başka noktalar...» dedi.

Ingle «Lûtfen beni anlamamazlık etmeyin» diye ekledi. «Şu anda konuştuğumuz kazanın evveliyatı değil, yalnızca maddî tazminatlar...»

Mason «Çok doğru!» diye lâfa karıştı. «İstedimiz birinin ardından bir komplo kurmak değil, yapılmış bir sahtekârlığı...»

Coffee hemen sinirli bir tavırla atıldı :

— Mister Ingle'le yalnız olarak konuşnam mümkün mü?

— Tabii. Della, bayları kütüphâneye götürür müsün? İstedığınız kadar konuşabilirsiniz baylar, sakın acele etmeyin!

Della Street, ayağa kalkarak, kütüphânenin kapısını açtı.

İkisinin ardından kapıyı kapadıktan sonra Ma-son'a döndü.

— Bu ikisi, başka birinin de zarar ziyan tazminatı ödediğini farkederlerse ne olacak?

— Kim bilir? Böyle bir şeyin olması çok ufak bir ihtimal. Şimdi mühim olan bunlardan burada oldukları sırada koparabildiğimizi almak, Della.

Sonra ayağa kalkarak odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. Kütüphanenin kapısı nihâyet açılmıştı. İki adam odaya girdiler. Bu sefer önden Coffee ilerliyerek konuşmaya başladı.

— İsteddiğiniz tazminatı ödeyeceğim, Mister Mason. Sigortanın benim için hususî bir muamele yapmayacağını anlamalısınız. Ama emin olun iki eksik kalan her kuruşu fazlasıyla karşılayacağım.

— Mühim olan sâdece sizden istediğim meblâğı almam.

Coffee hızla çek defterini çıkardı, doldurdu ve Mason'a uzattı.

— Şimdi anlaştığımızı sanıyorum, Mister Mason!

— Zannederim!

— Size yaptığım hareketten ne kadar utandığımı söylemememe lüzum yok sanırım. Çok pişmanım. Bu bana iyi bir ders oldu.

— Bunu tahmin etmiştim. Bütün gece gözünüzü bile kırpamamıştınız değil mi?

— Doğrusunu isterseniz Mister Mason, kazâ gününden beri uyuyamıyorum.

Mason ayağa kalkarak, ikisini kapıya geçirdi ve «Bu gece rahat uyumanızı dilerim, Mister Coffee» diye ekledi. «Sizi gayet iyi anlıyorum. Bâzan benim de iş yüzünden uykusuz gecelerim olur.»

İngle söze karışarak «Sizinle anlaşmak kolay, Mister Mason» dedi.

— Zamanı boşa geçirmekten hiç hoşlanmam Mister İngle!

«İyi günler!» diyen Mason gülümseyerek arkalarından kapıyı kapattı.

— Hemen gidip, çekleri paraya çevirmem lâzım mı?

Mason «Hayır, teşekkürler» dedi. «Bu işi ben yapsam daha iyi olacak. Böylelikle bürodan uzakta olmak için güzel bir sebep çıktı.»

Hususî telefon çaldı. Della Street âhizeyi kaldırarak «Paul Drake!» dedi. «Sizinle konuşmak istiyor!»

Mason hemen âhizeyi aldı.

— Günaydın Paul! Yine neler öğrendin.

— Sana Hansonı adında birinden bahsettiğimi hatırlıyorsun değil mi? Hani şu Rushing Greek'te...

Mason «Evet, evet biliyorum» dedi.

— Polis onu da işe karıştırmaya karar vermiş. Cinâyet masasının belirli bir plânı var, herhalde. Bu yüzden onu buraya çağırmış ve berâberce doğru bir silâh deposuna gitmişler. Buldukları şeyler duyduğuma göre hiç hoşlarına gitmemiş.

— Ne bulmuşlar Paul?

— Katologdaki imzâ Hollister'in değilmiş. Gerçi adres, isim vesâire gibi şeyler doğru ama imzâ sahteymiş.

— Başka?

— Polis Lucille Barton'un sık sık Arthur Colson'la çıktığını öğrenmiş. Aralarındaki bağdan henüz emin değiller. Hansom, Arthur'ü görür görmez tabancayı satın alanın olduğunu söylemiş...

Anlatacakları biten Drake, Mason'dan ses çıkmayınca sordu :

— Hey, Perry! Hâlâ orada mısın?

— Evet. Birşey düşünmüştüm de... Başka neler öğrendin, Paul?

— Şimdilik hepsi bu kadar...

Mason kısa bir aradan sonra «Arthur Colson ifâdesinde ne söylemiş?» diye sordu.

— Tabancayı kendisinin satın aldığını inkâr etmiş. Bütün bu olanların kötü bir oyundan ibâret olduğunu hakikatin öğrenilmesi için Hansom'un kendisini büyük bir kalabalığın arasında tanıması icâbettğini söylüyormuş.

— Colson'un satın alan adam olmaması ihtimali var mı?

— Onun olduğu muhakkak. Duyduğuma göre Hansom çok akıllı. Böyle bir yanlışlığı yapacak kadar aptal değil. Müşterilerini gayet iyi tanıyor. Colson niçin Hollister'in imzâsını taklit etti acaba? Bir sebep bulabiliyor musun, Perry?

— Bir adla imzalanması şarttı. Lucille yakın zamanda Hollister'le evlenecekti, bu yüzden nişanlısından başka birinin aldığı bir tabancayı taşıyamazdı. Meseleye Colson'un sözü ile bakarsak Hollister adı kendini gizleyebileceği tek isim olurdu.

— Bu oldukça basit bir izah tarzı, Perry!

— Başka bir şeyler var mı, Paul?

— Pitkin'in ellerine parafin testi yapmışlar. Tabanca testten kısa bir müddet evvel ateslenmiş olduğu halde, netice menfi çıkmış...

— Sahi mi?

— Evet. Polis bu sefer hiçbir şeyi ihmal etmiyor. Testi daha cesedi oradan kaldırmadan yapmışlar. Cinâyet masası bilinmeyen bir sebepten çok şaşırmış...

— Niçin olduğunu bilmiyor musun, Perry?

— Yoo! Bildiğimi sanıyorum.

— Nedenmiş

— Bunun pek hoşuna gideceğini sanmam, Perry?

— Paul! Bu meselede zâten hoşuma giden birşey yok.

— Neyse. Yerde tam tabancanın altında kan bulmuşlar. Polis başka düşüncede ama vak'anın şu şekilde olmuş olması da pekâlâ mümkün: Adam önce kendini vurmuş, sonradan birkaç dakika sendeleyip vere yıkılmış. Bu arada tabanca da elindedir, düşünce de vere düşmüştür. Komiser Tragg'ı tanıyorsun değil mi? Bu meseleyle o alâkalı...

— Evet, evet. Onun ne kadar eli çabuk ve akıllı bir insan olduğunu biliyorum. Paul, benden gizlediğin birşey olmadığından emin misin?

— Bildiğimin hepsi hakikaten bu.

Mason «Neyse bu kadarı da kâfi» deyip âhizeyi yerine koydu.

Della hemen sordu: «Ne oldu şef?»

— Diin gece olanları plânliyan sandığım kadar kurnaz biri değilmiş. Hattâ oldukça aptal. Ardında bir sürü çürük nokta bırakıyor. Ha bir de eğer Charlotta Boone'a parasını almak üzere gelirse yüz dolarlık bir çek ver! Sakın ha para ödeme! Eğer itiraz ederse ona hesaplarımızı tutmak için para'yı çekle ödememizin şart olduğunu söyleyebilirsin...

— Tabii böylelikle de çeki nerede bozdurduğunu anlayacak, istediğinizde onu yakalayabileceksiniz değil mi?

— Haklısın. Burası şimdilik sana emânet. Della! Ben çıkıyorum.

Mason bürosunun bulunduğu binânın kapısına geldiğinde saat beşe yaklaşıyordu. Tam asansöre binecekken çayhânede oturan Drake'in adamlarından biri kalkarak yanına yaklaştı. Acelesinden Perry Mason'la aynı kabinde bulunmak istediği belliydi.

«Günaydın Mister Mason!» diye avukatı selâmladı. «Bu sabah nasılsınız?»

Mason onu kısa bir tetkikten geçirdikten sonra «Teşekkürler iyiyim» dedi. «Siz Drake'in detektiflerindensiniz değil mi?»

— Evet, ben de yukarı şefe haber götürüyordum.

Mason adamın bu sözünün arkasından hafifçe kolunu dürterek bir kartvizit vermek istediğini hissetti. Bu hareketini kabinde bulunan diğer kimselerin fark etmesini istemiyordu.

Mason, kartviziti cebine soktuktan sonra «Aman Allahım, üstünde hemen aramam icab eden bir telefon numarasının vazılı olduğu bir kâğıt vardı. Nereye koymuştum acaba?» diye yüksek sesle konuştu.

Kısa bir müddet ceplerini yokladıktan sonra nihâvet Drake'in aianından aldığı kartı mevdana çıkardı. «İşte burada!» diyip karta bir göz gezdirdi

Kartın üstündeki yazı Della Street'indi.

C.B. geldi. Yüz dolarlık çeki aldı. Bir sürü misâfir var. Mesleki dâvâlardan dolayı.

Mason bu mesajı okuduktan sonra «İnşallah orayı aramakta geç kalmamışımdır. Hemen büroından arayayımı» dedi.

Asansör Mason'un yazıhânesinin olduğu katia durmuştu. Drake'in ajanı kendi bürosuna girdi. Mason ise yavaş yavaş koridoru geçip, hafif bir itmeyle yazıhânesinin kapısını açtı. «Merhaba Delia zarınımca...» Birden yazıhânesinin insan dolu olduğunu gördü ve «Hayrola bu ne kalabalık?» diye sordu.

Komiser Tragg ağzından sigarasını çıkarıp yalnızca «Merhaba Mason» dedi.

— Merhaba Tragg! Yine ne oldu? Bütün adamlarını toplayıp gelmişsin.

— Birçok sebebi var. Arthur Colson ve Lucille Barton'u tanıyorsun değil mi? Bu da sivil adamlarımdan biri. Gel Mason biraz otur. Seninle konuşacak bir sürü şeyimiz var.

Mason gülerek hafifçe Lucille Barton'a selâm verdi. Genç kadın uykusuz ve yorgun görünüyordu. Sonra «Nasılsınız Lucille?» diye sordu. «Bu sabah gazetelerde başınıza gelen felâketi okudum.»

Lucille «Haklısınız» deyip gözlerini Mason'dan kaçırdı.

Mason bu sefer de Arthur Colson'a dönüp «Eee, siz nasılsınız?» diye sordu.

Colson gözlerini yerdeki halıya dikmişti. «Teşekkür ederim, iyiyim» derken en ufak bir hareket yapmamıştı.

Tragg sordu :

— Dün akşam saat altı sıralarında neredeydin Mason?

Mason gülümseyip, omuzlarını silkti.

— Bunu size hemen söylemem imkânsız. Tragg!

— Ölevse düşünün!

Mason alnını kırıstırıp, masasının başına geçti ve Della Street'e baktı. Della telâşlı gözlerle onu süzüyordu.

İki dakika sonra Tragg «Hatırlayabildiniz mi?» diye sordu.

Mason gülümseyip «Hayır maalesef» dedi.

— İyice düşünmeye çalışın.

— Nerede olduğumu biliyorum ama şu anda size bunu söylemem imkânsız!

— Niçin?

— Mesleğimden dolayı arada sırada susmam icâbetliğini anlarsınız sanırım.

— Bir müvekkilinizden dolayı mı?

Mason gülerek kafasını salladı.

— Bu mevzuda size daha fazla bilgi veremiyeceğini anlarsınız, sanırım, Mister Tragg. Bir avukat olarak müvekkillerime karşı bazı vazifelerim var. İşte bu yüzden şimdi susmak zorundayım.

Tragg sinirli sinirli saatini ayarladı.

— Dün akşam belirli bir tabancayla fazlasıyla alâkadar olmuştunuz. 5 - 65088 numaralı 38 kalibrelik Smith Wesson bir tabancadan bahsediyorum?

— Sâhi mi?

— Bunu siz de gayet iyi biliyorsunuz. Sizin emriniz üzerine Paul Drake'in adamlarından biri Rushing Greek'te Roscoe Hansom'u ziyâret etmiş. Tabancanın sâhibini öğrenmek istiyormuş.

Mason «Mâdemki herşeyden bu kadar eminsiniz» dedi «O zaman benim söyleyebilecek bir şeyim yok.»

Tragg «Kısa müddet önce bu tabancayla ben de alâkalanmaya başladım» diye devâm etti.

— Sâhi mi?

— Niçin bu tabanca üzerinde durdunuz, Mister Mason?

— Onu kimin satın aldığını öğrenmek istiyordum?

— Niçin?

— Çeşitli sebeplerden dolayı...

Tragg «Bu tabancayla bir cinâyet işlendi, Mason» dedi. «Cinâyet saat altıya doğru işlenmiş. Ceset saat onbirde bulunmuş. Saat dokuzda, bu tabancanın sonradan ehemmiyet kazanacağını nereden biliyordunuz?»

Mason kendinden emin bir tavırla «Bunu biliyorum.» dedi.

— Ama yolladığınız ajan saat dokuzda Santa del Barra'dan ayrılmış.

— Belki daha da önce. Tabancanın benim için ehemmiyeti, bir dâvârda rol oynamasıydı. Bunun sonradan cinâyet âleti olacağını nereden bilebilirdim? Bunu ancak bu sabah öğrendim.

— Haklısınız bunu bilemezsiniz. İyi ama bu tabancayla hangi dâvân için alâkadar oldun?

— Üzgünüm ama Mister Tragg size bu hususta bilgi vermedi inkân yok.

Tragg yüzüne ciddi bir ifâde vermeye çalışıyordu.

— Vaziyet zannettiğinizden kötü Mister Mason! Elimde daha bir sürü koz var. Bu yüzden kartlarınızı açık oynamanız iyi olacak.

— Öyleyse suallerinizi bekliyorum. Elimden geldiği kadar cevap vermeye çalışacağım.

— Lucille Barton'u ne zaman tanıdınız?

Mason aldırılmaz bir edâ içinde «Dün» dedi.

— Bu tanışmayı isteyen siz miydiniz, yoksa Lucille Barton mu?

— Bana cevap verebileceğim bir سوال sorduğunuza çok memnun oldum. Tragg. Blade gazetesinin, içinde ilânım bulunan nüshası nerede Della?

Della Street ayağa kalkıp köşedeki evrak dolabına doğru gitti. Dolaptan çıkardığı zarftan ilânın fotokopisini çıkarınca Mason «Onu lûtfen komiser Tragg'a verir misin?» dedi.

Tragg ilâna bir göz gezdirip, alnını kırıştırdı.

— Bunun cinâyetle ne alâkası var Allahakına?

— Della, lûtfen ilân üzerine Drake'e gelen mektubu ve anahtarları dosyadan çıkarıp komisere verebilir misiniz?

Lucille «Anahtarları mı?» diye atıldı.

Mason gülererek «Evet anahtar» dedi. «Su apartman katlarını açan anahtarlardan anlıyor musunuz?»

Della Street mektubu dosyadan çıkardı.

Mektubu okuyan Tragg'ın yüzü iyice kıvrılmıştı.

Mason «Misis Lucille'in de mektubu görmesi iyi olur» diye söze karıştı. «Nasılsa orıu kendileri yazdılar.»

Tragg sinirli bir şekilde «Bana böyle hikâyeler anlatmayın» deyip sigarasını çiğnemeye başladı.

Della Street mektubu Lucille Barton'a uzattı. Mektubu okuduğunda Lucille Barton'un gözleri faltaşı gibi açılmıştı. Hemen Arthur Colson'a uzattı.

— Mektubu aldıktan sonra ne yaptınız? Misis Barton'un evde olmadığı saati bekleyip, gizlice...

Mason «Benim bu kadar aptal olduğumu mu sanıyorsunuz Tragg?» diye komiserin sözünü ağzına tıkadı. «Bilmediğim, tanımadığım bir eve gizlice gireceğimi mi düşündünüz? Mektubun hemen ardından doğrucaca Misis Barton'un evine gidip medenî insanlar gibi kapıyı çaldım. Misis Barton'u oldukça uygunsuz bir zamanda rahatsız etmiştim. Buna rağmen bana fazlasıyla kibar davranıp içeri dâvet etti. Birkaç dakika beklememi ricâ etti ve bu arada sabah tuvaletini bitirdi. İş biter bitmez de yanıma geldi. Büyük heyecanla bir mevzuu münakaşa ettik. Kısa bir müddet sonra konuşmamız bir avukatla müvekkilinin görüşmesi hâlini aldı. Belirli bir mevzuda benim fikrimi almak istiyordu.

Lucille Barton gözlerini açmış Mason'u süzüyordu. Tragg «Miss Barton hâlen müvekkiliniz mi?» diye sordu.

Mason «Evet» dedi. «Bundan başka müvekkilim dâimâ Misis Barton olarak çağırılmayı ister, Tragg!»

— Hmm, saniden Misis Barton'un avukatı mısınız?

— Bunu daha önce de söylemiştim.

— Peki onu hangi hususta müdafaa ediyorsunuz?

Mason gülünseyip, omuzlarını silkti.

— Çünkü çalışmalarınız gerçekten hârikaydı Mister Mason!

— Böyle bir şeyi asla iddia edemem.

— Dün fazlasıyla işiniz vardı, değil mi?

— Her zamanki kadar, Tragg! İşlerim son zamanlarda oldukça iyi gidiyor.

— Batı Casino Boulevard 938 numaralı yere gitmişsiniz. Stephan Argyle'le konuşup, onu kazâ yerinden kaçmakla itham etmişsiniz değil mi?

— Yo hayır! Ona yalnızca kazâyı yapan arabanın kendisinininki olabileceğini söyledim.

— Ziyâretiniz sırasında Hartwell L. Pitkin'le tanıştınız değil mi?

— Argyle'in şoförünü mü demek istiyorsunuz?

— Evet.

— O da oradaydı.

— 5 - 65088 numaralı Smith Wesson tabancayı ilk defâ nerede görüp alâkalanmaya başladınız?

— Üzgünüm ama, Tragg size bütün yardım etme arzuına rağmen bu sualinize cevap vermem mümkün değil...

— Niçin?

— Mesleğim icâbı.

Tragg «Neyse» diye devâm etti. «Tabancanın numaraları bir zımpara ile kazınmıştı. Yalnız içerdeki numâra unutulmuş. Onu bulmak için kabzayı açmamız gerekti. Tabancayı bulduğumuzda kazınma yerleri henüz yeniydi.»

— Sâhi mi?

— Ne zamandan beri bu tabancayla alâkalandınız ve numarasını nereden öğrendiniz?

Mason tekrar gülerek omuzlarını silkti.

— Tabancayı son gördüğünüzde numaraları kazınmış mıydı?

Mason gülümsiyerek «Üzgünüm Tragg!» dedi.

— Yoo hayır, tabancayı gördüğünüzde numaraları üstünde olması lâzım. Zirâ kabzayı ilk açan bizdik. Yalnız bu mevzuda merâk ettiğim bir husus, numaraları kazıyanın siz olup olmadığınız.

Mason güldü ve daha sonra esnemesini gizlemek istermişcesine elini ağzına kapadı.

Tragga sivil bir memura dönerek «Şâhidi içeri getirin» dedi.

Cinâyet masasının sivil memuru hemen dışarı çıktı.

— Şimdi artık size herşeyi açıklayacağım, Mason. Zannederseniz dün saat altı sıralarında South Gondula Avenue 719 daki Misis Barton'un garajı önündeydiniz. O sıralarda ateş edildi ve siz müvekkilinize yardım etmek maksadıyla cinâyeti saklamaya çalıştınız. Şimdi getirttiğim büyük bir ihtimalle sizi tanıyacak olan bir şahit.

Mason sigarasını kül tablasına bastırarak söndürdü ve «İnşallah aldanmıyorsunuz, Tragg!» dedi.

— Bu şahit Lucille Barton'u tanıdı.

Mason cevap veremedi kapı açıldı. Sivil polis yana çekildiğinde uzun boylu ince boyunlu dar dudaklı bir adam içeri girdi.

Tragg, hemen Mason'u göstererek «O muydu?» diye sordu.

— Ben... Bunu ayağa kalkmadan söyleyemem. Biliyor musunuz yukardan baktığım için yüzünü pek göremedim.

Mason gülerek adama döndü ve «Adım Perry Mason» dedi. «Sizin adınız ne?»

— Goshen! Carl Evert Goshen. Garajın yâni cinâyet yerinin tam karsısında oturuyorum ve...

Tragg «Bunları biliyorum» diyerek adamın lâfını kesti. «Şimdi beni alâkadar eden yalnızca onun gördüğünüz adam olup olmadığının.»

— Bunu ancak ayağa kalkıp odada dolaşırsa söyleyebilirim. Ama daha önce asla...

— Ayağa kalkın, Mason! Eğer suçsuzsanız korkacak birşeyiniz olmamalı.

Mason sandalyesinin arkasına yaslanıp, gülerek Tragg'a baktı.

Tragg Goshen'e «Kıyâfeti nasıldı?» diye sordu.

— Daha önce de söylediğim gibi gri bej bir trençkot ve gri bir şapka giymişti.

Tragg bu sefer sivil memura «Orada gardrop- ta duran trençkotla şapkayı çıkarıverin» dedi.

— Bir dakika Tragg! Bunu yapmaya hakkınız olmadığını biliyorsunuz değil mi?

Tragg «Yapıp yapamıyacağımı şimdi görürsünüz» diye bağıırıp Goshen'e döndü. «Zanlı ayağa kalkıp da memuruma mâni olmaya kalkarsa, lûtfen hareketlerine ve tipine dikkat edin. Sonra...»

— Bunun benim gerek meslekî, gerekse vatandaşlık haklarıma tecâvüz ve dolayısıyla hakaret olduğuna dikkatinizi çekerim, komiser Tragg!

Sivil polis dolabın kapağını açıp birden durdu ve Tragg'a bakmaya başladı.

Trag sabırsızca «Hâlâ ne bekliyorsunuz?» diye sordu. «Pardesü ve şapkayı çıkarın. Eğer lüzum olursa pardesü ve şapkayı giydiririz de. Nasıl olsa ayağa kalkacaktır.»

— Üzgününü ama komiser Tragg...

— Lâfı bırakın da pardesüyü meydana çıkarın.

Sivil memur pardesüyü dışarı çıkardı. Bu Mason'un bile şimdiye kadar görmediği siyah kalın bir trençkottu.

Tragg, hemen «Bej rengi olanı nerede?» diye sordu.

— Burada yalnız bu asılı!

Mason hemen Della Street'e baktı. Kızın yüzünde suçsuz ve mâsum bir ifade vardı.

Goshen «Adamın üstündekinin bu pardesü olmadığından eminim.» dedi.

Tragg alaylı bir sesle «Bu pardesü dolabınızda ne arıyor?» diye sordu.

— Siz pardesünüzü niçin dolaba koyarsınız?

— Neyse! Niçin Argyle'in peşine düşmüstünüz? Kazâyı yapan arabanın onunki olduğunu nereden biliyordunuz?

Mason gülümseyerek «Önceleri onun suçlu olduğunu sanıyordum» dedi. «Bâzan böyle yanlışlıkların yapıldığını siz de bilirsiniz. Uzun bir zaman suçluyu ve suç delillerini bulduğunuzu sanırsınız ama birden meydana çıkar ki tamâmen vanılmissinizdir.»

Tragg «Bunlar beni hic alâkadar etmiyor» diye söze karıştı. «Ben sizin niçin Argyle'e gittiğinizi öğrenmek istiyorum. Onun suçlu olduğunu nereden anladınız?»

— Esâsına bakarsanız Tragg, kazayı yapan Daniel Coffee adında biri. Beechnüt caddesi 1017 sokak 22 B numaralı apartmanda oturuyor. Onun suçlu olduğunu ancak dün anlıyabildim. Kazâdan kaçması da bir anlık korku şoku sonu olmuş. Müvekkilimin ağır yaralı olduğunu öğrendiğinde hemen tazminatı ödemeye razı oldu.

— Bu ne zaman oldu?

— Bugün bütün zarar ziyânı ödedi.

Tragg sinirle «Aman Allahım» diye bağırdı.

— Tabii ki ben de bir dâvâmın açıkta sallanmasını istemem. Tragg. Zâten şimdilik de size sizi enterese eden bir mevzuda yardım etmeyi arzuluyorum. Pitkin'in Misis Lucille Barton'un garajında intihar ettiğini duymuştum.

— Hayır öldürüldü.

Mason şaşırmış bir halde başını salladı.

— Dün saat beş altı sıralarında büronuzda değilmişsiniz Lucille Barton'la berâber olduğunuz için burada değildiniz Mason! Pitkin garaja girdiğinde oradaydınız. Veya hemen ardından oraya girdiniz. Meseleye tamâmen tarafsız olarak bakmaya çalışıyorum Mason. Pitkin'in oraya kötü maksatlarla geldiğinde şüphemiz yok. Zannedersenem ya sizinle yahut da Misis Barton'la bir alıp veremiyeceği vardı. Ve ikinizden biri yanında olan tabancayı çekerek, Pitkin'in hayâtına son verdi. Onun ölmesi gereken biri olduğundan eminim. Üslanmak bilmez bir gangster ve şantajcıydı. Garajda beklemesinde ancak kötü bir maksat olabilirdi. Şimdi olanları burada ufak bir toplulukta anlatma fırsatınız var.. Aksi taktirde yarın bu işi kalabalık önünde yapmak mecburiyetinde kalacaksınız. Size yardım etmek istiyorum, Mason. Zâten bu yüzden buraya geldim.

Mason «Sizi anlıyorum, Tragg» dedi. «Siz zâten bana karşı her zaman fazlasıyla iyisinizdir.»

Tragg «İyi öyleyse» diye ekledi. «Lucille Barton dün o ısrarlarda sizinle berâber olduğunu söyledi.»

— Sâhi mi?

— Önceleri bütün öğleden sonrayı ve geceyi

Anita Jordon'la berâber geçirdiğini söyledi. Ama biz Miss Jordon'u sorguya çektiğimizde hakikat meydana çıktı.

Lucille Barton hızla «Mister Mason'la altı sıralarında berâber olduğunu söylemedim,» diye bağırdı. «Yalnızca Anita'ya rastlayıncaya kadar.»

Tragg haşın bir tavırla, «Şimdi konuşan benim» dedi.

Mason artık dayanamayıp, mânâlı bir sesle konuşmaya başladı.

— Komiser Tragg sözlerinize hiç ehemmiyet vermiyor Misis Barton. Bu yüzden avukatınız olarak sizi susmaya dâvet ediyorum.

Tragg bunun üzerine «Şimdi konuştuğum Mason» dedi. «Hiç değilse bunu anlayabildiniz.»

— Ve benim de konuştuğum müvekkilim.

— Dün ne zaman Misis Barton'la berâberdiniz?

— Size onu dün sabahleyin ziyâret etmiş olduğumu söylemiştim, sanırım.

— Peki ondan sonra bir daha onu ne zaman gördünüz?

— Bu hususta size bir şey söyleyemeyeceğim, Tragg.

— Ama öğleden sonra onunla bir daha görüştünüz değil mi?

— Muhakkak!

— Öyleyse iyi! Artık konuşmaya bir son verebilirim.

— Buyurun. Size herhangi bir şekilde yardım edebildiğime çok memnunum. Ama siz de anlamalısınız ki müvekkilimin şahsi meselelerini gizlemem şart...

Tragg sivil memura bir işâret vererek, onun elinde bir stampayla Mason'a yavaşmasını sağladı.

Tragg «Ayağa kalkın, Mason» dedi.

Mason gülerek «Ah, Tragg. Bu işi oturduğum sırada yapmanız da pekâlâ mümkün» dedi ve elini memura uzattı.

Goshien birden «Kadının yanındaki zannedersem başka biriydi,» diye bağırdı. «Gördüğüm adam bu kadar geniş omuzlu değildi, sonra...»

Tragg «bir dakika dışarı çıkın» dedi. «Bu adamı pardesülü olarak ve dolaşırken görmenizi istiyorum. Burada yazı masasının başında otururken onu tam olarak tanımanız imkânsız.»

— Size tekrar hatırlatıyorum, Tragg! Eğer adamın şahitliğinin ehemmiyeti varsa beni kalabalık arasında tanıması lâzım. Hoş tanısa bile bunun ehemmiyeti yok. Pekalâ yanlışmış olabilir.

Goshen bir anlık tereddüitten sonra ayağa kalktı ve dışarı çıktı.

— Şimdi bana istediğiniz kadar karşı koyabilirsiniz, Mason. İsteddiğiniz kadar işimi zorlaştırın, bu veya başka yoldan emelime kavuşacağım.

— İşte bu çok mantıklı. Parmağımı nereye basacağım? Bu beyaz kâğıda mı? Ah, evet, şimdi her parmağımı teker teker kâğıda basmam lâzım değil mi?

Lucille Barton Mason'u büyümüş, şaşkın gözlerle süzüyordu. Arthur Calson ise kısaca Mason'a baktı. Sonra hemen arkasını döndü. Sivil memur sessizce Mason'un parmak izlerini aldı.

Tragg «Lâvaboya gidip ellerinizi yıkamayacak mısınız, Mason?» diye sordu.

Mason gülümsedi.

— Hayır, hayır teşekkürler. Şâhidinizin her an içeri girmesi mümkün. Della, çekmecede kâğıt mendiller olmalı. Bana birkaç tâne verebilir misin? Onlarla mürekkep izlerini temizleyebilirim. Zâten lâvaboyu mürekkeplememnin de hiçbir mânâsı yok.

Sivil polis parmak izlerini Tragg'a uzattı. Tragg hemeri cebinden fotokopiyi çıkarıp, iki parmak izini karşılaştırdı. Birden şaşkınlıkla hafif bir ıslık çaldı. Sonra tekrar lûpunu çıkarıp izleri bir daha dikkatle baktı. Sonra soğuk bir edâyla «Cinâyet âletindeki parmak izi sizin, Mason» dedi.

— Olabilir.

— Söyliyecek hiç bir şeyiniz yok mu, Mason?

— Havır!

— Size Hartwell L. Pitkin'in bu tabancayla öldürülmüş olduğunu kati olarak bildiğimizi haber veriyim, Mason. Şu anda tabancadaki parmak izinin de si-

zinki olduğundan eminim. Bu durumda, cinâyetten mes'ul tutulabilirsiniz. Hâlâ söyleyecek bir şeyiniz yok mu?

— Müvekkilimi düşünerek susmaya mecburum.

— Ama mecburiyetiniz zannedersen bir cinâyet âletinde bulunan parmak izlerinizin nereden geldiğini izâh edemiyecek kadar ileri gidemez.

— Bu hususta, çeşitli düşünceler olabilir. Benim fikrim tamâmen başka. Ha, Della komiser Tragg'ın aldığı ikinci mektuptan hâlâ haberi yok. Misis Barton da mektuptan haberi olmadığı için bundan bahsetmemiştir. Gerçi birinci mektubu yazan oydu, ama ikincisini onun haberi olmadan başka birinin yazmış olması lâzım.

Tragg «Hangi mektuptan bahsediyorsunuz?» diye sordu.

— Della lûtfen Misis Barton'un çekmecesinin anahtarıyla ikinci mektubu komiser Tragg'e verir misin?

Della evrak dolabına giderek mektubu aldı ve komisere uzattı.

Tragg mektubu okuduktan sonra «Bir de anahtar vardı, demiştiniz» dedi.

— Evet, tabii.

— O nerede?

— İki anahtar da burada önümde Tragg isterseniz onlara bir bakıverin.

Bundan sonra Mason komisere anahtarları uzattı.

Tragg onlara kırıışmış bir alınla baktı.

Mason «Anlıyorsunuz değil mi?» dedi. «Bu mektup üzerine Misis Barton'un bana bir oyun oynadığını düşünmemin normal olduğunu. Bu yüzden Misis Barton dün burada Mister Arthur Colson'la otururken doğruca evine gidip. çekmeceye baktım. Anahtar doğru anahtardı. Çekmeceye tabanca ve not defterinden başka bir şey yoktu. Eğer bu ikinci mektubu kimin yazdığını bulursanız, Pitkin'in katilini bulmakta da ileriye doğru bir adım atmış olacaksınız, Tragg. Tabii bu cinâ-

yetin Lucille'le alâkalı olduğunu düşünmekte haklıysanız...

— Yâni gizlice eve girip orada etrâfı mı karıştırdınız?

Mason sert bir tavırla «Biraz yavaş olun, Tragg» dedi. «Bu tip hatâlara düşmemelisiniz. Eve girmekle asla uygunsuz bir harekette bulunmuş değilim. Lucille Barton'un kendisi bana ilk mektupla berâber evinin anahtarını yollanmıştı. Bu vaziyette istediğim anda o eve girmeye hak kazanmış olurum. Zannedersem anahtarı yollamaktaki gayesi benimle görüşme fırsatı yaratmaktı. Ama ikinci mektup... İşte o tam bir tuzaktı, Tragg. Onunla.....»

Tragg «O zaman içeri girdiğinizde çekmecenizi açtınız ve tabancayı buldunuz» diye söze karıştı. «Tabancanın aynı tabanca olduğundan emin misiniz?»

— Size çekmecedeki bir tabanca olduğundan fazlasını söyleyemem, Tragg. Yâni Misis Barton burada büromda, olduğu sırada tabanca yazı masasında olduğuna göre yanında olamazdı. Ve tabancanın üzerinde onun parmak izlerini bulamadığınız müddetçe tabancanın Misis Barton'a âit olduğunu ispatlamanız imkânsız. Size daha fazla şey anlatmanı hakikaten mümkün değil, Tragg. Hattâ söylediklerimde biraz ileri bile gittim.

Tragg bunun üzerine sivil memura dönerek «Colson ve Barton'u dışarı çıkarın» dedi. «Mason konuşmalarıyla bana yardım ediyormuş gibi görünüp müvekkiline nasıl konuşması gerektiğini öğretiyor.»

Sivil memur hemen ayağa fırlayıp, «Haydi, dışarı!» diye emretti.

— Bu şartlar altında size sorulan şeylere cevap vermemenizi tavsiye ederim, Misis Barton. Hele benimle yâni avukatınızla görüşmeden asla... Kanun istediğiniz anda bilhassa polis sizi sorguya çekerken benimle görüşebileceğinizi söyler..

«Avukatı mı? Bu ne demek Mason?» diye Tragg bağırdı. «Misis Barton'u bu cinâyet dâvâsında müdafaa mı edeceksiniz?»

— Misis Barton cinâyet zanlısı olarak mı nezaret altında?

— Hayır ama bu pekalâ da mümkün...

— O zaman... Size daha önce de söylediğim gibi kendisini evinde ziyâret ettiğim sırada Misis Barton beni avukatı olarak tuttu.

— Hangi hususta?

— Bu mevzuda size bilgi vermem imkânsız.

Tragg Lucille Barton'a dönüp, «Bana Mister Mason'u avukatınız olarak tuttuğunuzdan bahsetmişsiniz.» dedi.

— Bunu sormamıştınız ki!

— Pekiyi! Onu hangi hususta vazifelendirdiniz?

Mason ikaz eden bir sesle «Delilik etmeyin, Lucille» diye bağırdı. «Cevap vermeyin. Bir tek kelime bile söylemeye mecbur değilsiniz.»

Lucille rahatlanmış bir halde Tragg'a dönüp «Avukatımın bana ne söylediğini duydunuz.» dedi.

Tragg bunun üzerine sivil memuruna tekrar «Bu ikisini dışarı çıkarın» diye emretti.

Sivil polisin göz altında bulundurduğu çift dışarı çıkarken Tragg öfkeyle pürosunu tekrar ağzına soktu. Sonra ayakkabısının topuğunda kibritini çıkararak pürosunu yaktı ve Mason'a dönüp «Sizi boşuna rahatsız etmek istenmiyorum, Mason» dedi.

— Teşekkür ederim.

— Ama korkarım sizin davranışlarınız karşısında elimden başka bir şey gelmeyecek.

— Bundan eminim.

— Yarın gazetelerin neler yazacağını düşünüyor musunuz? Cinâyet âletinde meşhur bir avukatın parınak izleri bulundu!

— Bu haberi gazetelere vermeyi doğru mu buluyorsunuz?

— Hayır, ama mecbur kalacağım.

— Hmm. Gazeteler bayram edecekler. Yine büyük puntolarla yazacakları bir şey yakalamış olacaklar.

— İkinci haberin daha büyük heyecan yaratacağını sanıyorum. Avukat ifade vermeyi reddediyor!

— Gazeteciler yine bir skandal yaratmak gayretine kapılacaklar...

Tragg «Dinleyin, Mason» dedi. «Niçin hakikati anlatmaya itiraz ediyorsunuz?»

— Bunu yapınay ben de istemiyorum. Ama inanın mecburum.

— Misis Barton buraya geldiğinde, sizin avukatı olduğunuzu bilmiyordu, Mason.

Mason oldukça yapınacık ve şaşkın bir sesle «Doğru mu söylüyorsunuz?» diye bağırdı.

— Şimdi bana bir bardak şarap verirseniz sizi gerek gazetelere gerekse polise karşı korurum, Mason!

Mason «Peki savcı ne olacak?» diye sordu.

— Savcıya karşı da sizi korumaya çalışacağım.

Tragg'in sesi pek kendinden emin çıkmamıştı. Mason gülümsedi.

— Sizde gayet iyi biliyorsunuz ki Tragg savcı benimle uğraşabilecek bir şeyler bulursa sevincinden bayılır. O taktirde onun için Lucille Barton'un hiç ehemmiyeti kalmaz.

— Sizi suçlandırabilecek kadar delilin çoktan eline varmış olduğunu bilmiyor musunuz? Hek mahkemede aleyhinizde hareket etmesine bunlar bol bol yetecektir.

— İstedigini yapabilir. Ona şimdiden bu dâvâyı muhakkak kazanacağımı söyleyebilirsiniz.

— Tabancadaki izin sizinki olduğunu öğrendikten sonra, onun mahkemeyi kazanacağında, şüpheyi düşmemem irnkânsız, Mason. Pitkin neticede parmak izlerinizin bulunduğu tabancayla öldürüldü. Bunu birlikşi raporuna dayanarak söylüyorum.

— Sâhi mi?

Tragg ayağa kalktı.

— İyi öyleyse size son bir şans verdim, Mister Mason.

Mason «Bunu hakikaten yaptınız» dedi. «Sizi geçirmek için ayağa kalkmadığım için özür dilerim. Goshen'in içeri dalıp yalan da olsa beni tanıdığını söylemesi heran için mümkün.»

— Deli olmayın, Mason! Burada ondört gün oturur vaziyette kalmanız iinkânısp. Nasılsa bir gün ayağa kalkacaksınız ve biz de sizi şâhidimize göstereceğiz. O zaman durumunuz daha da kötü olacak. Bunu niçin anlamak istemediğinizi bir türlü kavrayamıyorum.

Bu sözlerin ardından büyük adınlarla dışarı bekleme odasına gitti. Mason ve Della şaşkın şaşkın birbirlerini süzüyorlardı.

— Aman Allahın Della! Demek ki tabanca sâhiden cinâyet âleti.

Della hafifçe başını eğdi.

— Halbuki otopsi yapıldığında Pitkin'in başka bir tabancayla vurulmuş olduğunun meydana çıkacağından emindim. Ha, Della, o pardesüyü nereden bulmuştun Allah Aşkına...

Della kısık bir sesle «Paul Drake'in» dedi. «Gertie Tragg ve polis memurun konuşmasını bekleme odasında duymuş. Bana söyleyince hemen Drake'in bürosuna koşup onun pardesüsünü alıp, sizinkini orada bıraktım.

— Maasını bugünden itibaren yüz dolar arttırdım, Della. Haydi hemen yanıma yazı masasının başına geç! Kalkamadığını için özür dilerim ama Tragg'in şu şâhitle heran içeri girmesi hâlâ mümkün.

ON

Mason gazeteyi yazı masasının üstüne yayıp, başlıkları okudu:

Cinâyet âletinde meşhur avukatın parmak izleri bulundu. Avukat vak'ının tek şâhidi tarafından tanınmamak için ayağa kalkmayı reddediyor. Öldürülenin ayrılmış olduğu dilber cinâyet zanlısı olarak tevkif edildi. Avukatta zanlının evinin anahtarı var.

Mason Della'ya bakıp «Oldukça şişirmişler değil mi?» diye sordu.

— Şisirmek bile bunun için fazlasıyla zarif bir söz! En çok komiser Tragg'a iki mektuptan bahsetme-

nize şaştım, şef. Ha birde ona anahtarları niçin verdiniz? Niçin bunu yaptınız Allah aşkına?

— Lucille Barton'a nasıl konuşması icâp ettiğini anlatabilmem için ufak bir çâreydi.

— Sizi anlıyorum.

— Diyelim ki mektupları yazan başka biriydi.

— Eee, sonra...

— Eninde sonunda Paul Drake'in bir mektupla anahtar aldığı ve bana verdiği meydana çıkacaktı. Diyelim ki mektupları başka biri yolladı, böylelikle meskene tecâvüzden suçlu olacaktım. Ama mektupları göstermekle Lucille'in isteği ile eve girdiğimi ispatlamış oldum. Yalan bile olsa...

Della Street başını salladı .

— Şimdi anlıyorum.

— Sonra ikinci mektubu yazanın başka biri olduğunu söylemekle Tragg'ın tereddüde düşmesini temin ettin. Şimdi başka biri çekmecenin anahtarını yollamış olduğuna ve tabanca da çekmecedeki durduğuna göre suç Lucille'in üstünden kısmen kalkmış oluyor. Böylelikle meseleye yepyeni bir şekil verdim, Della!

— Kızın nasihatini anladığını sanıyor musunuz?

Mason, «Kim bilir?» dedi. «Direk olarak ona ifâdesini nasıl vereceğini söylemedim ki... Gayem Colson'la Tragg'ı aldatmaktı. Şimdi merâk içindeyim. Acaba ~~Colson~~...

Birden konuşmasını kesti. Zirâ Drake aralarında anlaşıkları şekilde kapıyı çalıyordu.

— Paul! Hemen içeri girmesini söyle, Della.

Paul koltuğunun altında akşam gazetesini tutuyordu. Hemen konuşmaya başladı.

— Gazetenin neler yazdığını gördün mü? Ah evet önünde duruyor.

— Otur Paul! Nasıl, iyi bir skandal değil mi?

— Haklısın hem de tam mânâsıyla!

— Hollister hakkında bilgi topladın mı? Hiç değilse ana hatlarıyla bir şeyler öğrenmişindir.

— Kırkvedi, kırksekiz yaşlarında, iriyarı, uzun

boyu, koyu renk saçlı kıvrık kirpikli biri. Bir resmini ele geçirdim.

Resme bakan Mason şaşırmaşa benziyordu.

— Buraya baksana! Resimde iriyarı bir adam daha var. Belki de bu Goshen'in gördüğü adam. Peki bankadan parayı çekip bankaya yatırılan Dudley Gates nasıl bir adam?

— Genç biri, otuz yaşlarında, orta yapılı, açık kumral. Mâvi iri gözleri var.

Mason «İyi» dedi. «Gerçi onun katil olması ihtimali yok ama yine de Hollister'i bir defa Goshen'le karşılaştırmak lâzım.»

Drake'in yüzü hafifçe aydınlanmıştı.

— Fikrin hiç de fenâ değil Perry! Acaba katilin Hollister olması mümkün mü?

Mason sustu.

Drake'in gözlerindeki ümit ışığı sönmüştü. Pişman bir tavırla, «Bu mânâsız suâlinden dolayı affedersin!» dedi.

Mason «Neyse» diye ekledi. «Dudley Gates hakkında bilgi toplayabildin mi? Seyahatten geri dönmüş mü? Bankadan parayı niçin çekmiş?»

— Dudley Gates hâlâ Hollister'le berâber yolda. Evvelce de söylediğim gibi ikisi ortak... Pazartesi gecesi yeni petrol yataklarını görmek için berâberce buradan ayrılmışlar.

— Bu petrol yatakları nerede?

— Yukarılarda bir yerde. Tam olarak nerede olduğunu tabii ki gizliyorlar.

— Bugün Perşembe. Ayın altısı. Pazartesi gecesi buradan ayrılmışlar. Öyleyse üç gündür, yoldalar. Pazartesi günü kaçta yola çıkmışlar Paul?

— Büyük bir ihtimalle altıda. Hollister'in hizmetçisi evden tam dört buçukta ayrılmış. Hollister o sırada misâfir bekliyormuş. Daha sonra Gates gelmiş ve altıda ikisi berâberce evden ayrılmışlar. Hizmetçi kadın Hollister'in Gates'le telefonda konuştuğunu ve saat altıda ayrılacağını söylediğini duymuş. Hollister her işi tam vaktinde yaparmış. Kısacası dakik bir adam-

miş. Gates buradan oraya gidinceye kadar en azından bir saat geçmiş olmalı.

«Yardımına muhtâcım, Paul,» diye Mason sözü yarıda kesti. «Kimse görmeden bu binâdan çıkınam lâzım.»

— Bu imkânsız Perry! Tragg aşağıda bir arabada Goshen'le bir polis memurunu bırakmış. Senin dışarı çıkınanı bekliyorlar. Sonra apartmanın her tarafı gazeteci ve fotoğrafçılarla dolu.

— Büron bütün gece boyunca açıktı, değil mi Paul?

Drake başını eydi.

— Ve büron bütün binâda gece nöbeti tutulan tek yer değil mi?

— Evet ama?

— Hemen senin bürona geçiyorum, Paul.

— Bu da nereden icâbetti?

— Burayı bu binâyı kalabalıklaştıracamız, Paul. Della önden çıkıp koridorda havanın temiz olup olmadığını bakacak. Sonra ben hemen senin bürona sıvışacağım. Della da burayı kapayıp evine gidecek. Tabii ki volü gazeteciler tarafından kesilecek. Onlara hafif bir tebessümle Mister Mason'un yarım saat kadar önce bürodan ayrılıp, dâvânın aydınlatılması için delil toplamaya gittiğini söyleyecek.

Drake, «Buna inanacaklarını mı sanıyorsun?» diye sordu.

Mason gülümseyerek, «Ah nerede!» dedi. «Tabii hemen yukarı gelip büroında ışık olmadığını görecekler.»

— ... ve senin hâlâ içerde olduğunu düşünecekler.

— Önceleri evet! Ama sonradan akıllarına parlak bir fikir gelecek. Burada büromun önünde bekleyip temizlikçi kadınla içeri girmek isteyecekler. Gerçi buna hakları yok ama röportajları ve verecekleri haberler için resim çekmeleri şart. (Drake düşünceliydi). Sonra da benim büromda olduğumu düşünüp oraya dacaklar. Benim bodrumdan kaçabildiğimi sanmalarını istiyorum.

— Peki ama nasıl?

«İşte bana bu hususta yardım edeceksin, Paul,» diyen Mason gülümsüyordu. «Büyük bir kamyonla bir sandık getirecek ve içinde delillerin durduğu bu sandığı benim evin garajına yollıyacaksın. Sandık fazlasıyla ağır ve ayrıca kapağında birkaç tâne hava deliği olmalı. Sonra da hemen ağamlarından birini garaja yollıyarak sandığı boşalttıracaksın. Öyle ki oraya üşüşüklerinde sandık tamâmen boş olsun.»

— Oraya gideceklerini nereden biliyorsun?

— Benim büromda olmadığımı farkeder etmez kapıcıyı çağırıp binânın arka kapısı olup olmadığını soracaklar. Ayrıca seni ve sekreterini de büromda olup olmadığını öğrenmek için sıkıca sorguya çekecekler. O zaman sen baklayı ağzından çıkaracak ve gûya sandık meselesini anlatacaksın.

— Bu kadar çocuk olma, Perry! Arka kapı bir fotoğrafçı, bir gazeteci ve sivil bir polis tarafından gözetleniyor.

— Böylesi daha da iyi. O zaman o üçü de sandığın dışarı çıkarıldığına şahit olacaklar.

— Diyelim ki şüphelenip, sandığı açtılar...

— O zaman başka bir numara düşünmemiz gerekecek. Ama eğer açmazlarsa sonradan bu yoldan kaçmış olduğumu düşünecekleri muhakkak.

— Ama bütün bunların sana hiçbir faydası olmazki Perry. Böylelikle kazdığını kuyuya kendin düşmüş oluyorsun. Gazetelerin böyle bir haber üzerine nasıl kıyamet koparacaklarını bir düşünsene! Unutma ki kaçan suçu itiraf etmiş olur! Başını derde sokma, Perry.

Mason, «İşte bunda haklısın,» dedi.

— Bana öyle geliyor ki Perry, bütün kozlar Tragg'ın elinde. Neticede büromda ebediyen kalamazsın ya...

— Tabii ki hayır! Bu yüzden psikolojik birkaç aldatmacaya baş vuracağız. Kimse çalınan atı kendi ahırında aramaz! Sen de bunu unutma Paul. Della dışarı bir bakıverir misin? Bakalım hava temiz mi?

Della Street basını eyip, dışarı koridora çıktı.

Bir dakika sonra içeri girdiğinde, «Kimse görünmüyor, şef,» diye haber verdi.

Mason gülerek, «Gel, Paul!» dedi. «İlk defâ seni beni kaçırmam için ziyâret ediyorum.»

— İyi, Perry... Mâdemki bu kadar ısrar ediyorsun o halde başın üzerinde yerin var.

Mason'un ayakları Drake'in yazı masasının üstündeydiler. Paul Drake de üstünde üç telefon âhizesi duran yazı masasının altında oturuyordu. Arada sırada bir telefon geliyordu.

Yine telefon çalmıştı. Drake açtı. Konuşmayı bitirip âhizeyi tekrar yerine koyduktan sonra, «Perry, zannedersen başardık,» dedi.

— Ne oldu?

— Sandık numarası henen gazetecilerin dikkatini çekti. Doğruca senin garaja gidip boş sandığı bulmuşlar. Şimdi Tragg sinirden kendi kendini yiyor.

— Goshen ne oldu?

— Son aldığım haberlere göre onbeş dakika öncesine kadar aşağıda evin önündeymiş.

Telefonlardan biri çaldı.

Drake âhizeyi alıp, «Evet... Çok iyi... Size en iyisi ne vapımanız gerektiğini söyleyeceğim. Ernin olmamız lâzım. Bunun bir tuzak olması mümkün. Sizde Goshen'in adresi var değil mi? Hızla oraya gidip evi göz altında bulundurun. Goshen'in evine gidip gitmediğini öğrenmemiz lâzım... İyi sonra hemen beni arayın,» dedi.

Drake telefonu kapattı.

— Goshen artık aşağıda değilmiş.

— Başardık Paul!

Tekrar telefon çaldı.

— Alo, ben Paul Drake... Evet... Allah kahretsin! Emin misiniz? Bu mesele çok mühim. Orada kalın ve bir dakika bekleyin. Aramızdaki bağlantıyı kaybetmemeliyiz. Orada durun.

Drake eliyle âhizeyi kapatıp Mason'a döndü ve «Hollister'in arabasını harap olmuş bir halde bir varın dibinde bulmuşlar,» dedi.

— Peki Hollister ne olmuş?

— Hiçbir iz bırakmadan kaybolmuş. Araba tamâmen boşmuş.

— Arabayı nerede bulmuşlar?

— Santa del Barra'nın yirmi kilometre kadar kuzeyinde, Pass kanyonunda. Görünüşe göre araba oraya bilhassa yuvarlanmış.

— Niçin?

— Adamım polisten biriyle konuşmuş. Araba tahminen bir saat kadar önce bulunmuş, araba bulunduğu hâlâ birinci vitesteymiş ve kontak açıkmiş.

— Peki nasıl olmuş da yarın dibinde arabayı görmüşler?

— Oradan geçen bir polis memuru birden silik izler farketmiş. Tabii bu büyük bir şans zira izler fazlasıyla silikmiş. Yolun oldukça geniş bir yerinde otuz metrelik bir kayalık duvardan yuvarlanmış. Yara kadar inen yerler tamâmen kayalıkmiş.

— Adamın seni nereden arıyor?

— Santa del Barra'dan.

— Ona polisin iznile otomobilde araştırma yapmasını söyle. İçinde olanlar hakkında geniş bilgi toplansın.

Drake adamına bütün izahatı verdikten sonra «Bir dakika bekle,» dedi. Sonra tekrar eliyle âhizeyi kapayıp, fısıldadı: «Polis oraya bir vinç götürüyormuş. Tragg arabanın yola çıkarılmasını istemiş. Epeyce büyük bir iş olacak.»

— Adamına asla polisin izinden ayrılmamasını söyle.

Drake adama tekrar geniş izahat verdi.

— Alo, duyuyor musunuz? Polisin peşinden sakın ayrılmayın. Tekrar arabayı araştırın ve birşey bulur bulmaz hemen tekrar beni arayın!

Telefonu kapar kapamaz, «Hollister Santa del Barra'dan ayrıldıktan hemen sonra kazâya uğramış.» dedi. «Onaltı kilometre kadar sonra, üstelik altı kilometreyi dağda gitmiş.»

— Bu, Rushing Creek'e giden yol değil mi, Paul?

— Tabii Perry .Tabii ki o!

— Acaba bunun bir mânâsı var mı?

— Bilmiyorum.

— Tragg şimdi doğruca Santa del Barra'ya gidip arabayla meşgul olacaktır. Bizim de birşeyler yapmamız lâzım, Paul! Bak dinle! Adamların arasında benim boyumda ve benim yapımda biri var mı? Ama güvenebildiğin biri...

Drake düşünceliydi, Mason'a baktı.

— Baş belâya girecek mi?

— Eğer söylediklerimi döşdoğru ve aynen yaparsa hayır!

— Jerry Lando olabilir. Tahminen senin yapında üstelik senin yaşlarında.

— Ona güvenebiliyor musun?

— Jerry'ye her hususta güvenilebilir. Şimdiye kadar berâberce bir sürü iş yaptım. Hakikaten fazlasıyla sadık ve güvenilir bir ajan.

— Bana bir keresinde bir dedektifin boynuna asılı bir kamera ve flaşla girilemeyecek yerlere girebileceğini anlatmıştın.

— Haklısın. Böyle fotoğraf makinalı ve flaşlı birini görecektir herkes bunun bir gazeteci olduğunu zannedip, hiçbir suale lüzum görmeyecektir.

— Güzel! Herhalde burada bir kamera ve flaşın vardır.

— Evet!

— İyi! Ondan faydalanacağız.

— Ciddi misin?

— Evet! Ayrıca bana birkaç tâne de kabiliyetli fotoğrafçı bulabilir misin?

— Evet.

— İyi. Haydi hemen şu Jerry Lando'yu buraya çağır. Arabası var mı?

— Evet.

— Öyleyse onu kullanırız. Ona berâberinde bir de ufak valiz getirmesini söyle. Ayrıca Della'nın burada bıraktığı gri bej pardesümü de bana ver. Lando'nun biraz acele etmesi gerekecek. Plânının tutması için ellerimizi çabuk tutmamız şart!

Drake telefonu kaldırıp, «Plânın ne Allahışkına?» diye sordu.

— Bunu gerçekten bilnek istiyor musun?

Drake hızla dönüp, «Hayır, bilmesem de olur,» dedi ve hırsıyla telefonu çevirdi.

Jerry Lando çok uzun boylu, geniş omuzlu, cesur görünüşlü biriydi. Koyu kalıverengi gözleri derin bir mâcerâ hevesiyle parlıyorlardı. Valizini bir köşeye koydu.

— Merhaba Mister Drake! İşte geldim! Arabamı aşağıda. Deposunu ağzına kadar doldurdum. Her türlü mâcerâyâ hâzır ve nâzırım.

Drake, «Mister Mason'u tanıyor musun?» diye sordu. «Avukat Perry Mason!»

Lando Mason'un elini sıkıp, «Sizinle tanıştığımı menının oldum,» dedi. «Hakkınızda bir sürü şey duymuş ayrıca okumuştum da.»

Mason, «Kısa zamanda okuyabilecek bir mâcerâmı daha bulacaksınız,» dedi. «Gazetelere yarın sabah çıkarmaları için esaslı bir sansasyon haberi hazırlamalıyız.»

— Ne düşünüyorsunuz?

— Küçük evlerden meydana gelmiş bir kampinge gideceğiz. Ama evler benim istediğim gibi ayarlanmış olmalı. Sonra haydi şu gri bej pardesüyü giyiverin. Üstünüzde nasıl durduğunu görelim.

Mason Lando'nun pardesüyü giymesine yardım etti.

— Sanki benimmiş gibi oturdu.

— Şimdi de fotoğrafçıları çağır Paul. Yanlarına teleobjektifli makinelerini, flâşlarını ve birkaç tâne de projektör almayı sakın unutmasınlar. Ne zaman gelirler?

— Bir saate kadar.

— Yarım saate kadar gelmiş olmalılar. Sana daha sonra telefonla daha geniş izahat veririm, Paul! Haydi gelin Lando gidiyoruz.

Drake, «Dinle bak, Perry!» dedi. «Bu kadar kısa zamanda bu adanları bir araya toplayamam.»

— Plânımı değiştirmeni imkânsız, Paul! Yarım saate kadar burada olmalıdır. Haydi Lando! Arabanız kapının önünde mi?

— Tam girişte...

— İyi. Eğer biri mânî olmaya çalışırsa bütün hızımızla uzaklaşırız. Ama hâlâ burada beklediklerini zannetmiyorum.

— Buraya geldiğimde ortalıkta hiç kimse görünmüyordu. Çoktan uzaklaşmışlardı.

Kimseyle karşılaşmadan binadan çıkıp Lando'nun arabasına bindiler.

— Nereye gidiyoruz Mister Mason?

— Kuzeye giden yolda ilerleyin. Arabayla girilen ufak bir motelle karşılaşınca durursunuz.

Birkaç kilometre sonra Mason, «Orada ağaçların arkasında uygun bir motel görüyorum,» dedi. «Boş yer olduğuna dair bir levha asmışlar. Orada kalabiliriz.»

— Kaç oda tutacağız?

— Mümkün olursa iki odalı bir kulübe. Olmazsa bir oda da işimizi görür. Ama kulübenin çok arkalarda ıssız bir yerde olması şart. Deftere Lando ve arkadaşısı diye yazdırıp, imzâlayın. İsterseniz arabanızın numarasını da verebilirsiniz. Ama sakın benden bahsetmeyin. Tainam mı?

— Evet! Anlıyorum.

Lando üstünde 'Büro' yazılı bir kulübenin önünde durup içeri girdi. Birkaç dakika sonra yuvarlak yüzlü bir kadınla dışarı çıktı. Kadının elinde koskocaman bir anahtar demeti vardı.

Lando Mason'a işâret verdi. Mason heinen direksiyona geçti. Arabayı birinci vitese takıp kadın arka kulübelerden birini açana kadar yanlarından ilerledi. Kadın Lando'yla berâber içeri girdi. Bir an sonra ışık yanmıştı. Lando kapıya çıkıp eliyle Mason'u çağırırdı.

Kadın tekrar bürosunun yoluna koyulunca Mason hemen arabadan çıkıp kulübeyi gözden geçirmeye başladı.

Lando, «Meninun musunuz?» diye sordu.

— Evet. Şimdi de Drake'i arıyalım.

— Büroda telefon var.

— Oradan konuşmamız uygun olmaz. Yakın-
larda bir benzin istasyonu var. Oranın telefon kulübe-
sinden konuşabiliriz.

Lando, «İyi» dedi. «Arabayı ben ini kullana-
yım.»

— Evet. Yolda size neler yapacağınızı anlatı-
rım.

Lando kulübenin ışığını açık bırakıp kapıyı ki-
litledi ve direksiyona geçti.

Mason, «Bakın dinleyin.» dedi. «Paul Drake'e
buranın adresini verecek ve gazetedeki çağırttığı fotoğ-
rafçıları buraya yollamasını söyleyeceksiniz.»

— Okey!

— On dakika sonra da polise telefon edip ci-
nâyet masasından komiser Holcomb'u isteyeceksiniz.
Ona Blade gazetesinden aradığınızı söyleyebilirsiniz.
Ona mesleğinde büyük başarı kazandırabilecek bir şeyi
haber vereceksiniz. Yalnız başka gazetelerin duymama-
sı için ağzını sıkı tutması gerektiğini ve buna çok dik-
kat etmesi icâbettiğini söylersiniz.

— Diyelim ki bana inanmadı.

Mason gülmüştü.

— Komiser Holcomb eline geçen her fırsattan
faydalanmaya bayılır. Feci bir fırsat düşkünüdür.

— İyi. Ona ne söyleyeceğim?

— Ona isterseniz muhabirlerinizin Perry Ma-
son'u moteldeki kulübede yakaladıklarını söyler mote-
lin adresini ve kulübe numarasını verirsiniz. Müşteri
listesine adını Lando olarak yazdırdığını Lando'nun
Drake dedektif ajansının bir adamı olduğunu anlatır-
sınız. Hemen Goshen'i buraya getirsin. Ayrıca Blade'in
yarın haberi veren tek gazete olmak istediğinden şâhi-
din söyleyeceklerinin kimseye haber verilmeyeceğini
de söylersin.

— İyi. Başka ne yapayım?

— Sonra da Blade'in haber kısmı şefini ara-
yıp ona gazeteleri için bomba gibi bir haberiniz oldu-
ğunu söyleyin. Eğer herşey plânlandığı gibi olursa on-

lardan beş hâneli bir meblâğ istediğimizi bildirirsiniz. Ona yalnızca Goshen'in beni tanınması için buraya getirildiğini anlatmanız yeter zannımca.

Lando şaşkın gözlerle Mason'u süzdü.

— Bu Holcomb sizi tanıyor değil mi?

Mason, «Tabii tanıyor,» dedi.

— Size istediğiniz meblâğı verme işinde bir oyun yapmasın.

— Holcomb başarıya ulaşmak için her yola başvuran kimselerdendir. Goshen'e beni katil olarak tanınması için baskı bile yapacaktır. Halbuki Tragg asla böyle bir şeye teşebbüs etmez.

— Holcomb'un sizi burada görünce göstereceği reaksiyonu çok merâk ediyorum.

— Buraya gelince hemen beni görmeyecek ki...

— Ne demek istiyorsunuz?

— Hiç karanlıkta bilhassa yarım düzine flâş ve projektör ışığından sonra birini tanımaya çalıştınız mı?

Lando büyük şaşkınlıkla, «Aman Allahım,» diye bağırdı. Daha sonra da benzin istasyonunda parke-
dip telefon etmeye başladı.

ONBİR

Mason, Paul Drake'in siyah pardesüsünü giyip Drake'in yolladığı fotoğrafçıların arabasını karşıladı. Daha sonra onları büyük bir dikkatle ağaçların arasına yerleştirdi. Aynen bir futbol takımını sahadaki yerlerine yerleştiren antrenör gibi...

Caddeden yaklaşan otomobil sesleri duyuluyordu. Bir araba büyük bir hızla motel sahasına girdi. Uzun anteni ve üstündeki lâmba bunun bir polis arabası olduğunu hemen belli ediyordu.

Mason, «Haydi gençler! Tam zamanı,» diye bağırdı.

Araba durduğunda Drake'in fotoğrafçıları hızla üstüne atıldılar. Flâşlar parlıyor, projektörler açılıyor, şoför ve arabadakileri aydınlatıyordu.

Komiser Holcomb, «Bu ne saçmalık,» diye bağırdı.

— Gazete için birkaç resini çekiyorduk komiser Tragg!

— Karşınızdaki Tragg değil, komiser Holcomb. Tekrar flâşlar parladı.

Mason komiserin ışıklardan tam mânâsıyla körleştiği bir anı seçip hemen çekmeye hazır bir kamera aldı. Holcomb hemen arabanın ön ışıklarını açıp diğer ışıkları kapatmaya çalıştı ve sordu.

— Mason burada mı?

«Evet muhakkak,» diye gazetecilerden biri gülüyordu. «Adını misâfir defterinde gördük. Drake'in adamlarından biri ile gelmiş...»

Tekrar flâşlar parladı.

— Allah kahretsin. Şu flâşları çalıştırmaktan artık vazgeçin.

Holcomb kamaşan gözlerini ovup sinirle bağııyordu.

Birden adamlardan biri söylendi.

— Hey bakın geliyor. Flâş ışıklarını farketmiş olacak. Etrâfını çevirdiğimizi anladı. Her halde kaçıyor.

Holcomb, «Bu, o değil mi?» diye sordu.

Açık bej renkte bir pardesü içindeki adam şapkasını gözüne doğru indirmiş halde polis arabasına doğru ilerliyordu.

Fotoğrafçılar hemerı bir yarım daire hâlini aldılar. Durmadan flâşlar parlıyordu.

Pardesülü adam tekrar geri döndü. Kendini kaderine bırakmış biri edâsında geri kulübeye doğru ilerliyordu. Fotoğrafçılar durmadan adamın etrâfında dolaşıyor, resim çekiyorlardı. Mason tam polis arabasının yanında durdu.

Komiser Holcomb sabırsızlanmıştı. Goshen'e, «O mu?» diye sordu. «Onu görmüştünüz, aynı kişiydi değil mi?»

Goshen cevap vermiyordu.

— Haklıyım değil mi? Bu, o!

Nihâyet Goshen, «Evet. Gördüğüm adam bu,» dedi.

Komiser Holcomb bir zafer edâsı içinde gülümseyip arabayı geri çevirdi. «İnşallah resimler iyi çıkar. Elinizden gelen gayreti esirgemeyin,» diyip uzaklaştı.

Hemen ardından Mason, «Haydi gençler,» diye bağırdı. «Şimdi doğru şehre gidip resimleri tâbedin. Hepinizin ayrı ayrı kendi çektiği resmin ardına adını yazması lâzım.»

Mason onlar da uzaklaşınca kadar bekleyip geri kulübeye döndü. Gülümsüyordu. Lando'yla karşılaştığında «Bravo» diye bağırdı.

— Nasıl, rolümü iyi yaptım mı?

— Hârika.

— Fotoğrafçılar da çok iyiydi. O kadar flâs ışığından sonra insan gerçekten kör olur.

Mason, «Şimdi tekrar pardesüleri değiştirelim,» dedi. «Bu siyah bana pek oturmuyor. Hem sonra her an için Blade gazetesinin adamlarının buraya gelmeleri mümkün. Bak birisi geliyor bile...»

Birkaç araba motel sahası içine girmişti bile... Biri doğruca kulübeye doğru ilerledi.

Lando hemen kapiya çıkıp dışarı baktı. Birden bir erkek sesi duyuldu:

— Blade'den geliyoruz. Mister Mason'la konuşmak istiyoruz.

Lando, «Anlıyamadım,» dedi.

Mason bu sırada, «İçeri bırakın Lando,» diye bağırdı. «Yerimi bulduklarına göre röportaja mâni olmamız imkânsız. Onları gerisin geri yollayamayız.»

Bir muhabirle bir fotoğrafçı kulübeye girdiler. Muhabir hemen, «Merhaba, Mister Mason,» dedi.

— İyi geceler baylar.

— Polisi çok iyi atlattınız, Mister Mason.

— Çok mühim bir meseleyle meşgulüm. Kiminin yerimi bilmesini istemiyordum. Ama polisten kaçmak çok zor. On dakika önce buradaydılar. Eğer resim çekmek istiyorsanız buyurun çekin. Gelen komiser Holcomb'la Goshen'di.

Gelen gazeteciler birkaç resim daha çekip, Ma-
son'a kapı aralığından poz vermesini ricâ ettiler.

— Bir de siz kulübeden ayrılırken resminizi çe-
kelim.

Adam bunun üzerine çalılıkların arasına yer-
leşti. Mason şapkasını yana yatırmış halde kulübeden
çıktı.

Fotoğrafçı «Hârikâ» diye bağırdı. «Sanki ta-
nınmaktan korkmuş da şapkanızı yüzünüze kapatmış
gibi bir poz. Nefis!»

— Bize bu hususta daha geniş bilgi vermeniz
mümkün mü, Mister Mason?

— Maalesef. Şu anda size en ufak izahat bile
veremem.

Ertesi gün koniser Tragg tekrar Mason'u gör-
meye geldi.

— Bekleme odasında içeri girin demenizi bek-
lemediğim için çok çok özür dilerim, Mister Mason.
Ama maalesef cdalara birden dalıp birden kaybolmayı
son zamanlarda iyice âdet hâline getirdini. Ne o Ma-
son siz de kendinizi binâlardan sandıkta çıkmaya mı
alıştırıyorsunuz?

— Aman Allahım? Bu haberi de nereden duy-
dunuz, Tragg?

— Blade bu konuda oldukça uzun bir sansas-
yon haberi yazmış. Ayrıca burada yazıhânenizde kala-
mıyacağınızı başından beri biliyordum.

— Nasıl isterseniz öyle düşünebilirsiniz.

— Goshen'in sizi görüp tanıdığını biliyor mu-
sunuz?

— Sâhi mi?

— Evet. Sizi hem yürürken hem de koşarken
görmüş.

Tragg sandalyesinin arkasına iyice yaslandı.

— Bu meselede büyük hatâlar yapıyorsunuz,
Mason! Aman dikkat edin de bu hatâlar meslek hayâ-
tınızın sonunu teşkil etmesinler.

— Böyle bir maksadım yok.

— İyi. Öyleyse şimdi bana herşeyi, ama doğru olarak anlatın.

— Size bu mevzuda bütün bildiklerimi daha önce de söylemiştim. Bana yardım etmek istediğinizi biliyorum ama savcılık makamındakiler kuyumu kazmaya uğraşıyorlar. Benim başımı belâya sokmak için ellerinden geleni esirgemiyeceklerdir.

— Olabilir. Hele şimdi... Ellerinde aleyhinizde bir sürü koz var.

— Ama bunları ispat etmeleri gerekir.

— Belki de sizi sürpriz delillerle şaşırtmak istiyorlar.

— Belki de ben onları! Ha komiser Holcomb dün gece bulunduğum yeri nereden haber almış?

— İşte bunu ben de bilmiyorm. Doğrusunu isterseniz bunu öğrenmek istediğimde Holcomb yerinizi büyük bir mahâret ve polisye kurnazlıkla bulduğunu söyledi. Ama ben inanmadım. Bence Holcomb büyük ihtimalle yerinizi haber veren bir ihbar aldı.

— Blade heyecan yaratacak, büyük bir haber yayınladı. Tabii ki Holcomb'un...

— Tam aksine. Holcomb bu haber yüzünden ates püskürtüyor.

— Nicin?

— Bir tek resmini bile basmamışlar. Yalnız oradan ayrıldıktan sonra sizinle kulübede yaptıkları röportajın resimleri basılı. Sonra bir de kulübenin kapısı önündeki resimleriniz var.

Mason, «Bu mevzuun onu niçin kızdırdığını anlıyamıyorum,» dedi. «Şahsen beni gazetelerde resminin basılıp basılmaması hiç alâkadar etmez.»

Tragg gülümsedi.

— Ama Holcomb resminin gazetelerde çıkmasından çok hoşlanır.

— Sâhi mi?

— Bunu siz de benim kadar bilirsiniz. Daha sabah büroya gider gitmez masamın üzerinde bir Blade buldum. Benim başaramadığım bir işi kendisinin başardığını söylemek istiyordu.

— Hımm. Bu da onun çalışma stili.

Tragg, Perry Mason'a uzun uzun düşünceli bir tarzda baktı.

— Bana Holcomb'un başarısında çürük bir taraf var gibi geliyor.

— Bu tip şeyler Holcomb'ta her zaman olur, Tragg.

— Çürük taraf derken söylemek istediğim başarılarıyla öğünmesi değil. Benim çıkartımı çeken fotoğraflarla ilgili...

— Neymiş o?

— Holcomb orada bir düzineye yakın fotoğrafçının bulunduğu söylüyor.

Mason bir sigara yaktı.

— Holcomb fazlasıyla tecrübeli bir komiser. Söyledikleri doğru olmalı.

— Ama bir tek muhabir bile yokmuş. Yalnız fotoğrafçılar. Hem de bir düzine. Böyle bir durumda birçok gazetelerin bu haberi vermesi lâzım. Ama haberi basan yalnız Blade oldu. İşte bu, çok enteresan! (Tragg bir süre düşünceli düşünceli Mason'un yüzüne baktı, sonra devam etti.) Lucille Barton'u cinâyet zanlısı olarak tevkif ettiler. Hemen muhakemesine başlanacak.

— Demek vaziyet böyle?

— Şimdilik başkalarıyla alâkadar olmuyorlar. Niyetleri onları muhakeme sırasında suçlamak. Tabii fikirlerince o zamana kadar meselelerin oldukça aydınlanmış olacağı muhakkak... En büyük zanlının siz olduğunuzu biliyorsunuz değil mi?

— Beni bu sabah tevkif edeceklerini zannedecek kadar... Doğrusunu isterseniz sizin gelmenizi de buna bağlamıştım. Ve tam da bâzı şeyleri çözmek üzereydim.

— Meseleyi zorlaştıran birkaç husus daha ortaya çıktı.

— Onlar da neymiş?

— Meselâ Hollister'in arabasının bulunması...

— Peki Hollister bulunmadı mı?

— Şimdiye kadar hayır. Zâten arabasını da

tesâdiif eseri bulduk. Aylarca bulamamamız da pekalâ mümkündür.

— Peki Dudley Gates ne oldu?

— Kendisini aradığımız haberini alır almaz bize telefon etti. Honolulu'daymış. Meslekî sebeplerden dolayı hemen craya gitmesi icâbetmiş. Gerçi anlattıkları tamâmen matikî ama böylelikle Hollister etrâfındaki sır daha da büyüyor. Gates Hollister'le berâber Pazartesi öğleden sonra, seyahâte çıkacakmış ama sonra birden fikrini değiştirmiş. Söylediğine göre altıda Santa del Barra'dan ayrılacaklarmış. Fakat akşamüstü aldığı bir haber üzerine hemen San Fransisko'ya oradan da Honolulu'ya gitmesi lâzım gelmiş. Hollister'e San Fransisko'dan telefon edip anlaşılmış. Gates'in oteldeki hesaplarından bunun doğru olduğunu öğrendik. Gates Hollister'in kuzeye gitmekte kararlı olduğunu söylediğini anlattı.

Mason, «İşte bu çok enteresan,» dedi.

— Meseleye de yepyeni bir hava kazandırıyor. Savcının bu meseleden ne neticeler çıkarabileceğini düşünebiliyor musunuz?

— Peki Hollister'in o gün öğleden sonra ne yaptığına dâir başka bir şey öğrenemediniz mi?

— Hizmetçisi evden ayrıldığında Hollister de seyahat hazırlığı içindeymiş. Arabası tam evin önünde duruyormuş. Hizmetçi kadına en geç altıda yola çıkacağını söylemiş. Şimdiye kadar bütün uğraşmamıza rağmen nerede olduğunu bulmamız mümkün olmadı.

— Hizmetçi kadın insanda nasıl bir intiba bırakıyor?

— Oldukça akıllı ve temkinli kırk yaşlarında bir kadın. Hollister'le Lucille arasında derin bir arkadaşlık olduğunu söylüyor.

Mason başını eydi.

— Araba yara yuvarlandığında ne taraftan geliyormuş? Yukarı, dağa mı çıkıyormuş yoksa iniyor muymuş?

— Bunu izlere bakıp da söylemek oldukça güç. Ama büyük ihtimalle arabanın Santa del Barra'dan gelmiş olması lâzım. Birisi yokuşta arabayı birinci vitese

takmış ve son dakikacla el frenini çekip atlamayı başarmış.

— O zaman oralardaki bütün izlere iyice bakmanız lâzım!

— Niçin?

— Tabii. Eğer birisi bir arabayı yok etmek istemişse bunun için önce uygun bir yer bulmaya çalışır. Hem arabayla berâber ortadan kaybedilmesi icâbeden başka bir şey de olmalı. Polisi yanlış yola sürüklemek için bu ikinci şey kaza yerinin yakınlarında başka bir yerde yok edilmiştir.

— Öyleyse araba Santa del Barra'dan çıkarken bir yerlerde birinci vitesle takılmış olmalı.

— Evet. Soför arabadan en kolaylıkla kurtulabileceği yeri aramıştır.

Tragg düşünüyordu.

«Ama yok etmek istediği ikinci şey de araba onda olduğu sırada kaybedilmiş olmalı,» diye Mason devâm etti.

Tragg birden ayağa kalktı.

— Artık gitmem lâzım. Mason!

— Tekrar beklerim Tragg?

Tragg sevgiyle Mason'un elini sıktı.

— Tesekkürler ilk fırsatta uğrarım.

Tragg ayrıldıktan sonra Mason Della Street'e hafifce göz kırptı.

Pazar günü Paul Drake öğlene doğru Perry Mason'u evinden telefonla aradı.

«Yeni haberlerim var, Perry,» diyordu.

Mason rahat bir şekilde şezlonguna uzanmış istirahat ediyordu.

— Haydi anlat, Paul.

— Hollister'in cesedi bulundu.

— Nerede?

— Arabasının bulunduğu yerin iki kilometre kadar yukarısında bir yerde...

— Bak şuraya. Bu, çok enteresan.

— O da kafasından vurularak öldürülmüş, ama 45 kalibrelik otomatik bir tabancayla.

— Cinâyet orada mı işlenmiş?
— Zannedersem evet.
— Ceset nerede bulundu?
— Yarın aşağısına atılmış ve yarın tam dibine gömülmüş. Sonra da birisi yardan yukarı tırmanmış.

— Bana bak Paul. Sana çok mühim bir şey soracağım. Cesette dikkat çeken bir şey var mıydı? Yerinde demek istiyorum.

— Evet. Tostoparlak yapılmış şekilde bir brandaya sarılmıştı. Dizleri göğsüne kadar kaldırılmış başı da dizleri arasına sokulmuştu.

— Herhangi bir zaman tâyini yapılabildi mi?

— Hollister'in kolundaki saat beşi yirminibeş gece arabanınki ise altıyı yirmi gece durmuştu. Polisin fikrine göre Hollister yolun kenarında vurulup branda bezine sarıldıktan sonra aşağı atıldı. Arkadan da adam aşağı inerek onu gömdü. Ve sonra da son izleri yok etmek üzere iki kilometre aşağıda arabayı yardan yuvarladı. Polis, katilin bir soyguncu olduğunu zannediyor. Zîrâ Hollister'in büyük ihtimalle dolu olması gereken portföyü yanında bulunamadı. Ayrıca ceplerinde de bir sent bile bulunamamış. Tabii polis daha hiçbir şeyden emin değil. Lucille Barton'la olan dostluğu da şüphe uyandırıyordu.

— Yâni polis iyice şaşırmış halde...

— Evet, meseleyi mantıklarıyla çözmeye uğraşıyorlar. Lucille Barton hakkındaki muhakeme de hemen başlıyor. Cinâyeti işlediğine dâir ellerinde deliller olmalı.

— Bu hiç mühim değil. Cesetten başka bir şey bulamamışlar mı?

— Hayır. Bu yetmiyor mu?

— Hayır.

— Ne demek istiyorsun?

— Hollister seyahate çıkınışı olduğuna göre yanında...

— Valizleri olmasa lâzım değil mi?

— Evet.

Drake bir an sustu neden sonra «Evet evet

Perry. Bu çok mühim bir nokta. Ama polisin Hollister'in valizlerini bulduğunu zannetmiyorum.

— Neyse Paul! Bu kadarı da bana yeter. Aradığın için teşekkürler. İçimde Luçille Barton'un mahkemesi başlamadan evvel birisinin daha tevkif edileceğine dâir bir his var. Neyse mahkemede hepsi belli olacak, Paul!

Drake oldukça kısık bir sesle «İnşallah böyle olur.» dedi ve âhizeyi tekrar yerine koydu.

ONİKİ

Mason, mahkeme salonunun ağzına kadar dolu olan dinleyici sıralarına bir göz attıktan sonra Paul Drake ve Della Street'le son konuşmasını yapmak üzere onlara doğru ilerledi. Fısıltı ile konuşuyorlardı.

— Mahkemeyi savcı Hamilton Burger üzerine almış. Bu benim çok aleyhime. Beni yenmeyi aklına koymuş olmalı.

Hâkimler odasının kapısı açıldı ve hâkim Osborn mahkeme salonuna girerek, tam ortadaki yerini aldı.

— Burada adâletin temsilcisi olarak Lucille Barton aleyhine açılan dâvânın ilk duruşmasını açıyorum. Bugünkü duruşmanın mevzuu delillerin açıklanmasıdır. Artık başlayabiliriz, beyler! İlk sözü savcı Hamilton Burger'e bırakıyorum.

Hamilton Burger iri yapılı, ciddi ve sert görünüşlü, irâdeli bir kimseydi. Avına atılmayı bekleyen bir ayıyı andırıyordu. Oldukça tesirli bir ses tonu vardı. Sesi şâhitler üzerinde dâima istediği tesiri yapar, onları kendinin istediği gibi konuşmaya zorlardı.

«Sayın baylar ve bayanlar» dedi. «Burada Lucille Barton hakkında açılmış olan taammüden katil dâvâsını görüşmek üzere toplanmış bulunuyoruz. Misis Lucille Barton ilk kocası Hartwell L. Pitkin'i bilinmeyen bâzı sebeplerden dolayı öldürmüştür. Burada vazifemiz adâlet nâmına hakikatin ortaya çıkmasına çalışmak, de-

lilleri görmek ve şâhitleri dinlemektir. Gayemiz Misis Lucille Barton'un katil olup olmadığını meydana çıkararak hakikate varmaktır. Delillerin açıklanması meselesinin karanlık noktalarını aydınlatacaktır. Ayrıca bu dâvâda bir kişi için daha tevkif kararı alınmasını yararlı buluyorum.»

Hamilton Burger Mason'a mânâlı bir tarzda baktı. Bu bakışta birçok hakikatler gizliydi.

Mason «Müdafaa makamının mahkemenin başlaması hususunda bir itirazı yok» dedi. «Yalnız tek arzumuz sayın savcının şâhitlerini sorguya çekebilmemiz ve olanların aydınlatılması için delillerin açıkça ortaya konması.»

Burger kurnaz bir tavırla «Müdafaa makamının hâdisenin açıklanması demesi çok çok komik» dedi. «Zirâ sayın müdafaa avukatı çok önceden tâ Hartwell L. Pitkin'in öldüğü gün bu işe karışmıştır.»

— Mahkemeye her hangi bir şekilde tesir etmeye hakkınız yok. Lütfen kat'î delillerinizi açıklayın. Mahkemeyi tahminlerin üzerinde devam ettiremeyiz.

— Bu asla mevzuubahis değil! (Burger'in sesinden hıristan patlamak üzere olduğu belliydi). İlk olarak bize şâhidin sizi tanımasına niçin mânî olmak istediğinizi, niçin ayağa kalkmamakta ısrar ettiğinizi açıklamanızı istiyorum. Sonra da en basit suçlunun yapacağı bir yola müracaat ederek, bir sandık içinde kaçmayı denediniz. Ve bunda muvaffak oldunuz.»

Mason neş'eli bir tavırla «Ama bu doğru değil» dedi.

Hâkim Osborn söze karıştı:

— Sizlere mahkeme salonunda olduğumuzu hatırlatacaktım, beyler. Söylentiler üzerine kuracağınız şahsî münakaşalarınız için yer ve zaman pek uzun değil. Siz de sayın savcı, eğer söylediklerinizi ispatlayacak delilleriniz varsa lütfen açıklayın.

— Yok ki meydana sersin!

Burger'in yüzü sinirden kıpkırmızı olmuştü.

— İşte bunda yanıldınız, sayın müdafaa avukatı!.

— Öyleyse delillerinizi açıklayın.

— Eğer bu duruşmada delilleri crtaya koyarsam hemen ayağa kalkacak ve bunların dâvâyla ilgisi olmadığını söyleyeceksiniz. Zâten size böyle konuşma fırsatı veren bu. Ellerimizin bağlı olduğunu biliyorsunuz.

— Eğer söylediklerinizi doğrulayacak şâhitleriniz varsa, hiç bir itirâzın mevzubahis olmadığını bildiririm.

Hâkim Osborn «Lûtfen mevzua dönün ve şâhitlerinizi açıklayın» dedi. «Mahkeme heyetinin böyle lûzumsuz münakaşalarla kaybedecek vakti yok.»

Hanilton Burger «Haklısınız!» dedi. «Müdafaâ makamı şâhitlerime itiraz etmeyeceğini söyledi. Bu yüzden size Mister Argyle'in şoförü Hartwell L. Pitkin'in ayın beşinde 5-65088 numaralı Smith Wesson tabancayla öldürüldüğünü söyleyecek olan ilk şâhidimi tanıtıyorum. Komiser Tragg'ın şâhit iskemlesine gelmesini ricâ edebilir miyim?»

Tragg şâhit iskemlesine geçip yemin ettikten sonra ayın beşinde South Gondula Avenue 719 dan çağırılarak evin arka cephesindeki garaıda Hartwell L. Pitkin'in cesedini bulduğunu söyledi. Sonra da cesedin bulunduğu sıradaki durumunu ve yapılan araştırmaları anlattı.

Burger «Demek oluyor ki cesedin sağ elinin yanında bir tabanca vardı.» dedi.

— Evet. Bu otuzsekiz kalibrelik 5-65088 numaralı Smith Wesson marka bir tabancaydı. Gerçi tabanca numarası bir eğeyle yok edilmeye çalışılmış ama şans eseri okunaklı bir yerindeki numara unutulmuştu. Tabancada beş kurşun ve bir boş kovan vardı.

Burger bir tabanca çıkararak «Buduğunuz tabanca bu muydu?» diye sordu.

— Evet bu, bay savcı!

— Bu silâhın iddia makamının delili olarak kabul edilmesini teklif ediyorum.

— Teklifiniz kabul edilmiştir.

— Peki! Tabancanın cesedin yanında bulunduğunu söylemiştiniz, değil mi komiser Tragg?

— Evet efendim. Parafin testi maktulün tabancayla ateş etmiş olmayacağını ortaya koydu. Zâten ce-

sedin başındaki yaradan akan fazla miktardaki kan da ancak uzaktan ateş edilmiş olabileceğini ortaya koyuyordu. Tabancayı cesedin tam yanında, bir kan birikintisinin ortasında bulduk. Üst kısmında bir tek kan izi bile yoktu. Halbuki cesedin iki eli de kanlıydı. Ayrıca tabancanın üst kısmında bir tek parmak izi bile yoktu.

Burger «Peki iç kısmında?» diye sordu.

— İç kısımda yaptığımız araştırmadan anladığımıza göre bir sağ işâret parmağının izi vardı.

— Peki bu parmak izi kimindi?

— Mister Perry Mason'un!

— Tabancanın üzerinden aldığınız iz maketi ve karşılaştırma fotokopileri yanınızda mı?

— Evet!

Burger hâkimlere dönerek «Bunun bir delili açıklamak için doğru yol olmadığını biliyorum» dedi. «Muhakkak ki önce tabancadan alınan parmak izini sonra Mister Mason'un parmak izlerinin fotokopisini çıkarıp karşılaştırmaya bırakmanı daha doğru olurdu. Ama vaziyetin şüphe götürür bir tarafı olmaması, Mister Mason'un da...»

Mason, Burger'in sözünü «İtiraz edecek bir sevim yok.» diye yarıda kesti. «Soruşturmanıza istediğiniz gibi devâm edebilirsiniz ve delillerinizi kullanabilirsiniz, sayın savcı.»

— Teşekkürler. Size parmak izlerinin fotokopilerini verir vermez onları iddia makamının delilleri olarak kaydedeceğiz. İddia makamının birinci delili :

A) Tabancadaki parmak izleri,

B) Mister Perry Mason'un parmak izleri.

Ayrıca sizden Mister Perry Mason'un parmak izlerini ne zaman ve ne şartlar altında aldığınızı açıklamamanızı ricâ edecektim, komisier Tragg!

—Bu, ayın altısı perşembe günü oldu. Goshen'le berâber Mister Mason'un yazıhânesine gitmiştim.

Ve Tragg Mason'un bürosuna yaptığı ziyâreti en ufak teferruatına kadar anlattı ve Mason'un şahidin tanıma ihtimali karşısında ayağa kalkmayı reddettiğini ekledi.

Burger «Ayağa kalkmaya itiraz ettiğini söylü-

yorsunuz değil mi?» diye bağırdı. «Mahkemece adâletin temsilcisi olarak tanınan avukat Perry Mason'un şahide zorluk çıkararak hakikatin meydana çıkmasına mâni olduğunu söylüyorsunuz.»

Hâkim Osborn «Şâhide tesir etmeye çalışıyorsunuz, Mister Burger» dedi. «Mahkemenin maksadı, olanları her ne kadar müdafaa makamı itiraz etniyeceğini bildirmiş de olsa, kanunlara uygun bir şekilde açıklamaktır.»

Ve Mason'a dostça bir bakışla baktı.

Mason bunun üzerine ayağa kalkarak «Muhterem reis beyefendi» dedi. «Sayın savcının bütün gayesi lâf oyunları ile meslek hayâtıma ve şerefime dil uzatmaktır. Tabii ki şu anda mahkeme salonunda gazetecilerin bulunduğunu biliyor... Bu vaziyette kendisinden daha dikkatli davranmasını ricâ edeceğim. Eğer şu anda itiraz edersem olanları örtbas etmek istediğimi söyleyecektir. Bu yüzden kendisini kızıllarını istediği gibi oynamaya ve elinde elle tutulur bir delili varsa hemen açıklamaya davet ediyorum.» dedi.

Hâkim Osborn gülümsedi.

— Davranışlarınızın sebeplerini anlıyorum Mister Mason. Ama yine de mahkemenin şahsî kinlerin paylaşılmasına âlet edilmesine müsaade edemem.

Hamilton Burger «Böyle bir şey mevzubahis değil» diye atıldı. «Gayem sâdece olanları derinliklerine inerek açıklamak.»

Hâkim Osborn «O zaman devâm edebilirsiniz» dedi.

— Mister Mason'un o gün garajda bulunan adam olup olmadığını anlamak üzere bir deneme yapmaya teşebbüs ettiniz mi?

— Evet, tabii.

— Ne yaptınız?

— Mister Goshen'le berâber binânın önündeki bir arabaya oturup Mister Mason'un dışarı çıkmasını bekledim. Aynı anda arka kapıyı da muhabirler ve iki polis memuru. Mister Mason oradan çıkıncı denerse tesbit etmek üzere, göz altında bulunduruyorlardı.

— Peki Mister Mason ne yaptı?

Tragg gülümsedi :

— Bir sandığa girip, onun içinde oradan çıktı. Mahkeme salonunda gülme sesleri duyuldu.

— Peki Mister Goshen'ın, Mister Mason'u herhangi bir şekilde ayakta görmesi mümkün olma mı?

— Evet, oldu. Ama o sırada ben orada değildim. Bu meseleyle meslektaşım komiser Holcomb meşgul olmuştur.

Burger hafif bir tebessümle «Soruşturma hakkını sayın Mister Mason'a bırakıyorum» dedi.

Mason, gülererek «Oradan bir sandık içinde çıktığımı nereden biliyorsunuz komiser Tragg?» diye sordu.

Tragg telâşla «Bir şeyi düzeltmem iyi olacak» dedi. «Doğrusunu isterseniz bunu gazetelerde okudum ve duyduklarına dayanarak söyledim. Binâyı sandık içinde terk ettiğinize dair kat'i bir bilgim yok. Zâten eğer bunu farketseydim...»

— Beni sandığın içinde gören biriyle mi konuştunuz, komiser Tragg?

— Hayır, efendim!

— Binâyı sandık içinde terk ettiğime inanmanızın belirli bir sebebi var mı?

— Evet!

— Peki, nedir?

— Binâyı kimse görmeden terk etmenizin tek çâresi buydu.

— Size şaşıracağınız bir şey söyleyeceğim komiser Tragg. O gece sandık yollandıktan sonraya kadar binâda Paul Drake'in dâiresindeydim. Eğer gece nöbetçisi olan kapıcıya sorarsanız, gece geç vakitte Paul Drake'in adamlarından Jerry Lando'yla beraber asansörle aşağı inip ön kapıdan çıktığımı öğrenebilirsiniz. Ayrıca Jerry Lando da burada mahkeme salonunda, istediğiniz anda sorguya çekebilirsiniz.

Tragg'ın yüzü şaşkın bir ifâde almıştı.

— Yâni o gece binâdan...

— Herşeyi açık olarak anlattığımı sanıyorum, komiser Tragg! Dedikoduya dayanan suçlamalarınıza devâm etmeden onunla konuşmanızın iyi olacağı kanaatindeyim. Zahmetinize teşekkürler komiser Tragg! Sizi soracak başka bir şeyim yok.

Tragg ve Burger birbirlerine şaşkın şaşkın baktılar. Tragg şâhit iskemlesinden kalkıp, biraz ilerledi, neden sonra bağırdı.

— Bu Mister Lando nerede?

Jerry Lando «Burada!» diye bağıırıp ayağa kalktı.

Hamilton Burger düşünceli bir tavırla «Teşekkürler! Şimdilik size ihtiyâcımız yok» dedi. «Komiser Holcomb'un şâhit iskemlesine gelmesini ricâ ediyorum. Bütün bu dâvânın karışık noktaları böylelikle hemen aydınlanmış olacak.»

Komiser Holcomb, kendinden emin tavırlarla yeminini edip şâhit koltuğuna kuruldu. Yüzünde bir zafer sevinci vardı.

— Komiser Holcomb, bize hatırlayabildiğiniz kadarıyla ayın altısı gecesi, yâni son perşembe günü ne yaptığınızı anlatabilir misiniz?

— O geceyi bütün teferruatıyla hatırlıyorum. O gün Perry Mason'u Sleepwell motelinde yakalamış ve şâhidim Carl Goshen'in şâhitliğiyle onun cinâyete karışan kimse olduğunu ispatlamıştım. Oraya Goshen'in gördüğü şahsın Mister Perry Mason olup olmadığını anlamaya gitmiştik ve bunu başardık.

Komiser Holcomb memnun memnun gülümsedi.

— Orada gözleriniz önünde neler oldu?

— Motele vardığımızda orası herhangi bir yerden haber almış olan gazetecilerle doluydu. Bir sürü fotoğrafçı. Onlara mâni olana kadar bir sürü resmimizi çektiler.

— Peki sonra ne oldu?

— Evet! Sonra ortalık flâş ışığı altında birden gürdüze döndü. Altı numaralı kulübe Mister Jerry Lando tarafından kiralanmış bir motel defterine onun plâka numarası kaydedilmişti.

— Peki Mason'u tâkip etmediniz mi?

— Hayır!

— Niçin tâkip etmediniz?

Komiser Holcomb gülümsedi.

— Lüzum olmadığı için. Maksadına erişmiştim. Yanında bulunan şâhit Goshen Mason'u yürürken

ve koşarken görüp onu mevzubahis olan zanlı olarak teşhis etmişti. Gerek boyu, bosu ve gerekse yürüyüşüyle. Mason, Goshen'in cinâyet işlendiği sırada Misis Lucille Barton'un garajının önünde görünüş cıduğu şahıstı. Mister Goshen bildiğiniz gibi daha önce de Misis Lucille Barton'u cinâyet zanlısı olarak tanımıştı.

Hâkim Osborn «Şâhidi sorguya çekiş sekliniz hatâlı oluyor savcı bey» dedi. «Mister Goshen daha sonra şâhit iskemlesine çağrılacaktır. Başka birinin onun namına konuşmasının hiç lüzumu yok.»

Holcomb «İtirâzınız lûzuumsuz hâkim bey» diyerek söze karıştı. «Hâdise vukubulduğu sırada Goshen'in yanındaydım. Onun ne söylediğini kulaklarımla duydum, olanları gözlerimle gördüm.»

Hâkim Osborn gülümsedi.

— Benim söylemek istediğim de bu. Sizin görüp duyduğunuz yalnızca Goshen'in size söyledikleri. Ama garajın önündeki adamın Perry Mason olup olmadığını bilemezsiniz. İyisi mi bahsettiğiniz şahsı da bir dinleyelim.

Hamilton Burger «Hemen» diye atıldı. «Mâdem ki istiyorsunuz onu hemen bu şâhidinden sonra içeri çağırırım.»

— Peki öyleyse. Bu şâhidin soruşturmasına artık bir son verin.

Burger zafer edâsı içinde «Soruşturma bitmiştir» dedi.

Komiser, şâhit iskemlesini terk etmek üzereydi. Mason birden atıldı.

— Bir dakika lûtfen! Sleepwell motelindeki tanınmam mevzuunda size birkaç sual sormak istiyorum. Beni daha önceden de tanırdınız değil mi komiser Holcomb?

— Evet Efendini.

— Peki kulübeden çıktığım sırada tanıyıp, Goshen'e bakın orada bu Mason! dediniz veya onun gibi bir şey söylediniz herhalde.

— Bunu söylememe lûzum yoktu. Goshen sizi daha görür görmez tanıdı.

— Lûzum olup olrnadığı mühim değil. Mühim olan bunu sizin söyleyip söylemediğiniz.

— Söylemiş olabilirim.

— Kulübeden çıkan adam yüzünü bir şapkayla örtmüştü, değil mi?

— Şapkanızı yüzünüzün önüne kapamanızın sebebi resminizin çekilmesini önlemektir.

— Sonra da bu adam geri dönerek tekrar kulübeye döndü.

— Tamamı, öyle yaptınız!

— Bu adam kulübeye dönmeden önce kaç metre koştu? Veya nereye kadar?

— Onbeş metre kadar.

— Söylediğinize göre orada bir düzineye yakın fotoğrafçı vardı değil mi?

— Evet efendim.

— Onların gazete fotoğrafçıları olduğunu nereden biliyordunuz?

— Ben... Ben...

— Başka şekilde söylersek onların gazete fotoğrafçıları olması icabettiğini düşündünüz.

Komiser Holcomb derin bir nefes aldı.

— Evet. Belki beni aptal bir polis yerine koymayı arzuluyorsunuz, ama benim gazetecilerin kokusunu alan bir burnum vardır. Orada da elinde bir sürü fotoğraf makinasıyla insanlar gördüğümde, bunların ancak gazeteciler olabileceğini anladım.

— Ah... Demek bu hususta yalnızca altıncı hissinize güvündünüz.

— Benimi de kendime göre gizli metodlarım olabileceğini unutuyorsunuz Mister Mason!

— Peki benim o motelde kaldığımı nereden öğrendiniz?

Holcomb gülümsedi.

— Bir kuş kulağıma fısıldadı.

— Ve oraya geldiğinizde etrafınızı yarım düzine fotoğrafçıyla çevrili buldunuz,

— Evet. Haklısınız.

— Ve bazıları resimlerinizi çektiler.

— Evet!

— Bu fotoğrafçıları tekrar görseniz tanıyabilir misiniz? Hiç değilse aralarından birini.

Komiser Holcomb «Bilemiyeceğim.» dedi.

— Kulübeden çıkan adamı tanıyabildiğinize göre, niçin fotoğrafçılardan birini hatırlayamıyorsunuz?

— Bunu kuvvetli flâş ışıklarının yüzünüze tutulduğu sırada pek kolay olmadığını anlamalısınız.

— Flâş ışıklarından gözlerinizin kamaşmış olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?

— Tam olarak değil. Sizi tanıyamıyacak kadar kamaşmamışlardı.

Mason, Holcomb'un sinirine karşılık gülümseyerek «Demek öyle» dedi. «Demek flâşlar gözlerinizi benim haricimde kimseyi tanımayacak kadar kamaştırmışlardı.»

— Bunu söylemek istememiştin.

— Güzel. Gördüğünüz adamlardan birini târif edebilir misiniz?

— Hattâ birkaç tânesini.

— O zaman lûtfen târif edin.

— Evet! Yanıbaşında siyah pardesülü bir fotoğrafçı vardı. Zâten benim resnimi ilk çeken de oydu.

— Kaç yaşlarındaydı?

— Buna pek dikkat etmemiştim. Ama oldukça genç görünüyordu?

— Boyu ne kadardı?

— Oldukça fazla... Hemen hemen sizin kadar Mister Mason.

— Şişman mıydı, yoksa zayıf mı?

Holcomb, Mason'u düşünceli bir tavırla süzdü ve neden sonra «Sizin yapınızdaydı,» dedi.

— Onunla konuştunuz mu?

— Hayır. Kulübeden çıktığınız sırada bütün dikkatimin size çevrildiğini söylemiştim. Arabamın farları açıktı. Doğruca ışıklı sahaya koşup şapkanızı yüzünüzün önüne tuttunuz ve...

Mason «Yanınızda duran fotoğrafçının tam gel-

diğiniz sırada resminizi çektiğini söylemişsiniz, değil mi?» diye sordu.

— Evet.

— İlk defa resminiz çekildiğinde ne yaptınız? Bunu hatırlayabiliyor musunuz?

— Evet, hem de oldukça kat'i olarak. Tam o sırada Goshen'in içerdeki ışıktan rahatsız olmaması için, arabanın iç lâmbalarını söndürdüm.

— Size bir resim göstereceğim komiser Holcomb. Bana lütfen bunun ilk çekilen resminiz olup olmadığını söyleyin. Gördüğünüz gibi yanınızda oturan Goshen ve siz de ışıkları söndürmek üzere eğilmişsiniz.

— Evet, evet. Bu o resim.

— Öne doğru yalnızca bir kere ışıkları söndürmek üzere mi eğilmiştiniz?

— Evet. Ve bu da tam yanibaşımdaki fotoğrafçı tarafından inotele gelir gelmez çekilen resmim.

— Ve flaşların ışığı da gözlerinizi kamaştırırmıştı.

— Aah, neredeseydi. Oldukça iyi gözlerim vardır. Geceleri kuvvetli farlara karşı araba kullanmaya alışkınyımdır. Gözlerim kuvvetli ışıktan asla müteessir olmaz. Hattâ yüzüme karşı kuvvetli bir projektör bile tutabilirsiniz. Hayır, hayır. Flaşların ışığı beni asla rahatsız etmemiştir. Olanları tamamen, bütün teferruatıyla görebiliyordum.

— Ve tam o sırada bir fotoğrafçı da kelebek camından resminizi çekti. Bunu da hatırlıyor musunuz?

— Evet. Bu da olabilir. Maksadınız flaşların ışığından gözlerimizin kamaştığını ispatlamaksa size yanlış yolda olduğunuzu hatırlatırım, Mister Mason!

— Hayır, hayır. Böyle bir maksadım yok. Yalnızca resimlerin hangi sıra ile çekilmiş olduğunu ortaya çıkarmaya çalışıyorum. Elimde hem yanınızdan, hem de kelebek camından çekilen resimler var. Bakın bu da kelebek camından çekilen resim.

Komisier Holcomb «Evet» dedi. «Bu o resim»

— Resimde hem siz, hem Goshen, hem de ilk resmi çeken fotoğrafçı görünüyor değil mi?

— Evet.

Mason, «İyi» dedi. «Bu resimleri müdafaanın birinci ve ikinci delili olarak kabul etmenizi talep ediyoruz.»

Mahkeme kâtibi bu delilleri de listeye geçirdi.

Mason «Tam o sırada» dedi. «Adamın kulübeden çıktığı an demek istiyorum, bazı fotoğrafçılar da adamın resmini çektiler, değil mi?»

Holcomb «Kulübeden çıkan adam sanki siz değilmissiniz gibi konuşuyorsunuz.» diye bağırdı.

Mason «Neyse» dedi. «Size müdafaanın üçüncü delili olarak kabul edilmesini talep ettiğim bir resmi gösteriyorum. Bu resimde yüzünü şapkasıyla örtmüş biri görünüyor.»

— Resim çok iyi. İşte bakın siz, tam şapka yüzünüzde kulübeden çıktığınız anda...

Mason «Haklısınız» diye cevap verdi. «Bu da müdafaanın üçüncü delili. Şimdi de size dördüncüyü gösteriyorum. Bunda kulübeden çıkan adamı profilden görebiliyorsunuz. Ayrıca üç numaralı resmi çeken fotoğrafçıyı da görebiliyorsunuz.»

Holcomb resme dikkatle baktı.

— Evet. Resim oldukça net!

— Güzel! Şimdi size beş numaralı delili gösteriyorum. Yüzünde şapka ile koşan adamı ve üçüncü resmin fotoğrafçıların görebiliyorsunuz değil mi?

— Evet.

— Resme yeniden bakmanız iyi olacak. Burada adam oldukça net görünüyor. Ne dersiniz, bu ben miyim?

Komiser Holcomb birden fotoğrafı yakaladı ve «Bir dakika!» dedi. «Gözlüğümü takayım.» Sonra da gözlüğünü çantasından çıkarıp, resme dikkatle bakmaya başladı. Neden sonra birden «Hayır, hayır!» diye bağırdı. «Bu siz değilsiniz. Bundan eminim. Resimdeki bambaşka biri!»

Mason «Tamâmen haklısınız» dedi. «Şimdi de iki numaralı resme dikkatle bakıp, bir numaralı resmi çeken fotoğrafçıyı tanımaya çalışın. Eminim ki bu adamın yüz hatlarını tanıyacaksınız.»

Hamilton Burger «Bir dakika! Lütfen!» diye

bağırdı. «Resimleri görmek istiyorum. Ne olduğunu bir türlü anlamıyorum.»

Mason sevimli bir tavırla «Buyurun resimler burada» dedi.

Komiser Holcomb resimlere baktı. Neden sonra bağırdı :

— Hayır olamaz. Bu tâmmamen fotomontaj.

Mason gülümsedi :

— Resimde fotomontaj olduğunu da nereden çıkardınız komiser? Elinde orada olanları anlatabilecek en azından altı yeminli şahidim var. Resimde fotomontajdan şüphelenecek bir taraf buldunuz mu?

— Böyle bir şeyi tesbit edecek kadar bilgini yok.

— Peki fotomontaj olduğunu nereden çıkardınız?

— Çünkü.. Çünkü resimler hakikatlere uymuyorlar.

Mason alaylı bir sesle «Amma da yaptınız» dedi. «Resimler hakikatin ta kendisi. Yemin etmiş olduğunuzu sakın unutmayın komiser! Oraya geldiğinizde etrafınız hemen bir sürü fotoğrafçıyla çevrildi ve flaşla fazlaca fotoğraflarınız çekildi değil mi?»

— Bunu daha önce de söylemiştim.

— Size tekrar, ettiğiniz yemini unutmamamanızı hatırlatarak flaşların ışığının gözlerinizi kamaştırıp kamaştırmadığını, kör bir noktanın meydana gelip gelmediğini soruyorum. Bilhassa arabanızın etrafındaki flaşlardan.

— Evvelce de söylediğim gibi fotoğrafçılara bakmıyordum. Bütün dikkatimle kulübeden çıkan adama bakıyordum.

— O adamın yüzünü gördünüz mü? Evet veya hayır.

— Hayır, yüzünü görmedim.

— Peki onun kim olduğunu nereden anladınız?

— Konuşuşundan ve yürüyüşünden onun siz olduğunuzu zannettim. Eh zâten bana daha önceden de Perry Mason'un kulübede olduğu söylenmişti.

— Yâni kısacası benim dışarı çıkmamı bekli-

yordunuz. Ve dışarı zihninizde plânladığınız gibi biri çıkınca...

Hamilton Burger «İtiraz ediyorum» diye bağırdı. «Müdafaa avukatı şahidin aklını karıştırarak ehemmiyetsiz şeylerle vakit kaybediyor. Soruşturma şekli hatâlı.»

Mason «Su itirâz edene bak» dedi.

Hâkim Osborn «Resimler mevzu ile yakından alakalıdır.» diye fikrini söyledi.

Hamilton Burger «Müsaadelerinizle» diye atıldı. «Bir şahidin soruşturmasının alışılmamış şekilde yapıldığında hemfikir olmalıyız. Bu tamânen müdafaa avukatının tanınmış tertiplerinden biri...»

Mason «Tabii ki bu bir taktik» dedi. «Ama hakikati söyleyen bir şahidi böyle bir oyunun şaşırtmaması icâbederdi. Mühim olan komiser Holcomb'un beklediğim gibi flaşlardan gözünün kanıaşmış olması. Ama maalesef o ne bunu itiraf edebilecek kadar dürüst, ne de mütevâzi. Burada yeminli şahit olarak bulunuyor. Şimdi ya doğruyu söyleyecek yahut da yemini düşmüş olacak. Zîrâ elimde resimleri çekmiş olan altı fotoğrafçı var. Her an şahit iskemlesine oturup hakikati anlatabilirler. Haydi komiser Holcomb, söyleyin bakalım ben kulübeden kosarak çıkan adam mıydım, yoksa ilk resmi çeken mi? Hangisi?»

Komiser Holcomb'un yüzünden zor duruma düştüğü anlaşılyordu. Mason gülümsedi.

— Hangisi bendim, komiser Holcomb? Her yalanınızı gerek fotoğraflar, gerekse onları çekenler yoluyla meydana çıkarabileceğimizi sakın unutmayın.

Komiser Holcomb «Bilmiyorum!» diye bağırdı.

— Teşekkürler! Böylelikle benim soruşturmam da bitmiş oluyor. Hatırlıyabildiğim kadarıyla üçüncü şahidiniz olarak Goshen'i çağıracaktınız sayın savcı! Haydi! Bir de onun söyleyeceklerini dinleyelim.

Hamilton Burger, «Müdafaa avukatı» dedi. «Mahkemeye yakışmayacak tarzda konuşuyor. Benim işlerime karışmaya hakkı yok.»

Hâkim Osborn «Müdafaa avukatı yalnızca si-

zin daha önceden söylemiş olduğunuz bir şeyi tekrarlıyor» diye ekledi. Gülmelerini zor tutmuştu. «Durunun oldukça değişmiş olduğunda size hak veriyorum. Ama haydi soruşturmanıza devâm edin, Mister Burger!»

— Sayın mahkeme hey'etinden beş dakikalık bir ara talep ediyorum. Ortaya çıkan yeni vaziyet beni oldukça şaşırttı. Birkaç meslektaşımla bir görüşme yapmalıyım.

Mason «Böyle bir araya itiraz ediyoruz» diye atıldı. «Bay savcı biraz önce şahit olarak Goshen'i çağıracağını söylemişti. Fakat değişen vaziyet karşısında şahitle konuşup ona nasıl davranacağını anlatınadan soruşturmanın yapılmasını talep ediyorum.»

Burger, «Beni haksız yere ithan ediyorsunuz.» diye bağırdı. «Hiç bir şekilde şahide tesir etmek istemem. Zâten buna lûzun da yok.»

Mason «Öyleyse şahidi çağırın!» dedi.

— Beş dakikalık bir ara talep etmiştin.

— Ben de buna itiraz etmiştin.

Hâkim Osborn «İddia makamının talebi reddedildi» diye konuşmaya karıştı. «Mahkeme böyle bir arayı lûzumsuz görüyor.»

— İyi öyleyse. Roscoe R. Hansom şahit iskemlesine getirilsin.

Mason «Goshen'i çağırabileceğinizi sanmıştım» dedi.

— Ne siz, ne de başka biri soruşturmaya nasıl devam edeceğime karışamaz Mister Mason! Bunu istediğim gibi yapabilirim. Mister Hansom lûtfen şahit iskemlesine!

Burger bunları söylerken sinirden bağıırıyordu. Mason gülümsedi. Hâkim Osborn ise gülmemek için dudaklarını ısırıyordu.

Hansom kendini Rushing Greek silâhçı dükkânının sâhibi olarak tanıtip yemin ettikten sonra şahit iskemlesine geçti. Sonra da tabancanın satılışını anlatarak imzâyı gösterdi. Daha önceden de iddianın delili olarak kaydedilen tabanca bunun üzerine iddianın C delili olarak kabul edildi.

Burger «Adanı sonradan tekrar gördünüz mü?» diye sordu.

— Evet efendim.

— Peki bu kimdi?

— Adı Arthur Colson. Ayın altısı sabahı sizin büronuzda görmüştüm.

Burger neşeyle «Soruşturmanıza başlayabilirsiniz, sayın müdafaa avukatı» dedi.

Mason gülümsedi.

— Soracak sualım yok. Haydi Mister Goshen'i çağırın.

Burger öfkeyle «Sayın Reis Bey» diye bağırdı. «Müdafaa avukatının benim soruşturmamı idare etmeye çalışmasına itiraz ediyorum.»

Hâkim Osborn «Bu sizin suçunuz» dedi.

Hamilton Burger kendi kendine bir şeyler mırıldandı. Sonra da kısık ve tok bir sesle «Carl Evert Goshen, lûtfen şahit iskemlesine» dedi.

Goshen sırayla olanların akışını anlattı. South Gondula Avenue 719 da oturduğunu söyleyip ayın beşinde bozuk araba seslerine sinirlendiğini, bu yüzden aşağı baktığını söyledi. Motör seslerinden ya gazda, yahut da egzosta bir bozukluk olduğu belliymiş.

Burger «Peki sonra ne yaptınız?» diye sordu.

— Pencereyi açıp aşağıya eğildim. Maksadın arabadakilere motörü durdurmalarını söylemekti.

— Peki sonra aşağı bağırdınız mı?

— Hayır, bundan vazgeçtim.

— Niçin?

— Çünkü tam o sırada onlar motörü susturmuşlardı.

— Bu arabayı ve içindekileri gördünüz mü?

— Evet efendim.

— Bu ikisi sizden ne kadar uzaktaydılar?

— Garajın kapısında duruyorlardı. Zannımca on metre kadar uzaklıktaydılar.

— Bahsettiğiniz iki kişi ışıқта mı duruyorlardı?

— Arabanın farları açıktı ve ikisi de bunların ışığında duruyorlardı. Onları ancak arkadan görebili-

yordum, bu yüzden yalnızca kıyafetlerini kat'i olarak bilebiliyordum. Garajın içine bakıyorlardı.

— Bu gördüğünüz kimseleri bize biraz anlatabilir misiniz?

— Evet. Adam fazlasıyla uzun boylu, oldukça genç atletik yapılı birisiydi. Yahut da genç değildi ama çevik hareketleri vardı. Büyük adımlar atıyordu. Uzun bacakları vardı. Gri, bej bir pardesü giymişti. Başında da gri bir şapka vardı.

— Peki bu adamı tekrar gördünüz mü? Onu tanıyabildiniz mi?

Goshen başını kaşdı ve tereddütle «Evet ama pek emin değilim» dedi.

Dinleyiciler kıs kıs güldüler. Hâkim Osborn tokmağıyla önündeki kürsüye vurup, salondakileri sâkinleşmeye dâvet etti.

— Bu, şu anda salonda görebildiğiniz biri miydi?

Mason «Bir sâniye!» diyerek müdâhalede bulundu. «Bu sual şahidin sözlerinden bir netice çıkarmak mâhiyetindedir.»

— Mahkeme itirazı yerinde bulmuştur.

— Bu sual evvelce de sorulmuş ve cevaplandırılmıştı. Bu yüzden bu suale itiraz ediyorum.

— İtiraz kabul edilmiştir.

— Öyleyse karşı soruşturmaya geçebilirsiniz.

Hamilton Burger'in bunları söylerken gözlerinden öfke fışkırıyordu.

Mason «Aynı altısı gecesini cinâyet günü gördüğünüz adamla karşılaştığınızı zannetmiştiniz değil mi?» diye sordu.

— Evet Mister Mason. Buna eminim! Herşey aynen komiser Holcomb'un anlattığı gibi oldu.

— Başka şekilde söylersek. O gece kulübenin önünde gördüğünüz cinâyet zanlısı olacak adamla aynı yapıda, aynı giyimde, aynı boyda biriydi.

— Evet.

— Fakat adamın yüzünü göremediniz.

— Hayır!

— Onu garajın önünde de yalnızca arkadan görmüştünüz.

— Evet.

— O halde kat'iyetle söyleyebileceğiniz tek şey oldukça iri yapılı gri bej pardesülü gri şapkalı birini gördüğünüz...

— Evet.

— O zaman aynı giyimde ve yapıdaki her adamın garajın önünde gördüğünüz kimse olduğunu sanıyordunuz?

— Hmm.. Yoo hayır, zannetmem. O adamı tekrar tanıyabilirdim.

— Ve onu tanıdınız değil mi?

— Ne demek istiyorsunuz?

— Komiser Holcomb'un anlattığına göre kulübeden çıkanın o adam olduğunu söylemişsiniz.

Goshen düşünceli «Yanılmış olmalıyım.» dedi.

— Yanılmış olduğunuzu nereden çıkardınız?

— Ha... Bu adam ancak cinâyetle alâkalı şahıslardan biri olabilirdi.

— Yanıldığınızı nereden anladığınızı sormuştum.

— Evet ama Mister Mason, zanlının siz olmadığınızı biraz önce ispatlamadınız mı?

Mason, «O zaman» dedi. «Size birisi zanlının Perry Mason'dan başka kimse olamayacağını mi söylemişti? »

— Evet, polis bu düşüncedeydi.

— Size bunu söylediler mi?

— Evet.

— Ve adamın kulübeden çıktığını gördüğünüzde komiser Holcomb'a «Bu o!» dediniz değil mi?

— Evet, zannederim.

— Ve ondan sonra adamın arabaya doğru gelip, sonra da geri döndüğünü gördünüz.

— Evet.

— Onun garajın önünde gördüğünüz adam olduğundan emindiniz.

— Pek değil. Kuvvetli flaş ışıklarının tesiriyle

gözlerim etrâfımdakileri çok zor tanıyabilecek şekilde kamaşmıştı.

— Buna rağmen onu bir adamı suçlayabilecek kadar tanıyabilmıştiniz.

— Hımm.. Evet.

— Ve onu suçladınız.

— Evet.

— Ve şimdi de aldandığınız kanaatindesiniz.

— Evet, zannederim.

— Yalnızca polisin tesirinde kalarak benim o garajın önünde olan adam olduğumu düşündünüz.

— Hmm. Evet. Size ne söyleyeceğimi bilemiyorum Mister Mason. O sıralarda kendimden geçmiş olmalıyım.

Hâkim Osborn bile kıs kıs güldü.

— Bu adamı gördüğünüzde yanında bir de kadın vardı.

— Evet.

— İkisini de aynı görüş şartları altında görmüştünüz değil mi?

— Evet.

— Adamı tekrar görünce tanıdığınızdan emin olamadığınıza göre, kadını nasıl tanıyabiliyorsunuz?

— Eğer sizin kurnazca bir taktiğinize gelip de yanılmamış olsaydım, adamı da gerçekten tanıyabilirdim.

— Ama adamı tanıdığınızı söylediniz, değil mi?

— Evet.

— Ve bunun yanlış olduğunu zannediyorsunuz.

— Yanlış adam olması lâzım.

— Garajın önündeki kadını adamdan daha iyi mi görmüştünüz?

— Hayır.. Yoo hayır.

Mason «Teşekkür ederim» dedi. «Bu kadarı kâfi.»

Hâkim Osborn sert bir ifâdeyle Hamilton Burger'e döndü ve «Şimdi de» dedi. «Delilleri tekrar gözden geçirmek üzere mahkemeye on dakikalık bir ara veriyorum.»

Hâkim Osborn, salonu terkeder etmez, Lucille Barton, Perry Mason'a doğru eğilip, «Mister Mason, hârikasınız!» diye fısıldadı.

— Bu daha ilk hazırlık soruşturmasıydı, Misis Barton. Gerçi şahidin iddialarını çürüttük ama yine de sizin orada olmadığınızı ispatlamak pek kolay olmayacak.

Mason «Ve Pitkin'in öldürüldüğü tabancanın» diye devâm etti. «Size Arthur Colson tarafından verilmiş olduğu da muhakkak. Sonra Hollister de öldürüldü. Hem de sizin nâminıza yirmibin dolarlık bir sigorta bırakarak.»

— Ama Mister Mason! Bana hâlâ inanmıyorsunuz! Ross Hollister'i hakikaten sevmiştim. Ölümünü için büyük bir darbe oldu. Evlenecektik. O benim için aşk hayat ve emniyet, kısacası bir kadının beklediği her şeydi.

— Diyelim ki bu kadın Arthur Colson'a âşık ve yirmibin dolarlık sigortayı elde edip esas sevgilisiyle evlenmek için yapmayıacağı şey yok.

— Ah Mister Mason, bu kadar kötü ruhlu olmayın! Şimdiye kadar bana karşı o kadar iyiydiniz ki... Ama şimdi birdenbire savcı gibi konuşmaya başladınız.

— Bu daha başlangıçtı. Sizi bakın, daha nelerle suçluyacağım. Bana daha benim nasihatime niçin uymadığınızı, tabanca çantanızdayken polise niçin haber vermediğinizi bile anlatmadınız.

— Size bunu söyleyemem Mister Mason. İnanın ki bunu kimseye anlatamam!

Mason «İyi öyleyse» dedi. «Size taammüden adam öldürmek suçuyla itham edildiğinizi ve bu inatta devam ederseniz yakın zamanda cinâyet suçuyla muhakeme edileceğinizi hatırlatırım Misis.»

— Mister Mason... Beni kurtaracağınıza inanıyorum.

— Yalnızca neler olduğunu bilirsem. Tabii ki ifâdeniz doğru olursa.

— Bâzı kadınlar var, sevgililerini öldürüyorlar ve sonradan avukatlarının mahâreti sâyesinde zanlı durumuna bile düşmeden kurtuluyorlar..

Mason, «Biliyorum» dedi. «Ama sizin durumunuz daha değişik. Colson'la yakından alâkadersiniz ve etrafınızdaki iki adam da öldürüldü. Ve cinâyetin işlendiği tabanca da cinâyetten evvel de, sonra da sizdeydi. Ve bunu size veren de Arthur Colson. Tabancanın cinâyet sırasında sizde olmadığını ispatlamak zor olacak.»

— Mister Mason, Arthur söylediğiniz gibi sevgilim değildi.

Mason alaylı bir sesle «Sâhi mi?» dedi. «Şimdiye kadar böyle olmadığını belirtecek bir hareket bile yapmadı.»

«Yalnızca bana yardım etmeye çalışıyor, Mister Mason. Bana inanmalısınız!» diyen Lucille fazlasıyla heyecanlıydı.

Mason hafifçe gülümsedi.

— İpleri esas oynatan bambaşka birisidir.

— Kim?

— Williard Barton. Şimdi artık size çok fazla söyledim.

Lucille bunun üzerine eldivenli eliyle ağzını kapadı. Mason, onu soğuk ve alaylı gözlerle süzüyordu.

— Akıl hocanız o muydu?

— Ne?

— Böyle devamlı susmanız.

— Hayır, hayır!

— Gerçi iyi bir tiyatro oyuncusunuz, Misis. Beni bir tuzığa düşürmeye çalışıyorsunuz ve buna düşmemek için elimden gelen gayreti sarfedeceğim.

— Eğer siz söylemezseniz, tabancanın bende olduğunu kimse ispat edemez, Mister Mason.

— Bu da nereden aklına geldi?

— Arthur Colson söyledi.

— Koca bunak.

— Akıllı bir adamdır, Mister Mason. Hem de çok kurnaz.

Mason, alaylı bir dille «Öyle olmasını isterdim.» dedi.

— Ve tabancanın bana ait olduğunun meydana çıkmaması için elinden geleni yapacağına söz verdi.

— Hollister'le nişanlıydınız. Pazartesi gecesi bir seyahate çıkmayı plânlamıştı. Siz de bunu biliyordunuz ve geceyi Arthur Colson'la geçirdiniz. Bu hikâyeye hiç hoşuma gitmiyor. Jürinin de hoşlanacağını sanmam.

— Ama bu hakikat. Arthur benim için bir ağabeyden başka bir şey değil.

— Hollister, Arthur Colson'u tanıyor muydu?

— Hayır, onu hiç görmemişti.

— Bu cinâyet dâvâsında Arthur'un rolü hiç hoşuma gitmiyor.

Genç kadın heyecanla «Yanılıyorsunuz» diye bağırdı. «Bekleyin, onun benim için neler yapabileceğini göreceksiniz.»

Mason «Ne yapacak?» diye sordu.

— Hiç!

Mason genç kadını iyice süzdü.

— Tabancanın üzerinde benim parmak izlerim var. Bu mevzuda ifade vermeniz gerekebilir.

Lucille muzip bir tavırla gülümseyip «Bunu hiç merâk etmeyin, Mister Mason. Arthur bu konudaki ifadem hakkında bana çok güzel bir fikir verdi» dedi.

Celse yeniden açıldığı zaman Hamilton Burger hâlâ telâşlı ve heyecanlıydı. Hırslı bir sesle «Williard Burton'un şahit iskemlesine getirilmesini talep ediyorum» dedi.

Lucille Barton Mason'un kulağına eğilerek heyecanla «Hayır hayır buna müsâade etmemelisiniz» diye fısıldadı.

Mason belli etmeden arkasını dönüp mırıldandı.

— Gülmeye çalışın.

Kadın kendini gülümsemeye zorladı.

Williard Barton ufak tefek bakımlı bir adamdı. Gri mavi gözleriyle tam bir kontrast teşkil eden siyah

kıvırcık saçları pırıl pırıldı. Kendinden emin bir tavırla şâhit iskemlesine çöktü. Her hâlimden alâka çekmeyi bilen başarılı bir tüccar olduğu belliydi. Tok ve tesirli bir sesle adını ve adresini verdikten sonra petrol sâhâsı komisyoncusu olduğunu söyledi. Konuşmasını bitirdiğinde Lucille'e bir an küçültücü bir şekilde baktı. Bu ilk bakış fazlasıyla soğuk ve şüpheliydi.

Yemin ettikten sonra, Hamilton Burger'e dönerek, ilk suâli cevaplandırılmaya hazırlandı.

— Zanlıyla aynı soyadını taşıyorsunuz...

— O benim âile adını kullanıyor efendim!

— Onunla evli miydiniz?

— Evet efendim.

— Ve şu anda ayrısınız.

— Evet.

— Ne zaman ayrıldınız?

— Bir buçuk yıl kadar önce.

— Zanlıya nafaka ödüyor musunuz?

— Evet.

— Onunla ayın beşinde akşam saatlerinde buluştunuz mu?

— Evet, buluştuk...

— Hangi saatlerde?

— Altı buçuğa doğru veya biraz daha geç...

— Nerede?

— Broadway Spor kulübündeydim. Beni oradan arıyarak, benimle konuşmak istediğini söyledi. Onunla memnuniyetle kısa bir zaman için kulüp salonunda görüşebileceğimi belirttim, ama bana karşı çeşitli roller yapmıyacağına...

Mason «İtiraz ediyorum!» deyip ayağa kalktı. «Şâhidin söylediklerinin uzaktan veya yakından dâvâyla alâkası yoktur.»

Burger bu itirazdan zevklenmişti.

— Haklısınız! Neyse, sonradan zanlıyla kulübün salonunda buluştunuz mu?

— Evet.

— Konuşma sırasında orada kimler bulunuyordu?

— Yalnız Lucille ve ben.

— Size ne söyledi?

— Başına çok kötü bir şeyin gelmiş olduğunu yurt dışına çıkınak istediğini söyledi ve benden onbeşbin dolar istedi. Karşılığında da bütün nafaka ve tahvil ödemelerinden vazgeçtiğine dair bir kâğıt imzâlayacağını belirtti.

— Ona nafakadan başka ödeme de mi yapıyorsunuz?

— Evet.

— Ne kadar?

— Hafta başına ikiyüz dolar.

— Size niçin yurt dışına çıkınak istediğini söyledi mi?

— Evet.

— Nedenmiş?

— Garajında bir ceset bulduğunu söyledi. Heyecanlanmışım. Sıkıca sorguya çektiğimde cesedin ilk kocasına âit olduğunu ve bu öğrenildiği takdirde başının derde gireceğini anlattı.

— Peki bunun üzerine siz ne yaptınız?

— Ona meseleyi pek anlamadığımı ve istediği meblâğın çok yüksek olduğunu söyledim.

— Peki o bu cevaba karşılık ne yaptı?

— Çabuk karar vermemi, bu teklifinin ancak gece yarısına kadar muteber olduğunu belirtti. Gece yarısından biraz önce beni arıyacağını sabah olmadan buradan ayrılmak istediğini söyledi. Ve neticede onbin dolara indi. Fakat şartı bunun banknotlar hâlinde ödemesiydi.

— Peki gece yarısından önce sizi tekrar aradı mı?

— Hayır. Bense hemen avukatlarımla konuşmuş ve teklifini kabul etmek kararı almıştım. Onbin dolarla, haklarından vazgeçtiğine dâir bir kâğıdı hazırlamıştım. Bir imzâ herşeyi halledecekti. Ama maalesef o aramadı.

— Peki onunla buluştuğunuzda yanında kimse yok muydu?

— Hayır.

— Anita Jordon adında birini tanıyor musunuz?

— Evet, biraz

— Kulübe geldiğinde Misis Anita yanında değil miydi?

— Hayır yanlız gelmişti.

Burger tekrar kendinden emin tavrını kazanmıştı. «Müdafaa soruşturmaya başlayabilir.» dedi .

Mason «Zanlıya her hafta ikiyüz dolar mı ödüyorsunuz?» diye sordu.

— Evet!.

— Peki mahkemede niçin bu ödemelerden kurtulmak için toplu ödemeye hazır olduğunuzu anlatmadınız?

— O hayır. Zanlıda böyle bir şeyi kabul etmek istemediğim intibai uyandırmak istemiştim, başkalarında değil.

— Arna hakikatte böyle bir meblâğ karşısında ödemelerden kurtulduğunuz takdirde memnun bile olacaktınız?

— Tabii.

— Ama tecrübeli bir tüccar olarak, bunu zanlıya belli etmemeye çalıştınız.

— Evet efendim.

— Doğrusunu söylersek ona yalan söylediniz. Barton'un yüzü kıpkırınızı kesilmişti.

Burger ayağa kalkıp «İtiraz ediyorum» dedi. «Bu sual şahidi yaralamaktadır.»

Mason «Eğer isterseniz bunu daha dolambaçlı yollardan da sorabilirim. Meselâ: Ayrıldığınız karınıza durumu bambaska göstermeye çalıştınız. Öyle değil mi?» dedi.

Barton'un gözlerinden öfke fışkırıyordu.

— Tekrar itiraz ediyorum.

Mason, «Sual bir tek kelimeyle cevaplandırılabilir. Evet veya hayır» diye söylendi.

Barton onu kızgınlıkla süzdü, ve «Suali böyle hazırlıyabilirsiniz ama bence bu sual çok lüzumsuz.» dedi.

— Ben mühim olduğunu düşünüyorum.

Barton hırsla «Evet!» dedi.

— Pitkin'i ne zaimandan beri tanıyorsunuz?

— Onu çok kereler görmüştüm, ama kim olduğunu bilmiyordum. Lucille'in ilk kocası olduğundan asla haberim yoktu. Bunu öğrenmem bende büyük şok yaptı.

— Ama Pitkin'i bir çok defâlar görmüştünüz.

— Onu Mister Argyle'in şoförü olarak tanımıştım. Mister Argyle benimle aynı kulübün âzâsıdır. Birçok petrol firması sâhibi gibi...

— Siz de Mister Argyle, Mister Ross Hollister ve Mister Dudley Gates gibi petrolle alâkalısınız ve aynı kulübün âzâlarısınız değil mi? Onlarla sık ısk buluşuyor muydunuz?

— Hayır efendim. Zaman zaman karşılaştığımızda mesleki meselelerden bahsederdik. Ama bunun dışında pek bir araya geldiğiniz vâki değildir.

— Pitkin'le hiç konuşmuş muydunuz?

— Evet ama bu ancak çok şahsi meselelerden dolayı olmuştu.

— Yoksa Pitkin'den diğer üçü hakkında mesleki bilgiler mi alıyordunuz?

Burger hırsıyla «Muhterem Reis Beyefendi» diye bağırdı. «Yine sâhidi kırıcı bir sual. Hem de fazlasıyla.»

Hâkim Osborn «Bu sualinizi mâzur gösterecek belirli bir sebebiniz var mı?» diye sordu.

Mason «Hayır efendim» dedi. «Bu suali rastgele sormuştum.»

— Öyleyse sayın savcının itirâzına hak vermemiz gerekiyor. Ama yine de sâhide Pitkin'le ne hususta konuştuğunu sorabilirsiniz!

— Mister Pitkin'le ne mevzuda konuşmuştunuz Mister Barton? Böyle bir konuşma nereden icâbetti?

Barton oldukça kötü durumdaydı.

— Gün hesabıyla bir şoför tutmak istiyordum. Bu yüzden Pitkinle konuşup, bu gibi işlerle uğrasan bir büroyu bilip bilmediğini, bu gibi büroların şoförlerine güvenilip güvenilemeyeceğini sordum. Onun Argyle'in şoförü olduğunu bildiğimden, bu hususta beni aydınlatacağından emindim.

— Bâri size yardım edebildi mi?

— Tabii. Bana hemen şoför kiralama servisinin adresini verdi.

— Pitkin de bu serviste mi çalışıyordu?

— Söylediğine göre evet. Ayrıca bana perşembe günlerinin tamâmen, çarşamba günlerinin ise akşam altıdan sabaha kadar boş olduğunu, istediğim takdirde o günlerde seve seve benimle çalışacağını söyledi. Diğer günlerde ise servisin bana lûzumlu yakınlığı göstereceğini anlattı.

— Karınızla para vermek dışında başka bir şekilde alâkadar oluyor muydunuz?

— Bâzi konularda evet. Aranızda bağ vardı.

— Ona karşı hisleriniz tamâmen yok olmuş muydu?

— Hayır tam olarak değil.

— Ve ona, başının sıkışmış olduğunu görünce hemen tabancayı cesedin yanına bırakmasını ve cinâyete intihar süsü vermesini söylediniz. Ayrıca kimseye bundan bahsetmemesini de sıkı sıkı tembih ettiniz, değil mi?

— Söylediğiniz gibi bir şeyi asla yapmadım. Bunu hiçbir zaman ispatlayamayacaksınız. Belki zanlının böyle bir iddiası vardır ama ben buna karşılık ancak gülebirim. Yersiz ve sebepsiz bir iddia. Bunu kat'iyetle reddediyorum.

— Peki zanlıya içinde bulunduğu zor durumdan kurtulabilmesi için nasihat vermediniz mi?

— Asla!

— Ama zanlıyla hâlâ bağlarınız olduğunu ve ona karşı olan sevginizin hâlâ sönmemiş olduğunu söylemişsiniz.

— Evet!

— Yine de zanlının istediği para karşısında bütün ticâri taktiklerinizi ve kurnazlığınızı kullanabilirsiniz.

— Hayır, Lucille'in hayâtıyla yakından alâkalıydım. Bu yüzden ki onun eline çarçur etnesi için birden fazla para geçmesini istemiyordum.

— Ama yine de zor durumda olduğunu anla-

yınca, kâr etme yoluna gidip beşbin dolar kazanmayı ehven buldunuz.

Barton birden «Herşey söylediğiniz gibi olsun» diye bağırdı. «Ona yalan söyledim. Parayı vermek benim için bir kurtuluştı. Ama bu işte de bir kazanç yolu görünce, elimde olan bütün kozları oynadım. Başardım da. Bunda ne kötülük var?»

Mason «Hiç» dedi. «Açık konuştuğunuz için çok teşekkür ederim Mister Barton! Ama şimdi başka bir hususa geçmek zorundayım. Zannederim ilk soruşturmanızda zanlının sualleriniz karşısında cesedin ilk kocası olduğunu itiraf ettiğini söylemişsiniz.»

— Böyle bir şey dediğini hatırlamıyorum.

— Öyleyse sayın mahkeme kâtibinden dosya kayıtlarında savın savcının soruşturmasında, bu hususla ilgili cevabınıza bakmasını rica edecektim.

Salona bir an'lık sükûnet hâkim oldu. Yalnızca kâtibin kâğıtları çevirmesi duyuluyordu. Barton sinirli sinirli bir bacağını indirip d iğerini attı.

Nihâyet mahkeme kâtibi «Evet buldum» dedi. «İşte burada. Sual: Size niçin dışarıya çıkmak istediğini anlattı mı? Cevap: Evet! Sual: Nedenmiş? Cevap: Garajında bir ceset bulduğunu söyledi sıkıca sorguya çektiğimde bu cesedin ilk kocası olduğunu ve bu öğrenildiği takdirde başının derde gireceğini anlattı.»

Mason «Teşekkürler.» dedikten sonra tekrar Williard Barton'a döndü. «Size tekrar soruyorum Mister Barton, onu sıkı sıkıya sorguya çekmeye niçin lüzum gördünüz?»

— Hakikati öğrenmek istiyordum. Hepsi bu kadar.

— Onun size anlattıkları karşısında meraklanmıştınız. Ayrıca sizden bir şeyler gizlediğini de fark edince inatla onu sıkıştırmaya devâm ettiniz.

— Evet. bu olabilir.

— Ona herşeyi itiraf etmesi için baskı yaptınız mı?

— Eh, belki biraz.

— Ve ona hakikati anlatmazsa elinizden bir şey gelmeyeceğini söylediniz veya hiç değilse hissettirdiniz.

— Zannederim öyle oldu.

— Bu yüzden de neticede size hakikati anlattı.

— Evet!

— Peki bunun üzerine ona yardım ettiniz mi?

— Hayır, böyle bir şeye teşebbüs bile etmedim.

— Ama ona size hakikati anlattığı taktirde elinizden geldiği kadar yardım edeceğinizi söylemişsiniz! Size güvendiği için hakikati anlattı. Ama siz sözünüzde durmadınız ve onun bütün inancını yıktınız.

Barton sinirlenmişti. Hırsla bacaklarını üstüste atıp, Burger'e yardım arar tarzda baktı. Mason ise hâlâ zafer edâsı ile gülürnsüyordu. «Evet ne diyorsunuz?» diye sordu.

Barton bağırdı.

— Hiç. Ona yardım etmedim. Hayır etmedim.

Mason alaylı bir sesle «Teşekkürler» dedi. «Bunu ben de böyle düşünmüştüm. Bu kadarı bana kâfi Çok çok teşekkür ederim Mister Barton.»

Burger «Şâhit Arthur Colson» diye bağırp, şâhit iskemlesinden kalkan Barton'a bir göz attı. Colson aceleyle gelip, yemin etti ve şâhit yerine geçti. Gözleri salonda bir şeyler arıyordu.

Sonra da adını, yaşını, mesleğini ve adresini mahkeme kavıtlarına geçirtti.

Hamilton Burger tabancayı şâhit kürsüsünün üzerine koydu ve «Size 38 kalibrelik 5-65088 numaralı, Smith Wesson marka bir tabanca gösteriyorum» dedi. «Bunu şimdiye kadar hiç görmüş müydünüz?»

Colson cebinden bir kâğıt çıkararak okudu.

— Bu suale cevap veremiyeceğim. Aksi taktirde kendimi suçlamış olurum.

— Bu tabancayı Rushing Creek silâh deposundan siz mi satın almıştınız?

— Beni suçlamak gibi bir gaye güden bu suale de cevap veremiyeceğim.

— Peki silâh defterine Ross. P. Hollister adıyla imzâ atan siz değil miydiniz?

— Bu sualinizi de cevapsız bırakmak zorundayım.

— Harwel. L. Pitkin'i siz mi öldürdünüz?

— Hayır!

— Onu tanıyor muydunuz?

— Hayır efendim. Onunla tanışma fırsatı bulamamıştım.

— Ayın beşinde South Gondula Avenue 719'daki evin garajına gidip, tabancayı cesedin yanına siz mi koydunuz?

— Hayır.

— Peki cese'ten haberiniz var mıydı?

— Hayır.

Hamilton Burger «Bu kadarı kâfi» dedi.

Mason «Bir dakika.» diye atıldı. «Müdafaa avukatı olarak şâhide bir سوالim var. Bir zamanlar bu tabancanın sahibi siz miydiniz?

— Bu suale cevap vermeyi reddediyorum.

— Onu Lucille Barton'un bilgisi dahilinde mi satın almıştınız?

— Beni suçlandırması mümkün olan bu cevabı da veremiyeceğim.

— Sizde Lucille Barton'un evinin anahtarı var mıydı?

— Hayır efendim.

— Şimdi size iki mektup gösteriyorum. İkisi de daktiloyla yazılmış. Biri Drake Dedektif Aşansına diğeri ise bana gönderildi. Birinci mektupla berâber Lucille Barton'un evinin, ikincisiyle ise yazı masasının çekmecesinin anahtarı yollarımişti. Şimdi size bu mektuplardan birini yazıp yazmadığınızı soruyorum.

— Hayır, ikisini de ben yazmadım efendim.

Mason «Kâfi» dedi.

Burger «Benim için de» diye ekledi.

— Şâhidin mahkemenin gidişatını değiştirebilecek sualler dolayısıyla verdiği yetersiz cevaplar karşısında, mahkeme heyeti savcılık makamının ortaya çıkan vaziyeti izah etmeye çalışması görülmektedir.

Burger «Haklısınız» dedi. «Bu konuda lüzumlu bilgi ve delillere şâhibiz.»

Hâkim Osborn gülümsedi.

— Mahkeme öğleden sonra saat ikive bırakıl-

mıştır. Şerif bu arada zanlıyı göz altında bulunduracaktır. Dâvetli olan bütün şâhitlerin saat ikideki duruşma sırasında mahkeme salonunda bulunmaları gerektiğini hatırlatınaya lüzum görmüyorum.

Saat ikide celse tekrar açıldığı zaman, Burger'-in yine sinirli olduğu açıkça beiliydi.

— Sayın baylar dâvânın ilk soruşturmasından sonra ortaya beklenmedik bir durum çıkmıştır. Bu yüzden Mister Perry Mason hakkındaki iddiamdan vazgeçiyorum. Cinâyet âletinin üstündeki parmak izine dayanarak cinâyet âleti, zanlı ve Mister Perry Mason arasında bir bağ kurmuştuk. Ama ilk soruşturmadan da anlaşıldığına göre, Perry Mason'un yalnızca zanlının tabancasının iç kısmında parmak izinin bulunması onu suçlamaya yetmez.

Hâkim Osborn gülümsiyerek «Daha tabancanın zanlıya âit olduğunu da ispatlamadınız» dedi.

Hamilton Burger «Haklısınız» diye ekledi. «Meselenin çok zor bir hal aldığı hakikat. Ama yüksek mahkeme hey'eti sabrettiği takdirde kısa zamanda, müdafaanın kullanıldığı taktikleri açıklayabileceğinden eminim. İlâve edeyim ki şâhitlerim gayet kurnazca hazırlanmış bir tertibin kurbanı olmuş ve şasırılmışlardır..»

Hâkim Osborn tekrar gülümsedi.

— Kat'i deliller getirdiğiniz müddetçe mahkeme size anlayışlı davranacak. istediğiniz zamanı verecektir. Sayın savcı!

— Tesekkür ederim. Şâhit Sandie Milford. lütfen!!

Sandie Milfort ufak tefek, canlı, kırk yaşlarında bir kadındı. Kendisini Lucille Barton'un oturduğu apartmanın idarecisi olarak tanıtip, mahkeme kâtibine her dâireye âit bir garaj olduğunu ve dâimâ kilitli tutulduğunu kaydettirdi. Sonra da 2-08 numaralı dâirenin kiralandığı sırada ev ve garaj için ikişer anahtarın Miss Lucille Barton'a verildiğini anlattı.

— Anahtarları alan kimdi?

— Lucille Barton'un kendisi...

— Evin anahtarlarının ona teslim edildiğine dâir elinizde imzâlı bir makbuz var mı?

— Evet efendim.

— Makbuzun delil olarak muhâfaza edilmesini talep ediyorum.

Mason yerinden kalktı.

— Müdafaanın buna karşılık hiçbir itirâzı yoktur.

— Karşı soruşturmayla geçecek misiniz, sayın müdafa avukatı?

— Evet.

Mason makbuzla bir göz atıp «Lucille Barton'a mevzubahis olan bu dört anahtarı kendi ellerinizle mi teslim ettiniz?» diye sordu.

— Teşekkürler. Soracak başka suâlîm yok.

Burger'in bundan sonra çağırdığı şahit bir benzinci idi. Adam ayın beşinde saat altı sıralarında Lucille Barton'un arabasıyla kendi benzin istasyonuna geldiğini ve arabasının motöründe arıza olduğunu söylediğini anlattı. Geldiği araba koyu bej bir Chevrolet Limousine'îmiş. Sonra da elinde lüzumlu âletlerin olmaması yüzünden yalnızca gürültüyü kesebildiğini fakat esaslı bir tâmir yapamadığını söyledi.

Hamilton Burger «Zanlı arabasıyla benzin istasyonunuza geldiğinde saat kaçtı?» diye sordu.

— Altıyı çeyrek geçe ile yirmi geçe arasındı.

— Direksiyonda kim oturuyordu?

— Misis Barton.

— Misis Barton'u tanıyor musunuz?

— Evet. Benzinini devamlı olarak benden alır.

— Misis Barton olarak tanıdığınız kimse ilerde zanlı iskemlesinde oturan bayan değil mi?

— Evet efendim.

— Teşekkürler. Söz müdafaanın...

Mason gülerek «Şahide soracak birşeyim yok.» dedi.

Burger bunun üzerine «Şahit Stephan Argyile..» diye bağırdı.

Argyle vemin ettikten sonra şahit iskemlesine geçti ve West Casino Boulevard 938 de oturduğunu el-

li yaşında olduğunu ve ölen Hartwell L. Pitkin'i şoförü olarak çalıştırdığını söyledi. Ölürüldüğü gün şahidin yanında çalıştığını da kabul etti.

Burger «Pitkin'i son defâ ne zaman gördünüz» diye sordu.

— Beşten biraz önce...

— O sırada neredeydiniz?

— Mister Perry Mason'un yazıhanesinin bulunduğu binânın önünde. Perry Mason'la konuşmak üzere oraya gitmiştim. Birden aklıma o günün Pitkin'in izin günü olduğu geldi. Hemen aşağı inip ona izinli olduğunu ve isterse arabamla gidebileceğini söyledim.

— Peki daha sonra ne olduğunu biliyor musunuz?

— Yalnızca daha sonra arabamı eve götürüp, bıraktığını biliyorum. Eve gittiğimde arabamı garajda buldum.

— O zaman saat kaçtı?

— Tahminen... Hmm. Zannımca hastahânedeki Mister Mason'un müvekkiliyle konuştuktan...

— Bu kazânın dâvâ ile alâkası olmadığını hatırlatırım, Mister Argyle!

Argyle öfkeyle «Ama Mister Mason'un oyununa gelip birkaç bin dolar tutarında bir meblâğ ödemek zorunda kaldım.» diye bağırdı «Kandırıldım».

— Bu bizi alâkadar etmez Mister Argyle. İsterseniz sonradan bu hususta bir dâvâ açabilirsiniz. Lütfen meseleye dönüp bize o gece olanları anlatın.

— Hın. Eve dokuzbuçukla on arasında dönmüştüm. Araba oradaydı.

Burger «Müdafaa soruşturmaya geçebilir» dedi.

Mason «Arabanın evinizde olduğunu nereden anladınız?» diye sordu.

— Anlamama lüzumu yoktu. Araba evde olmalıydı. Zâten garaj kapısı da kapalıydı...

— Peki arabanın orada olup olmadığına hiç bakmadınız mı?

— Hayır.

— Eve nasıl döndünüz?

— Sigortadan yanıma verilen memur beni arabasıyla eve bıraktı.

— Eve ne zaman vardınız?

— Dokuz buçukla on arasında.

— Ne zaman yatağa girdiniz?

— Zannederim onbire doğru.

— Peki arabanızın garajda olup olmadığına ne zainan baktınız?

— Gecenin saat ikisinde. Polis telefon ederek, şoförümün başına gelen felâketi haber verdi ve birkaç polis memurunun bizim eve gelmek üzere olduğunu bildirdi. Tam giyinip garaja doğru gidiyordum ki polis memurlarıyla karşılaştım.

— Arabanız garajda mıydı?

Evet.

— Mister Argyle! Bana karşı düşmanca hisler besliyorsunuz, değil mi?

— Yoo ,havır. Yalnız size acayip ve muammalı davranışlarınız yüzünden kızgınım. Kötü bir taktik kullandınız, Mister Mason.

— Ne demek istiyorsunuz?

— Şoförümün o gece izinli olduğunu ve kazâ yapma ihtimâli olduğunu hesaplayıp, beni tamâmen haksız bir hususta kandırdınız ve oldukça alçakça bir yoldan para koparmayı kalktınız. Sonra...

— O. Demek ki şoförünüzün kazâyı yaptığını düşündünüz!

— Tabii. O gün arabayı kullanmadığımdan emindim ama şoförüm böyle bir kazâyı pekalâ yapmış olabilirdi. O takdirde ben de aynı derecede suçlu duruma düşecektim.

Hâkim Osborn «Bunun dâvâ ile alâkası varmı?» diye sordu.

— Evet hâkim bey. Böylelikle sâhidin bâzı zavıf taraflarının meydana çıkacağı kanaatindevim.

Burger neş'evle «Bu mevzuda derinlesmevi lüzumlu görüvorum» dedi. «Böylelikle belki de bâzı hususların derinliklerine inip bâzı çıkmazları aydınlatabileceğiz.»

Mason «Herseyi öğreneceksiniz, Mister Burger»

dedi. «Önce sizden Mister Argyle, olanları kendi görüşünüze göre anlatmanızı ricâ edecektim.»

— Ayın beşinde, öğleden sonra Mister Mason evime gelerek, arabamın yaptığı bir kazada müvekkilinin ağır yaralandığına dâir elinde delilleri bulunduğunu söyledi. Pitkin de bu konuşma sırasında yanımdaydı. Arabamın arkasında çarpışma izleri olduğunu belirterek, tazminat ödemek zorunda olduğumu anlattı. Onun haklı olduğunu düşünmüştüm.

Mason «Niçin haklı olduğumu düşündünüz?» diye sordu.

— Soförüm aynı gün arabayla bir kazâya karışmış ve arabamın çalındığı numarasıyla bundan kurtulmaya çalışmıştı. Tabii bunun böyle olduğunu ben düşünüyorum. Kendisi bana polise telefon etmem için ısrar etmişti. Berâberce arabamın kaybolduğunu söylediği yere gittik. Soförüm o gün içkiliydi ve bilmediğim bir sebepten dolayı oldukça sarsılmıştı. Fazlasıyla sinirliydi. Adanımın yaptığı işten dolayı başımın derde gireceğinden korkup kulübe döndüm ve polise telefon edip, arabamın çalınmış olduğunu söyledim. Arabamın çalınmış olduğuna asla inanmamıştım. Polis onu şehrin ticâret mahallinde itfâiyenin önünde buldu.

— Ve benim davranışlarım karşısında Finchlev'le anlaşmayı, avukatla anlaşmaktan daha ehven buldunuz, değil mi?

— Böyle bir şeyi hiç düşünmemiştim.

— Ama tam bunu yaptınız.

— Yaralı biri olduğunu duyar duymaz, benim yüzümde meydana gelen zararı tazmin etmek istedim. Kazâ bana çok kötü tesir etmişti. Bu yüzden doğruca büronuza koştum. Sizinle muhakkak konuşmak istiyordum. Zannederseniz siz de o sırada müvekkiliniz Lucille Barton'u ziyârete gitmiştiniz.

— Bunu bu kadar kat'i olarak nasıl bilebiliyorsunuz?

— Kat'i olarak olarak bilmiyorum, benimki sâdece bir tahmin...

— Benim orada olduğumu zannetmeniz için ne gibi bir sebebiniz vardı?

— Polisten duymuştum... Yo hayır, sözlerimi geri alıyorum. Cevabım hayır, bunu bilmiyordum! dur.

Mason «Güzel!» dedi. «dernek ki büroma gittiniz ve orada size benim çıkmış olduğum söylendi.»

— Evet.

— Bu arada şoförünüz neredeydi?

— Aşağıda evin önünde benim Buick'te bekliyordu.

— Orada park etmek için yer bulabilmiş miydiniz?

— Evet şoförüm bir park yeri bulmuştu. Beni tam kapının önünde indirdi. Oralarda uygun bir park yeri olmadığını görünce mümkün olduğu kadar yakın bir vere parketmesini söyledim. Şoförüm fazlasıyla maharetliydi. Bir sâniye içinde park yeri bulmuştu.

— Beni beklediniz mi?

— Evet. Tahminen saat altıya kadar büronuzdaydım. Daha sonra da sigorta şirketime telefon ederek meseleyi görüşmek için bir memur yollamalarını söyledim.

— Ve sigorta memuru size beni hic ise karıştırmadan, müvekkilimle anlaşırsanız, daha kârlı çıkacağınızı anlattı. değil mi?

— Bana yalnızca kendisinden talimat alıncaya kadar hiçbir tazminat ödemememi, hastahânenin girişinde beklememi söyledi.

— Ama herşeye rağmen hastahâneye gidip, benim arkamdan iş çevirmeye kalktınız.

— Ne demek istediğinizi anlıyamıyorum Mister Mason! Sizden gizli hareket etmek isteseydim zâten yazıhânenize gelmezdim. Ayrıca sizi yeterinden de fazla beklemiştim.

— Müvekkilimle anlaşırken sigortanın verdiği tazminattan baska, kendiliğinizden oldukça yüksek bir meblâğ eklemisiniz değil mi?

— Evet, bunu yaptım.

— Niçin böyle bir seye lüzum gördünüz?

— Genç adamın sigortanın verdiği tazminat-

tan daha fazlasını hak ettiği kanaatindeydim. İnsanları belki de lûzumundan fazla seviyorum, ama yine de ağır yaralı bir gencin zararına kâr gayesi gütmem imkândı.

Mason «Asil bir düşünce» dedi. «Ama bence kazâyı yapan arabanın sizinki olduğunu düşünmenizde, kazâyı kabullenmenizde ve cebinizden bu kadar parayı ödemenizde başka bir sebep vardı. Aksi takdirde buna bu kadar kolaylıkla inanmazdınız.»

— Meshur bir avukatsınız, Mister Mason. Bana karşı kötü bir tertip kuracağınız hiç aklıma gelmemişti. Elinizde delilleriniz olduğunu söylediginizde, evet.. bunun doğru olduğuna inandım.

Mason gülümsedi.

— Saflık numarasıyla bir şey kazanamazsınız Mister Argyle. Kazadan haberiniz olmadığını söylediğiniz halde, o gün kulübe gidip, kulüp kapıcısına sizin kazâ günü öğleden sonra kulüpten ayrılmadığınızı söylemesi için rüşvet vermeyi ihmal etmediniz. Mâdem ki şoförünüzün yaptığı kazâ ile ilginiz yoktu, niçin böyle bir şeye teşebbüs ettiniz?

— Bu söyledikleriniz hakikat değil.

— O gün kapıcıya para vermediniz mi?

— Bu yalnızca bir bahşıtı, o kadar.

— Kaç dolar verdiniz?

— Bu sizi alâkadar etmez sanırım!

— Ne kadar?

Burger «İtiraz ediyorum» diye bağırıp yerinden ayağa fırladı. «Şâhit zor duruma düşürülmeye...»

Hâkim Osborn hırsıyla «İtiraz reddedilmiştir» dedi.

Mason tekrar «Ne kadardı?» diye sordu.

— Ona beş dolar vermek niyetindeydim. O gün fazlasıyla viski icmiştim, üstelik orası da oldukça karanlıktı. Bu yüzden daha fazla vermiş olmam da pekâlâ mümkün.

— Yüz dolar?

— Korkarım evet.

— Yanlıslıkla mı?

— Yanlıslıkla.

— Ayın üçü, öğleden sonra arabayı kullanmadığınızdan emindiniz, değil mi?

— Evet

— Öyleyse arabanızı kullanmış olabilecek tek insanın şoförünüz olabileceğini de biliyordunuz.

— Evet... Ama tabî ki araba çalınmış da olabilirdi.

Mason «Bu durumda kazâdan dolayı itham edilemezsiniz» dedi. «Bakın Mister Argyle! Siz neticede becerikli bir tüccarsınız.»

— Maksadınızın ne olduğunu anlıyorum, Mister Mason! Siz gittikten sonra villâda şoförümü sıkıstırdım ve kazâyı yapıp kaçanın o olduğunu öğrendim. Ayrıca benden mes'uliyeti kaldırmak için arabanın çalınma numarasını da tertiplediğini anlattı.

Mason «Nihâyet» dedi. «Ve şimdide onun anlattıklarının doğru olmadığı kanaatine vardınız, değil mi?»

— Beni suçlayanız tamâmen uydurma idi, Mister Mason. Kazâyı yapan Daniel Coffee adında biri. Böylelikle kötü bir oyununuza geldim, Mister Mason. Ha birde müvekkilinize sigortacılara iyi bir hâtıra bırakacağınızı söylemişsiniz.

Hâkim Osborn'un yüzünden derin bir tebessüm geçti.

Mason «Haklısınız» dedi. «Peki sizce şoförünüz kendi yapmadığı bir kazâyı niçin yüklendi?»

— Bilemiyeceğim. Bunu öğrenmeyi çok istedim. Bu hususta çok kafa patlattım, ama bir türlü bir çıkar yol bulamadım. Zannedersenem adama santaj yapmak gibi bir arzusu vardı. Ve bu yüzden anlaşılmaz bir plân yaptı.

— Şoförünüze sizi zarara sokmuş olduğu halde öldürüldüğü gece izin vermeyi ihmal etmemişsiniz. Niçin?

— Şoförümün izin günlerinde de çalışıp para kazandığını biliyordum. Bana bir şoför cemiyetinde çalıştığını, diğer meslektaşları gibi boş günlerinde de çalışmak istediğini söylerniştî. Tabî ki izin verdim. Dâimâ vaktinde cemiyette olmaya çalışırdı, zirâ bir daki-

kalık gecikme bile icâbında bir işin kaybolmasına malolabilirdi. Ben de tüccarım. Dakik olmayan bir şoförün meydana getireceği zararları anlayabilirim. Pitkin'e izin vermem de kendisini sevmemden değil, mesleğine ve cemiyetine karşı duyduğum saygıdan ileri geliyordu. Kimseye zarar vermeye hakkım yoktu. Hele şahsi kızgınlıklarım yüzünden, hiç!

— O gece Pitkin'in vaktinin çok dar olabileceğini hiç düşünmüş müydünüz?

— Ne demek istiyorsunuz?

— Bence Pitkin'in o gece tam vaktinde bulunması gereken bir randevusu vardı. Bu yüzden arabanızı bile evinize başka bir şoförle yollamıştı. Doğruca o gece için anlaştığı patronuna gitmişti.

Argyle uzun bir düşünmeden sonra «Olabilir» dedi.

— Pitkin'in boş günlerinde hiçbir cemiyete telefon ederek, şoför angaje etmek ihtiyâcı duymuşmuydunuz?

— Hayır. Böyle bir durumda Pitkin'den iznini başka gün kullanmasını ve benimle kalmasını isterdim. Tabii fazla mesailerini ödemek şartıyla...

— Mister Argyle. Şimdi size üstünde onbeş isim yazılı bir liste uzatacağım. Lütfen bana bunlardan herhangi birisini tanıyıp, tanımadığınızı söyleyin.

Hamilton Burger öfkeyle, «Bu da ne demek?» diye bağırdı.

Mason hemen cevap verdi.

— Böylelikle belki de şoför Pitkin'in kendisinin yapmadığı bir kazânın bütün suçunu niçin yüklediğini açıklayabileceğim.

Burger, «İyi öyleyse,» dedi. «Ama yine de bu soruşturma tarzını pek iyi anlayamıyorum. Bu yoldan bir neticeye varamayız. Bence akıntıya kürek çekiyorsunuz.»

Hâkim gülerek, «Mister Mason'un akıntıya kürek çekse bile merhale katedeceğinden eminim!» dedi.

Argyle gözlüğünü takıp, daktiloyla yazılı listeyi gözden geçirdi ve başını kaşıyıp, «Mister Mason,» de-

di. «Listedeki bütün şahısları tetkik etmem epeyi vakit alacak.»

Hâkim Osborn atıldı.

— Pekiyi, öyle olsun. Mahkemeye onbeş dakikalık bir ara veriyorum. Mister Burger siz de bu arada listeyi gözden geçirebilir ve şâhidinizle görüşebilirsiniz. Onbeş dakika sonra mahkeme tekrar toplanacaktır.

Hâkim Osborn ayağa kalkarak odasına çekildi. Mahkemedekiler de hava almaya dışarı çıkmışlardı. Mason Tragg'a doğru ilerleyip, «Bir köşeye çekilelim, Tragg,» dedi.

Tragg başını salladı ve ikisi berâberce salonun en uzak köşelerinden birine çekildiler.

Tragg muzip bir tavırla gülümsedi.

— Holcomb'un çalırnını kırdığınız için size çok teşekkür ederim. Mister Mason. Hârika bir soruşturmaydı. Kendinden çok emindi. Aklınca sizi bulmaya muvaffak olamadığım için beni küçük görüyordu. Goshen'in ifâdesini çürütmeniz ona hârika bir ders oldu. Sizinle şu anda iki arkadaş gibi konuştuğumu anlıyorsunuz değil mi?

Mason, «Tabî» dedi. «Sizinle şahsen konuşabilmemiz için ufak bir gezinti yapmaya ne dersiniz?»

— Nereye?

— Şehir dışına. Villâlar bölgesine.

— Buna yetecek kadar vaktimiz var mı?

Mason, «Zannederim fazlasıyla var,» dedi.

— Onbeş dakika içinde geri dönebilecek misiniz?

— Zannederim. Argyle listeyi dikkatle tetkik edince biraz daha zaimana ihtiyâcı olduğunu söyleyecektir. Bakın... Burger gelyior.

Burger yenileceğini bildiği düşmana giden biri edâsıyla Mason'a yaklaşıp, «Bu listeyi nasıl değerlendireceksiniz, Mason?» diye sordu.

— Çok büyük bir değeri olduğundan ernin olabilirsin. Burger.

— Argyle adres defterini karıştırmadan birşey söyleyemeyeceğini iddia ediyor. Zannedersem listedekilerin hepsi kendisinin de dahil olduğu petrol şirketinin

ortakları... Ama hâfızası çok zayıf olduğu için, eğer bu sual çok ehemmiyetli ise, duruşmanın yarın sabaha bırakılması doğru olur kanaatindeyiz.

Mason, «Böylesi benim için daha iyi,» dedi.

— Ama benim için değil.

Mason alaylı bir tavırla, «Maalesef suâlîmden vazgeçemem,» dedi.

Burger kısa bir tereddüt devresi geçirdi.

— İyi öyleyse. Mâdenîki ısrar ediyorsunuz muhakemeyi yarın sabaha bıraktıracamız.

Mason, «Hâkimin bunu kabul edeceği kanaatinde misiniz?» diye sordu.

— Tabîî.

Ve Mason'a arkasını dönüp kayboldu.

— Haydi, Tragg, gidiyoruz. Şimdi istediğimiz kadar vaktimiz de var. Bana sizin arabanızla gitmemiz daha iyi olacak gibi geliyor.

ONBEŞ

Tragg villâlar mıntakasına gelince, Mason'un gösterdiği aralığa girip, parketti.

Mason, «Buradan evi gözetliyebiliriz,» dedi.

— Neyi bekliyoruz Allah aşkına?

— Hollister bir iş seyahatine çıkmıştı, değil mi?

— Evet.

— Ve arabası ile cesedini bulduğunuz zaman yanında olması gereken bâzı şeyleri bulamamıştınız.

— Neleri kastediyorsunuz?

— Valizleri!... Birkaç günlük bir iş seyahatine çıkan bir kimse, yanına muhakkak valiz veya çanta alır.

Tragg «Tabîî» dedi. «Bu, hiç aklıma gelmemişti.»

— Ve ceset oldukça enteresan bir şekilde bağlanmıştı değil mi? Bundan ne çıkarabiliyorsunuz, Tragg?

— Ceset bir arabanın bagajına konmuş olmalı.

— Evet. Acaba bu Hollister'in arabası olabilir miydi?

— Niçin olmasın?

— Bak Argyle geliyor. Arabayı çok hızlı kullanıyor, değil mi? Acelesi var, herhalde.

Tragg, «Mahkeme aklını karıştırmış olmalı,» dedi. «Herşeyin tahmininden başka gittiğinden eminim. Billhassa şu kazâ meselesinde.»

— Olabilir.

— Şimdi ne yapıyoruz?

Mason, «Burada bekliyeceğiz,» dedi. «Telsiz çalışıyor mu?»

— Evet.

— Onu tekrar denemeniz iyi olacak. Meselâ santralı arayıp saati sorabilirsiniz.

— Maksadınız ne Allah aşkına? Bütün bu olanların mânâsını bir türlü anlıyanıyorum, Mason!

— Şimdi aklıma sizi mahkeme salonundan gizlice uzaklaştırdığım geldi, Tragg, Burger büyük ihtimalle şimdi sizi arıyordur. Şu benim tanınma mevzuumun onu çok rahatsız...

Tragg gülümsedi.

— Ah siz yok musunuz siz. Hârika bir iş yaptınız, Mason. İnanın ki az daha kendimi tutamayıp, sizi alkışlayacaktım. Hattâ ayağa bile kalktım. Tabii bunu dostluğunuza güvenerek söylediğimi biliyorsunuz.

Sonra da telsizi ayarlayarak, polis santralını aradı.

— Hâlâ ne bekliyoruz Allah aşkına? Madem ki Mister Argyle'le konuşmak istiyorsanız, niçin içeri girmiyoruz?

— Onu rahat bırakmalıyız ki rahatlıkla tahvillerini toparlayabilsin. Bak, bak geliyor.

Argyle kapıdan çıkarak, aceleyle arabasına girdi. Bir elinde büyük bir evrak çantası, diğerinde ise bir valiz vardı. Elindekileri hızla arabanın içine attıktan sonra, hemen motörü çalıştırdı.

— Şimdi onun peşine düşüp, sirenleri çalarsanız, enteresan bir şeyle karşılaşacaksınız, Tragg!

Tragg şaşırılmıştı.

— Ne, sirenleri mi çalayım! Ne yaptı ki?

— Haydi peşine düşün. Ne yapacağını hemen göreceksiniz. Size hiç değilse onu sürat tahdidini aşmaktan yakalama fırsatını verecektir.

— Aman Allahım! Trafik polisi olmadığımı unutmuşa benziyorsunuz, Mister Mason.

— Tragg, bana güveniyor musunuz?

Tragg Mason'a baktıktan sonra «Okey!» dedi.

— İyi öyleyse.

Tragg bunun üzerine gaza basıp, Argyle'in peşine düştü. Biraz sonra tekrar vites değiştirmesi icâbetmişti.

— Allah kahretsin. Adamın hakikaten acelesi var.

Mason, «Burada sür'at tahdidi nedir?» diye sordu.

— En çok altmış kilometre. Öndeki çoktan saatte sekseni aştı. Bunu farketse iyi olacak.

— Onu sirenle durdurmayı denesene...

— Ah neredeseydi, ancak onun yanına gidersek...

— Haydi, sirene basın.

Mason o kadar sabırsızlanmıştı ki hızla sirene bastı. Birden acı bir siren sesi ortalığa yayıldı.

«Deli olmayın Mister Mason,» diyen Tragg, sireni kesti.

Argyle ise çoktan arkasını dönüp, peşindeki polis arabasını farketmişti. Son sür'atle kaçmaya çalıştı.

Tragg, «Allah kahretsin,» dedi. «Bu adam çıldırmış. Kaçıyor Mason!»

— Tabii ki kaçıyor. Ne yapmayı düşünüyorsunuz?

«Şimdi görürsünüz» diye Tragg öfkeyle sirene bastı. Argyle ise bütün hızıyla sağa dönmüştü. Az daha arabası takla atacaktı.

— Onu şimdi geçeriz. Bu adam bir polis memuruyla yarışmanın ne demek olduğunu bilmiyor her-

halde. Şimdi görür. Sıkı tutunun Mason, virajı ondan daha büyük hızla almak zorundayım.

Acı bir patinaj sesiyle virajı almışlardı.

Mason, «Zannederseniz bizden kurtulmak için elinden gelen gayreti sarfedecektir,» dedi. «Siz de her ihtimale karşı tabancanızı hazır tutun. Belki herif o çâ-reye de başvurur.»

— Neden kaçtığını bir türlü anlıyamıyorum, Mason.

«İşlediği cinâyetlerden!» diyen Mason'un yüzü kuru bir ifâde almıştı. «Birincisi Ross P. Hollister, ikincisi ise Hartwell L. Pitkin (Bir sigara yaktı.) Size...»

Tragg radyoyu ayarlayıp, mikrofona konuştu.

— Komiser Tragg, 42 numaralı siyah Buick Limousine'deki bir katili tâkip ediyorum. Hickman Avenue'nun kuzeyinde 89 ve 90. caddeeler arasındayım. Elinizde olan bütün arabaları yardımına yollayın. Sirenlerim açık. Teşekkürler, söyleyeceklerim bu kadar... Bu adamın suçlu olduğunu ispatlayabilecek delilleriniz var mı, Mason?

— Tabii. Olnasa burada boşuna vakit kaybeder miydim? Ama kaçınaya teşebbüs etmeden, bir şey yapmak elimden gelmezdi. Kendini ele vermesi, için paniğe kapılması lâzımdı. Kaçınakla tabutuna son çiviye de çaktı. O...! Bakın!

Karşıdan birdenbire bir araba ortaya çıkmıştı. Şoför siren seslerini duyunca hemen durmak için, arabayı yana çekti. Argyle ise kazâyı önlemek üzere direksiyonu kırdı. Arabası kaymıştı... Artık direksiyona hâkim olamıyordu. Araba kaydı ve birkaç takla atarak yardan aşağı yuvarlandı.

Tragg acı bir frenle durdu.

Mason birkaç dakika yanan arabaya bakıp, Argyle'in ortaya çıkmasını bekledi. Sonra da, «Böylelikle bu mesele de halledildi, Tragg!» dedi. «Yardımcı polis olarak burada işim kalmadı, sanırım.»

Perry Mason, Della Street ve Paul Drake Mason'un yazıhânesinde oturuyorlardı.

Drake, «Ne o? Yoksa başından beri meselenin çözümünü bildiğini mi iddia edeceksin?» dedi.

— Tabîî ki hayır. Ama Argyle'nin şoförünün kazâyı yapan kimse olmadığını öğrenir öğrenmez bu meselenin içinde bir bityenîği olduğundan şüphelerimdim. Kendisine hiç bir şekilde suç yüklenemeyecek bir kazâda, candan ve istekle tazminatı ödemeye çalıştı. İşte o zaman aklıma Argyle'in bu parayla kendini temize çıkarmak isteyebileceği geldi.

Drake, «Söylediklerinde tamânen haklısın,» dedi. «Ama yine de benim dikkatimi çeken senin bu fikre nereden geldiğin.»

— Gel, meseleyi seninle tâ en baştan gözden geçirelim, Paul! Argyle, Hollister ve Gates aynı petrol firmasının ortaklarıydı. Firma'nın en büyük hissesi Hollister'deydi, bu yüzden de aslan payını o alıyordu. Argyle ve Gates ise onun arkasından bir işler çevirmeye başlamışlardı. Hollister ardından kurulan bu kompoların kokusunu alır almaz, ortaklarını ayın üçü pazartesi günü Santa del Barra'daki evine konuşmaya çağırdı. Argyle ve Gates craya oldukça isteksiz gittiler.

Drake, «Onları oraya götüren Pitkin miydi?» diye sordu.

Mason gülümsedi.

— Hayır, hayır, Pitkin San Fransisko'daydı.

— Anlıyamıyorum.

— Gates ve Argyle'in geçmişleri hiç de temiz değildi. Tahvil calmak, yanlış hesaplar vermek vesâire gibi kendilerini rahatlıkla hapse götürebilecek bir sürü suçları vardı. Hollister bunları öğrenmişti. Gates bunu biliyordu. Argyle'in de Hollister'in kendilerini ellerinde tuttuğuna dâir şüpheleri vardı. Gates daha oraya giderken mesele aleyhine dönerse, tabancasından faydalanmaya kararlıydı.

Böylelikle Honolulu'ya bir uçak bileti alarak adını kaydettirdi. Sonra da Pitkin'i seyahatin ilk etabını yapması için angaje etti. Böylelikle her hâlükârda kendini temize çıkaracak bir delil bulmuştu. Hollister'e giderken her ihtimâli göz önüne alarak yanına 45 kalibrelik bir tabanca almıştı. Korkularında haklıydı da... Hakikaten Hollister onları tehdit edip, iş mevzuunda, kâra geçmek istemişti. Gates hemen tabancası-

na sarılıp, Hollister gibi büyük bir tehlikeyi ortadan kaldırdı. Bu. Argyle'i kendinden geçirmişti. Ama Gates bu cinâyetin her tarafını iyice hesaplamıştı ve Argyle'i kendisine yardım etmeye zorladı. Argyle için yapacak bir şey yoktu. Gates'in eliinde onu mahvedebilecek kozlar vardı. Cesedi berâberce Gates'in arabasından çıkardıkları branda bezine sarıp, arka kapıdan dışarı çıkartarak Hollister'in arabasının bagajına yerleştirdiler. Sonra da Argyle ve Hollister'in arabalarıyla kuzeye doğru yola çıktılar. Gates Argyle'e başının çâresine bakmasını kendisini temize çıkaracak tedbiri çoktan aldığıını anlattı. Argyle korku içindeydi. Gates ona hemen kulübe dönüp, arabasının çalınmış olduğunu söylemesini bildirdi. Bu, aynı zamanda, yolda birisiyle karşılaştıkları takdirde kendilerini kurtaracak bir delildi. Hollister'in saatini parçalayarak, akreple yelkovanı beş yirmibese ayarladılar, Hollister'in arabasının saatini ise altı yirmide durdurdular. Sonra da Argyle'in arabasını yokuşun altında bırakarak Hollister'in otomobiliyle yukarı, dönebilecekleri bir yere çıktılar. Orada cesedi aşağı yuvarlayıp, üstünü toprakla örttüler. Hollister'in arabasını ise daha aşağıda yardan yuvarlamışlardı. Böylelikle araba bulunsa bile cesedin bulunmayacağını sanıyorlardı. Sonra da Argyle arabasıyla geri Santa del Barra'ya döndü.

Gates ise kendini temize çıkaran delilleri kuvvetlendirmek arzusundaydı. Doğruca Hollister'in evine dönüp, San Fransisko'yu aradı ve orada hava meydana Gates adıyla bulunan Pitkin'le konuştu. Bu mizansen sâyesinde bu cinâyetten sıyrılmış oluyordu.

Hollister öldürüldüğünde büyük ve kıymetli bir İran halısının üzerine yıkılmıştı. İki katil onu temizleyecek vakit bulamamışlardı. Bu yüzden ertesi gün hizmetçinin kan izlerini farketmemesi için onu da yanlarına aldılar. Hizmetçi kadın, Hollister'in iş seyahatine çıkacağını biliyordu ve bundan dolayı onun evde olmamasından şüphelenmedi bile. Yalnız halının kaybolması dikkatini çekmişti. Hollister gitmeden birkaç gün önce Lucille'e bir halı hediye etmek istediğini söylemişti. Hizmetçi kadın bu yüzden hemen Lucille'e tele-

fon ederek, İran lhalısının ona hediye edilip edilmediğini sordu. Lucille bu suâle fazlasıyla kızmıştı ve hırsla Hollister'in kendisine vâdettiği halıyı aldığını söyledi. Bunun üzerine hizmetçi kadının aklına Hollister'in cesedi bulununcaya kadar başka bir şeyden şüphelenmek gelmedi bile...

Argyle hemen geri döndü. Pitkin ise bu arada tekrar uçakla buraya gelmişti. Gates hemen uçağa atlayıp, önce San Fransisko'ya oradan da Honolulu'ya uctu. Pitkin akıllı bir adamdı. Kendisine verilen fazla miktardaki paranın arkasında pis bir işin yattığını anlıyabiliyordu. Bu işin peşine düştü. Böylelikle zamanı gelince Gates'e ve Argyle'e şantaj yapabilecekti. Bu arada Argyle de Pitkin'i öldürmeyi plânlıyordu. Neyse, gelelim cinâyet gününe: Argyle işleri biter bitmez kulübe dönmüş ve polise arabasının çalındığını haber vermişti. Kapıcıya verdiği rüşvetle de kendisini temize çıkarabildiğini zannediyordu. Ama sonraları bilhassa gazetede ki ilânı görünce bu işi çok ucuza malettiğini ve bu yüzden cürük tarafları bulunduğunu anladı. Bu sefer eline kadar gelen fırsatı kaçırmak istemiyordu. Zâten büyük çapta zarara uğrayan sigorta şirketi olacaktı.

Argyle, Hollister'in cesedinde arama yaparken Lucille'in evinin ve garajının anahtarlarını bulmuştu. Hollister'in onunla evlenmek istediğini ve aralarındaki bağı yakından biliyor olmalıydı.

'Blade'deki ilânı görür görmez eğer kendisini kazâyı yapan soför olarak tanıtmayı basarırsa, tazminatın çoğunu sigorta şirketinin üzerine yükleyebileceğini ve böylelikle cinâvetten kolavlıkla sıyrılmasını olacağını düşündü. Ayın üçünde saat bes sularında Hickman Avenue ile Vermessilo caddesinin kesiştiği noktada olan bir kimsenin, cinâvet sırasında Santa del Barra'da olması imkânsızdı. Gecenin geri kalan kısmını ise nasılsa kulüpte gecirmisti...

Hollister'in hizmetçisi ise ayın üçünde saat dört buçukta evden ayrılmıştı. O sıralarda Hollister havattavdı ve ona iki arkadaşını görüşmek üzere beklediğini daha sonra da bir iş seyahatine çıkacağını söyle-

mişti. Bu yüzden cinâyetten şüphelerise bile iki arkadaş ele veremiyeceği muhakkaktı.

Argyle Pitkin'i öldürmeyi büyük soğukkanlılık ve beceriklilikle tasarladı. Önce zarf içinde Lucille Barton'un evinin anahtarını yolladı. Bu mektup üzerine birinin onunla konuşmak üzere yola koyulacağından emindi. Hemen arabasına yeni bir lâstik taktırdı, tamponu çarpılmış hâle soktu ve arka kısımda birkaç yeri yeniden boyattı. Böylelikle birinci cinâyeti tamâmen gizlemiş, ikinci cinâyetini ise hazırlamıştı. Ama onun için bu kadarı da kâfi değildi. Daha kurnazca bir taktik kullanmalıydı. Ve kullandı da...

Drake, «Ne?» diye bağırdı. «Nasıl da ikinci cinâyetini de örtbas edebilecek bir delili vardı. Onun cinâyet işlendiği sıralarda senin büronda olduğunu unuttuyor musun?»

Mason Drake'in sözüne ehemmiyet vermemişti. Anlatmaya devâm etti.

— Ayın beşinde bir ara şoförler cemiyetine uğrayarak, saat tam beste bir şoföre ihtiyâcı olduğunu söyledi. Sonra da şoföre otobüsle Detroit'e gitmesi oradan yeni arabasını alması Meksika'ya geri getirmesi talimatını verdi. Orada Argyle onu bekliyecekti. Böylelikle şoför Pitkin'in öldürüldüğü günkü gazeteleri okumayacak ve kendinden şüphelenilmeyecekti.

Argyle akıllı bir adamdı. Arabasında oturan kasketli ve üniformalı bir şahsın hic değilse şâhitler tarafından Pitkin olarak tanınacağını biliyordu. Hele Pitkin'i tanımayanlar arabada oturanın Pitkin olduğuna yemin bile edebilirlerdi.

Pitkin'in Argyle'e karşı saygısız tutumu, daha Hollister öldürülmeden önce, şoförün Argyle'e şantaj yaptığını belli ediyordu. Gates'in peşine düşünce belki de Argyle'in de Hollister cinâyetine karıştığını öğrenmiş veya bundan şüphelenmişti. Efendisinden para sızdırına çâreleri arıyordu. Argyle şimdiye kadar şoförünü saymıştı. Ama artık Pitkin onun için bir tehlike oluyordu. Lucille'in Hollister'le evlenmek istediğini ve her gün ikiyle, bes arasında evinde olmadığını duymuştu. Lucille'in evinin anahtarı eline geçer geçmez, icâbında

Pitkin'i öldürebileceğini düşündü. Gazetede ki ilânımız ise ona bu fırsatı veriyordu. Anahtarı bulur bulmaz doğruca Lucille'in evine koştu. Yazı masasında bir tabanca olması da işini kolaylaştırmıştı. Artık işleri yolunda gidecekti.

Sonra Pitkin'le Lucille'in garajına giderek, Lucille'in arabasını bozdurdu. İşin esas enteresan tarafı Pitkin'in Lucille'in nerede yaşadığını bilmemesiydi. Bu yüzden oraya giderken herşeyden habersizdi. Lucille'i bir kere şehirde dolaşırken görmüş, ama izini bulmayı başaramamıştı. Pitkin hemen Lucille'in arabasının motoründe büyük gürültü meydana getirecek bir ârıza meydana getirdi.

Herşey yolunda gidiyordu. Ârızalı arabaya binen Argyle onu caddenin köşesine götürüp kontak anahtarını üstünde bıraktı. Garajdaki araba sesleri arasında silâh sesi duyulmamıştı bile. Sonra da tabancayı yukarı çıkarıp, Lucille'in yazıhânesinin gözüne bıraktı, yeni şoförünü alıp, doğruca benim büromna geldi ve orada beklemeye başladı. Della oraya geldiğinde her ihtimali göz önüne alarak, şoförü park yeri aramaya yollamıştı. Şansı vardı. Della bile şoförün Pitkin olduğunu sanmıştı. Büromda uzun bir zaman beni bekledikten sonra telefon ederek sigortanın adamını çağırdı. Sigorta şirketi kazâyı duyunca telâşlanmıştı. Hemen bir adamını yolladı. Argyle adama tazminatın büyük kısmını ödeyeceğini açıkladı. Ve böylelikle sigortanın adamıyla birlikte Bob Finchley'le konuşmaya gittiler.

— Peki Argyle Lucille'in evine yaptığı ilk ziyarette çekmeceyi kilitli bulduğunu nereden biliyordu?

— Evi göz altında bulundurabileceği bir yere mevzilenmiş olmalıydı. Eve girdiğini görmüştü. Hemen ardından eve girip, hayretle çekmecenin kilitli olduğunu farketmiş olmalı... Hele sonradan onu aramaya şüpheleri daha da kuvvetlendi. Kendisini temize çıkarması şarttı. Bu yüzden ikinci bir mektupla çekmecenin anahtarını yolladı.

Lucille daha ben ayrılır ayrılmaz, evden çıkmıştı. Benimle konuşmadan önce Arthur Colson'la ne söyleyeceklerinde anlaşmaları lâzımdı. Benim kendisine

bir oyun oynadığını zannediyordu. Zâten o sıralarda hep Williard Barton'un bir şeyler yapacağından şüphe içindeydi. Argyle onun evden çıktığını görünce Arthur Colson'a gittiğini anlamıştı. Hemen Lucille'in daktilosunda mektubu yazıp, çekmecenin anahtarıyla bana yolladı. Argyle oyununu iyi plânlamıştı. Eğer ilânı gören Charlotta Boone paraya düşkün bir kadın olmayıp da Daniell Coffe'yi ele vermeseydi, bugün hâlâ bu muammayı çözememiş olurum. Ama Argyle'den şüphelenmemin en büyük sebebi muhakkak ki ayın beşinde onu ziyârete gittiğimde üstümde kazâyı kendi yapmış intibai uyandırmaya çalışmasıydı. Suçlu rolünü iyi oynamıştı. Bob Finchley'e yaptığı ziyâret sırasında esas suçluyu öğrendiğimizi duyar duymaz hemen bütün suçu soförünün üzerine atmaya çalıştı. Kötü durumda olduğunu anlamıştı, bu yüzden aklından tamâmen uydurma bir konuşma yarattı. Hani şu Pitkin'le yaptığı.

— Ama, böylelikle durumu daha da zor hâle sokmuş oluyordu.

— Muhakkak aına yapabileceği başka bir şey de yoktu. Unutma ki önceleri Hollister'in hizmetçisinin kaybolan halıdan şüphelenmediğini bilmiyordu. Hizmetçi kadının kaybolan halının Lucille Barton'a verildiğini sandığını öğrendiğinde fazlasıyla rahatlamış olmalı. Hollister'in arabasının bulunması da onun için büyük sanssızlıktı. Eğer polisin sansı yâver gitmeseydi, her iki cinâyetten de tereyağından kıl çeker gibi kurtulacaktı. Ama o kadar güvendiği Hollister cinâyetinde bütün plânlarının tersine döneceğini, Pitkin cinâyetinde de ondan şüphelenileceği muhakkak ki aklına bile gelmemişti.

Lucille'e gelince... Önceleri polise hemen telefon etmeyi düşünmüş ama sonradan önce Williard Barton'la konuşup alacağı nafakayı düzene koymaya karar vermişti. Yalnız Barton onu hakikati söylemeye zorladı. Sonra da tabancayı garaja bırakıp cinâyete intihar süsü vermesini tavsiye etti. Arthur Colson da hemen bir zımpara tası alıp, tabancadan numaraları kazıdı. Dalgın bir adam olduğundan kabzanın iç kısmındaki numarayı kazımayı unutmuştu.

Lucille, daha ilk kocasının cesedini görür görmez cinâyetin kendi tabancasıyla işlenmiş olabileceğini düşünmüştü. Kim bilir, belki de daha evdeyken tabancanın çekmecede olmadığını farketmişti.

Kurşunları tabancadan almıştım. Ama akıllarınca kendilerini kurnaz sanan Lucille ve Colson tabancayı yeniden doldurup bir el ateş etmiş ve garaja bırakmışlardı.

Drake, «Argyle ve Gates Hollister'i öldürürken epeyce acele etmiş olmalılar,» deri.

— Muhakkak. Gates cinâyeti en ufak teferruatına kadar plânlamıştı. İki arkadaş beşe yirmi kala Santa del Barra'daki eve varmışlardı. Hollister hemen maksada geçip onlara baskı yapmaya başladı. Birkaç dakika sonra Hollister öldürülmüş ve branda bezine sarılmıştı. Sonrası da anlattığım gibi büyük sür'at içinde cereyan etti. Argyle buraya yediye doğru varıp, kendisini kurtarma gayretine düştü.

Drake, «Mahkernede Argyle'in sinirinin bozulduğunu nereden anladın?» diye sordu.

— Yaptığım tamâmen bir blöften ibâretti. Öğlene doğru şehirdeki bütün şoför cemiyetlerine telefon edip aynı beşinde angaje edilen şoförlerin adlarını almıştım. Hepsi onbeş isimden ibaretti. Adların içinde bu gibi işler için tutulanlar da vardı. Bu listeyi Argyle'e verdim. Listede otobüsle Detroit'e yolladığı adamın adını görmesi Argyle üzerinde şok tesiri yapmıştı. Plânını bozacağımı anlamıştı.

— Peki sen bu Detroit işini nereden anladın?

— Argyle'e listeyi verdiğimde yalnızca o gün büromun önünde bekleyen şoförün Pitkin olmadığından şüpheleniyordum. Anna Argyle'in telâşı kendisini ele verdi. Polis onu arabadan ağır yaralı çıkarıp hastahâneye götürmüs. Duyduğuma göre itirafları esnasında Orville Nettleton adında birinden bahsetmiş. Tragg adamı sorguya çektiğinde adam bütün olanları anlatmış. Patronunun Argyle adında bir zengin olduğuna çok seviniyormuş.

Della Street, «Fazlasıyla enteresan bir meseley-

di,» dedi. «Ama yazık ki bütün gayretlerinize rağmen ücret alamıyacaksınız.»

Mason gülümsedi.

— Bundan ben de korkuyorum. Ne yapalım ki avukatların bâzen karışık cinâyetleri de bir kuruş almadan çözmeleri gerekiyor.

Drake, «Her şeye rağmen,» dedi. «Bu, sana iyi bir ders oldu. Bir dala bilmediğin tabancaların üstünde parmak izini bırakmazsın.»

Della, «Ve genç kadınların evine gizlice girmezsin!» diye ekledi.

Mason hafif bir tebessümle, «Anahtarı çoktan komiser Tragg'a verdim bile,» dedi.

Drake, «'Tabii ya,» diye bağırdı. «Onu ne yapacağını merâk ediyorum.»

Della Street söze karıştı.

— Eh şef sizde bu işten zararlı çıktınız sayılmaz. Hiç değilse sen dul Lucille'den bir sabah kahvaltısıyla kurtulabildiniz.

Drake Della Street'e göz kırptı.

— Acaba Tragg nasıl kurtulacak? Kadın yine bekâr!

Mason gülümseyerek, «Bunu istediğiniz kadar düşünebilirsiniz,» dedi. «Ama unutmayın ki bu dâvâdan ücret almadan çıktım ama, Finchley meselesinden dolayı yüksek ücretler aldım. Her iki yerden de.»

Drake şaşkınlıkla bağırdı.

— Aman Allahım, Perry! Bunu tamâmen unutmuştum, sigortacılara oynadığın oyunu duyunca hâkim Osborn'un yüzünden geçen tebessümü hayâtım boyu unutmuyacağım.

— Haa, Paul! Koridorda gelirken sekreterine rastladım. Sana Emery dâvâsında haber beklediğini hatırlatmamı söyledi.

Drake aceleyle sandalyesinden kalktı.

— Aman Allahım! Emery dâvâsını tamâmen unutmustum. Hosca kalın çocuklar!

Della Street, «Zavallı Paul!» dedi. «Onu neredeyse dışarı atacaktınız.»

Mason başını salladı.

— Tabii! Hâydi yemeğe gidelin, Della. Esaslı ve karışık bir meseleden sonra buna hakkım vardır, herhalde! Zaferimizi kutlayalım!

Della Mason'un gözlerine baktı. Gülümsüyordu.

— Peki, Paul Drake'i niçin yanımıza almıyoruz?

— Onun refâkatına ihtiyâcımız olmadığını sanıyorum.

— Onun peşimizden gelmiyeceğinden pek emin değilim, ama... Neyse göreceğiz.

— Hâydi yürü bakalım. Della.

8

3

Fiatı

7,50

Liradır.